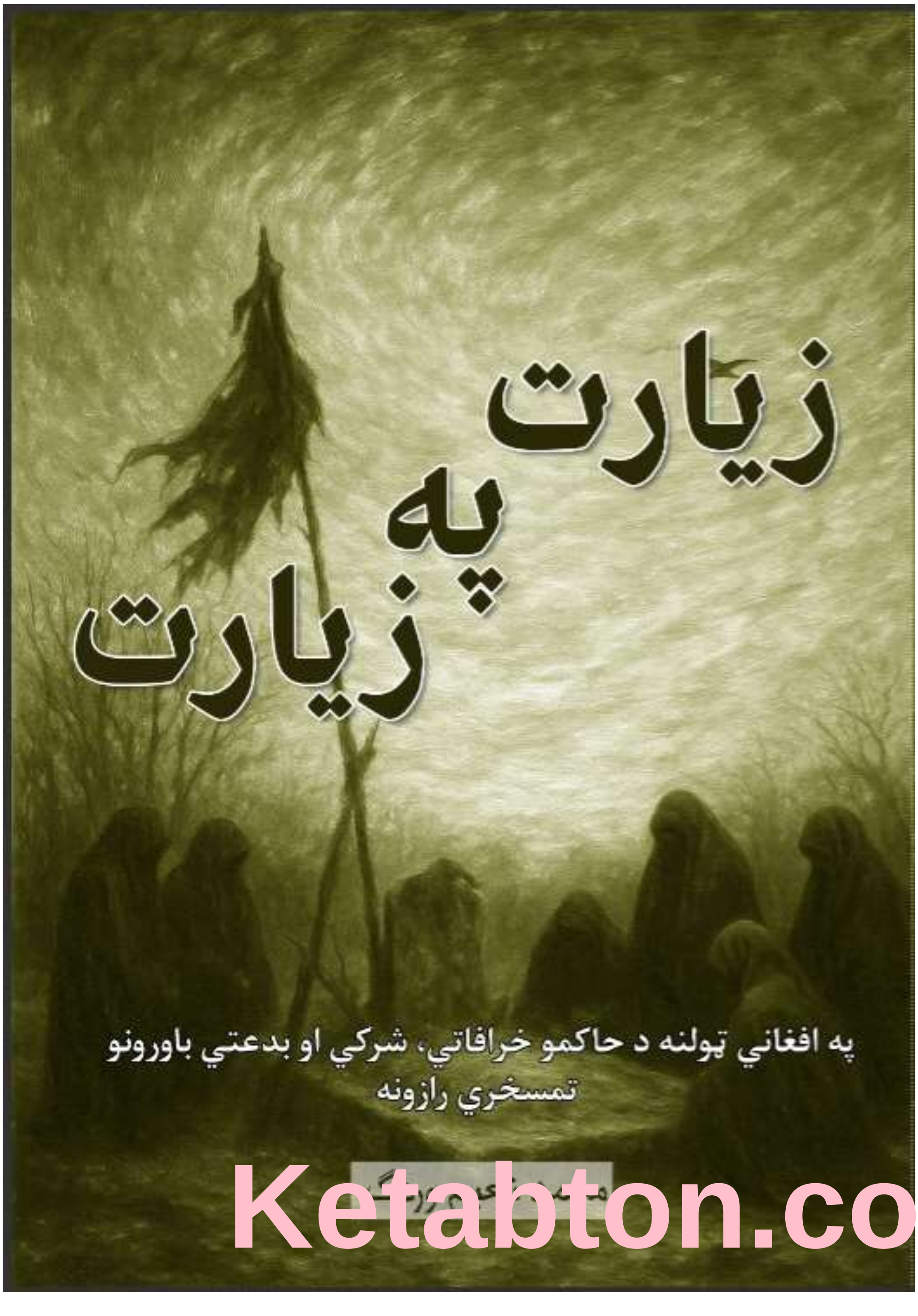

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

زيارت په زيارت

په افغاني ټولنه د حاکمو خرافاتي،شرکي او بدعتي باورنو

تمسخوري رازونه

ليکوال: محمدنعيم وردګ

(c) ketabton.com: The Digital Library

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

د کتاب پېژندنه:

د کتاب نوم:	زيارت په زيارت
ليکوال:	محمدنعيم وردګ
واتساف نمبر:	۰۷۴۷۷۴۳۰۹۱
فسبوک پاڼه:	نعيم جان بوډا
ډېزاين:	هلمند اخړ ۰۷۷۸۰۱۴۲۸۳
چاپ وار:	لمړی
د چاپ کال:	۱۴۰۴ لمريز کال

مالي همکاران:

انجينر فضل محمود (سليمي)

انجينر نعمت الله (نوری)

سيف الدين (افغان)

انجينر صديق الله (اميد)

انجينر محمدانور (مايار)

ددې کتاب ټول حقوق له ليکوال سره خوندي دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

لیک لړ

سر لیک 3
د ناروغۍ لومړۍ حمله 6
(د جنسي غړو وهمناک پړسوب) 6
سپین کلینک 10
نعیم چوره دی 12
ډېر نجس سړی يې 18
شفاء بخشه چینه 23
د شینوارو شپه 27
جنیات ډاکتران 43
په ریګ کې خښېدل 54
کوچی ملا 58
پښتنورۍ درملنه 63
امریکایان دې ولي 69
شکسته بند سخي 74
د کشف هګۍ 77
د زینو په کونج کېناستم 80
د مچانو لښکر 84
د شهید حاجي فضل الربي زیارت 90
د لوړ بزرګه 93
د شیخ اعظم زیارت 96
د زمانخېلو زیارت 100

(c) ketabton.com: The Digital Library

خر پټې 103
تورو سترګو خوړلی 105
بربنډې ښځې 110
د تور سپي پوست 122
دوکانداري 125
نداف ملا 128
د باغ داود پيرخانه 133
د نيازبيک کوچۍ 136
د ګرديز زيارت او ملا 140
داغ لګول 150
د شکر درې ملا 154
د لنګر نجلۍ 157
ملا ګونګي ته دويم ځل ورتګ 162
د مرګ غوښتنه 167
د سينې چاق کول 184

(c) ketabton.com: The Digital Library

سر لیک

استاد اسدالله غضنفر صاحب دې الله ج تر ډېره ژوندی لري، دده چاپي اثار، لیکنې نه یوازې د مفهوم، نثر د روانیت او په خورا ښایستګۍ سره د موضوع راټولېده له اړخه ډېرې ښکلې وي، بلکې خپلو لوستونکو ته د پوهاوي او لوی درس ورکولو تر څنګ، پاڼه په پاڼه د لیکلو لپاره ډېرې مهمې او ښکلې سوژې، فکر، د لیکلو حوصله او انرژي هم ورکوي.

څولپې فکرونه کتاب یې نوی چاپ شوی و، په ځینو انټرنیټي صفحو یې اعلانات او توصیفونه کېدل، لوستلو ته مې یې ډېره تلوسه و، خو له تاسو یې څه پټه، هغه شپې ورځې ډېر بې جیب خرچې وم، ومې نشوی کولی چې سم د لاسه یو کتاب پلورځي ته ورشم، ترې رایې وړم، نه پوهېږم د چاپ څلورمه، که پنځمه ورځ یې وه، چې یو کس په خپله فسبوک پاڼه لیکلي و: که د څولپې فکرونه کتاب pdf مو پکار وي ماته پیام وکړئ.

زر مې یې د مسینجر صفحه راخلاصه کړه، له سلام او جوړ پخیر وروسته، د خپل واتساف نمبر په ورلېږلو سره مې د څولپې فکرونه کتاب د pdf غوښتنه ترې وکړه.

کور یې ودان، ماښام مې چې کتل رالېږلی یې و، که څه هم ټول کتاب فکر کړم شاوخوا ۳۰۰ صفحه دی، دې هلک یې یوازې د ۱۶۳ صفحو عکسونه اخیستي و، بیا یې د pdf بڼه ورکړې وه، له ښېخي نشته نه ښه و. په مزه، مزه مې یې لوستل پیل کړل، څنګه یې چې نوم څولپې فکرونه دی، واقعاً په ښېلا ښېلو برخو کې یې ډېر مهم موضوعات پکې رااخیستي و. یو ځای یې ویلي و: هر انسان د خپل ژوند په اوږدو

(c) ketabton.com: The Digital Library

کې د يو شمېر جالبو تجربو، مشاهدو او پېښو شاهد پاتې کيږي. پس هر څوک که دغه ورسره شته مواد د يو کتاب په بڼه وليکي او له يو بل سره يې شريک کړي؛ همدغه دي چې د يوې ټولنې د عامه پوهاوي سطحه لوړوي، ژبه يې غني کوي، فرهنګ يې ځلاوي. که څه هم استاذ په عيني الفاظو نه و ويلي، خو مفهوم يې تقريباً همداسې و، پس دده د خبرې اړوند، ما سم له واره خپل ځان مخاطب کړ، چې ښا د غضنفر صاحب په خبره که رښتيا همداسې وي؟ بيا نو زه د خپل درې نيمې لسيزې عمر په لړ کې کومې تجربې، مشاهدې لرم؟ يا داسې پيښې مې له سترګو لاندې تېرې شوې چې د هغه راټولول او ليکل مو د ټولنې، ژبې او فرهنګ لپاره ګټور اوسي، واقعاً په ليکلو او لوستلو وارزي؟

له لږ فکر کولو وروسته مې ناڅاپه راپام شو: اوووو سړيه! تا خو تقريباً دوې نيمې لسيزې يوه ډېره سخته ناروغي تېره کړې، په دې لړ کې له ډاکترانو علاوه، د لسګونه زيارتونو، ملايانو، کوډګرو، فال بينانانو، ټګمارانو، نجوميانو، پيرانو او بزرګانو اړوند بې شمېره عجيبې، غريبې له بدعت، خرافاتو، طنز او درد ډکې خاطرې لرې. د کليوالي يا پخوانيو خلکو نه د راميرات باورونو له مخې لسګونه ډوله غېرې علمي، غيرې انساني دوکانې او طريقې دربانډې کار شوې. که خدای ج وکړي چې په سم ډول يې راټولې او خپلو هېوادوالو ته ورسولی شې، دا به يقيناً د ټولنې د پوهاوي او فرهنګ لپاره زيات مفيد تمام شي. همغه و چې د ليکلو لپاره مې يې دومره زياته تلوسه راوپارېده، چې د غضنفر صاحب د کتاب مطالعه مې په نيمه کې ورته پرېښوده، د خپل کتاب په ليکلو مې پيل وکړ، چې په پايله کې شاوخوا له يو کال وخت اخيستلو پس، ايله نن وتوانيدم کوم چې ستاسو لاس کې دی (زيارت په زيارت) تر نوم لاندې کتاب مې پرې وليکلو. خدای ج دې وکړي چې د ليکنې طرز او ترتيب مې څه ناڅه

(c) ketabton.com: The Digital Library

صحیح وي، مفهوم مې رسولی وي، زما له هیلې سره سم، وطن او ټولنې ته مو مؤثر ثابت شي. ددې ټولګې له لوستلو وروسته مو هیوادوال په ناپوهۍ سره زیارتونو کې په شرک، بدعت او خرافاتو کې ښکېل نشي، یا زما په شان د ملایانو په نوم کوډګرو، ټګمارانو، فالبینانو.... په بېلا بېل ډول ښکار نشي، پیسې ترې ونه شکوي، وخت یې ضایعه نشي. دغه راز کتاب کې به مو لوستي وي، یا به یې ولولئ، زما غوندې په نورو هېوادوالو ناروغانو مو د پخوانیو روایاتو یا زموږ او تاسو د ټولنې د ناسمو باورنو لمخې، د درملو په نوم ځینې کثیف، مطلق حرام او بې ګټې شیان ونه خوړل شي. له عقل او انسانیت نه لرې، بعضې کاروایۍ پرې انجام نشي. یا هم حداقل ددې ټولګې لوستل مې د لوستونکو لپاره په خپل صحت یې د شکر کولو باعث شي، هم بسنه کوي.

محمدنعیم وردګ

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ناروغۍ لومړۍ حمله
(د جنسي غړو وهمناک پړسوب)

له نن څخه ۲۴ کاله وړاندې یعنې په ۱۳۷۹ لمریز کال چې شاوخوا د دوولس/ دیارلسو کلونو په عمر وم، پلار مې ایران کې و، سره له دې چې وړوکی وم، د دومره لویو مسئولیتونو جوګه نه وم، لکه را له غاړې شوي چې و، نه پوهیږم زموږ د هغه وخت کورني مجبوریتونه او که څه یې وګڼم؟ پس کولی مې شوی، کنه، د کورنۍ د مشر زوی، مشر ورور په صفت اړ وم، چې د مور په لاربښونه او مرسته تر خپله وسه مې ګوډه ماته د کور د سرپرستۍ سربېره، د خپلې ځمکې دهقاني هم کړې وی، همدا و چې د مني موسم و، په پټیو کې د رېبل شوې شفتلې نه مې له خپل توان سره برابرې ګویندې (د خره بار) جوړولې او کورته مې راوړې.

تېوله ورځ وچلېدم، شفتله مې رانقل کړه؛ مازیګر وروستۍ ګوینده وه، نسبتاً نورو ګویندو ته څه لویه شوه، ځکه شفتله لږه زیاته وه، خو دومره هم نه چې بله ګوینده شوې وی.

په دې وخت کې مو د کشرۍ خاله کوژده شوې وه، واده یې لا نه و شوی، یو ځوان لیور یې میلمه راغلی و، دا ځل مې نوموړی میلمه هم چکري راسره بولی و، کله مې چې ګوینده وتړله، شاوخوا مې وکتل، په بل چا مې سترګې ونه لګېدې چې راسره بار کړې یې وی، سره له دې چې میلمه نوی خېښ و، پاک او اوتو کړی لباس یې په تن و؛ مجبور شوم، د ګویندې د راسره بارولو مرسته مې ترې وغوښته.

نوموړی له ما ډېر مشر له قده لوړ قوي ځوان و. کله مو چې د خره شاته ورجګوله، ګوینده زما په طرف راولوېده، بیا مو هڅه وکړه، دا ځل هم زما زور ونه رسېد، خره

(c) ketabton.com: The Digital Library

ته د پورته کېدو په ځای زما په لور رازانګه شوه، که څه هم ځنګه مې چې وړاندې وویل، دا ځل ګوینده درنه وه، مګر دومره هم نه چې له یو بل کس سره په ګډه یې خره ته پورته نکړای شم. هېڅ نه پوهېدم چې ولې مې زور نه رسېږي؟

بزګران او کلیوال خلک پوهېږي، د ګوینديږ پورته کول یوه خاصه طریقه او چل غواړي؛ یو لاس د ګوینديږ تر ګوینده چوب (لرګي) لاندې کېږي، بل لاس تر ګوینده تاوېږي، وړاندې چربل یا پړی نیسي، بیا یې پورته کوي، چې په دې بڼه اسانه په خره بارېږي. خو زه چې کله په درېیم ځل ورته متوجه شوم، میلمه مو دواړه لاسونه تر ګوینده چوب لاندې کول، له ګوینديږ یې لاس نه تاواوه. که څه هم اطرافي کلیوال سړی و، طبعاً د ګوینديږ په پورته کېدو او بارېدو به پوهېده؛ خو فکر کړم دا کار یې له دې امله کاوه، چې جامې یې خیرنې نشي.

همدا و چې د ګوینديږ زور ټول په ما راتلو او هر ځل راباندې رالوېده.

خو ښه و دی هم ستړی شو، په دې درېیم ځل مخکې له دې چې زه ورته ووایم، له ګوینديږ یې لاس تاو کړ، په خره مو بار کړه. ده یې جامې ټک وهلې، ما په خره پسې ګوینده نیولې وه، راروان شوو.

د کور او ځمکې ترمنځ مو نسبتاً ډېره لار وه، د هغه سیمې خلکو ته معلومات شته، ځمکه مو صالح خیلو او کور مو انبوخاک کې و، تقریباً پنځه، شپږ کیلو متره فاصیله راځي تر نیمی (دلیل چل) پورې چې راغلو، د پښو قات کې تناسلي غړي (مایې) مې څه درنه او پړسېدلي احساس کړل، خو لاس مې بند و، کتلی مې نشوی. کرار کرار یې دروندوالی او پړسوب زیاتېده، ان تر دې چې د پښو حرکت مې یې محدود کړ، له

(c) ketabton.com: The Digital Library

ميلمه شرمېدم، نشوی مې ورته ويلی چې ماته داسې مشکل راجوړ دی، دا ګوينده ونيسه.

د څه نورې لارې په وهلو سره داسې حالت ته ورسېدم، چې هم مې ګوينده تکيه کړې وه؛ هم مې ځان پسې راکاږه، که څه هم درد يې نه لاره، صرف ډېرې درنې شوې او زنګانونه پکې بندېدل، قدم نه ورسره اخيستل کېده.

دا مهال مو مورني بابا په خپل کور کې يو، دوه اطاقونه راکړي و، هلته اوسيدو، خپل کور مو په زاړه کلي کې و، زلزلې وران کړی و. خو بيا هم ځيني اطاقونه لړ پکې جوړ و، شفتله مې همغه زاړه کور ته وړه؛ چې راورسېدو ګوينده مې له خره واړوه، هاخوا کنډوالې ته ولاړم، چې ګنډه کې مې وروکتل، وضعيت مې ښېخي خراب و، سره له دې چې درد يې لا هم نه کاوه، خو پړسوب يې ښېخي زيات وو.

يقين وکړئ، د مايو (هګيو) کڅوړه مې د يو برابر ديګ يا چايبر په اندازه پړسېدلې وه. له وېرې او وارخطايۍ په ژړا شوم. ورغلم له مور سره مې راز شريک کړ، مور مې هم د حالت په ليدو ډېره وارخطا شوه، سم له لاسه يې سترګې راالندې شوې. خو دا چې يو خوا مې پلار ايران کې و، بلخوا قريب شپه راداخله وه، شفاخانې هم لنډې نه وې، نه د اوس په شان پرېمانه موټر و. پس طبعاً د هرې مور چې زما په شان جوړ، روغ مشر او دست يار زوی يو ناڅاپه داسې سخت او خطرناک ناروغ شي، د مورنۍ عاطفې له مخې د خپګان او وېرې په حد کې به يې د عاجلې درملنې په پار هر خوا ډېرې لاالهانده منډې وکړي. په هېڅ صورت نشي کولی چې تر سهاره يا هم ډاکتر ته د تګ زمينې تر مهيا کېدو آرامه کيني. دغه و چې زما مور هم په لمړي قدم کې زموږ په ديوال شريکه ګاونډۍ (..... انا) چيغه ګډه کړه، الله ج دې

(c) ketabton.com: The Digital Library

وبښي ډېره مهربانه او د وخت تجربه کاره ښځه وه، نه پوهېږم چې زما ناروغۍ ته يې څه نوم ورکړ؟ مور ته مې يې ووېل: جنسي غړي يا پړسېدلي اندامونه يې د غوايه په تازه او تودو خوشايو کې پټ کړه.

سربېره ددې چې زه له ډېر وړکتوبه، د داسې مردارو شيانو په وړاندې خورا حساس وم؛ زښته زياته کرکه به مې ترې کېده، هېڅ مې اروا نه منله، چې په بدن مې لانده خوشايه کېږدم.

خو بدبختانه بله لاره نه وه، زموږ د دوستانو له جملې، د معلم حضرت الله، خداى ښښلې او هر چا په غم شريکه مورکۍ مو په جريان کې واچوله، چون موږ مالداري نه لرله، دوى به تل غواوې او د څمکو د قولبې لپاره جوړه غوايان ساتل، يو ساعت وروسته يې په يوه وړوکي تش کې ښه ډېر تازه او ګرم د غوايانو خوشايه راولېږل، د شپې له ډوډۍ خوړلو وروسته مې مور په دهلېزه کې د توشکې په سر، د ترپال ټوټه راته هوار کړه؛ له پاسه زه پرې څملاستم، کم او زيات نيم من خوشايه مې يې په مايۍ او سپاخه راکېښودل، ښې يې پکې پټې کړې.

دا چې يو خوا خپله مائې ډېرې پړسېدلې وې، بلخوا نژدې نيم من خوشايه شول، ټوله شپه لکه د غولکې (لندې) لاستې دوه شاخه پروت وم.

دا يې هم په هر حال ډېر بد بوى يې لګېده، تر سهاره مې سترګې پټې نه کړې، سهار مو چې خوشايه لرې کړل، د شيانو پړسوب په همغه خپل حال و، هېڅ کومه بهتري نه وه پکې راغلې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

سپين کلينک

د خوشيو د شپې له تېرېدو او بې نتيجه ګۍ وروسته يې، سهار مو چې چای وخواړه، مور مې د سيدآباد ولسوالۍ اړوند شنيز په سيمه کې د سپين کلينک په نوم روغتون ته بوتلم، هغه وخت سرک خراب و، نوموړی روغتون زموږ له کوره د موټر په مزل تقريباً يو ساعت يا له دې هم لرې و. د نوبت په رارسېدو سره د ډاکټر معاينه خانې ته ورننوتلو، چپرکټ کې پرېوتلم، ډاکتر مې ناڅاپه پرتوګ وښوياوه، تناسلي غړي مې يې لوڅ کړل، دا چې يو خوا ماشوم وم، بلخوا کليوال شرم ګير هلک وم او نه هم له دې مخکې د داسې واقعې سره مخ شوی وم.

د پرتوګ ښويول د ټوپک د ډز غوندې بد راباندې ولګېدل، زر مې لاسونه ورواچول، واپس مې راکش کړ، په ژړا شوم، له چپرکټ نه د راښکته کېدو هڅې مې شروع کړې، ډاکتران دوه شول، په زور يې وکتلم، د بستر يې راته ووېل، ما لا هم ژړل، مور ته مې وېل: کور ته ځو، بستر کېږم نه.

مور مې سره ددې چې سم يې راسره ژړل، کله به غوسه شوه، کله به يې دلاسا کولم، له مور سره په جنجال مې ډاکتران هم راته په قهر شول.

بالاخره بستر يې کړم. سربېره له دې چې د هر ځل پرتوګ ښويولو سره مې د چا خبره له شرمه غوښې توئېدې، د ډاکترانو سره مې جنجال کاوه، خو دوی په زور و، که په رضا خپل کار مخ ته وړه. له پړسېدلو تناسولي غړو يې سپينه طبي بنداژ ته ورته کشي لته کلکه راوپيچله، فشار يې پرې وروړه او ورسره يې عفونت ضد دواګانې راته شروع کړې، تر پنځه ورځې دوا استعمالولو وروسته ښه شوم؛ د مايو کڅوړه کې ټولې شوې اوبه ووتلې، تقريباً خپل نورمال حالت ته ورسېدې. په شپږمه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورځ يې له بستر نه راويستلو، د کور لپاره يې يوه نسخه دوا راته وليکه، په ټوله خوشحالۍ له شفاخانې د کور په لور راروان شو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

نعیم چوره دی

له بدمرغه د جنسي غړو په پړسوب او روغتون کې د بستر په خبرېدو سره مې کلي، کور کې آوازه راپسې خوره شوې وه، چې نعیم چوره دی. دا خبره د لویانو تر څنګ د همزولو او ملګرو په شمول مې، د ټولو غټو او وړو هلکانو تر غوږونو رسېدلې وه. درحالې کې چې ماته دا د چوره توب خبره هم ډېره له عیب او شرم نه ډکه ښکارېده؛ تنها ماته نه، ددې نورو هلکانو په اند هم یوه ډېره عیبجنه او شرماور ناروغي وه.

پس چا به چې د چوره توب خبره رایاده کړه، یا به په خپلو کې سره وپسنېدل، ځینو خو به له مسخنده دا کار کاوه؛ زما رنګ به له خجالته تک سور واوښت، ورسره په جنګ به شوم. که څه هم له روغتون نه ډېر خوشحاله راغلم، خو کلي کې د چوره توب هنګامې راپسې خورېدو بېخي ډېر خپه کړم؛ تر ماښامه مې له ځینو بې احساسه او شوخو هلکانو سره نانډرۍ پرې ووهلې، چې دوی به په یو او بل رنګ تمسخوري د چوره توب په تور تورنولمه، ما به له ځان نه دفاع کوله؛ چې ګواکي چوره نه یم.

د شپې هم هېڅ خوب نه راتلو، تر نیمې شپې مې دا چورتونه وهل چې څنګه د چوره توب نوم، یا دې هلکانو راباندې کړی شک له ځان نه لرې کړم؟ خو هسې مې شپه شبګیره کړه، هېڅ کومه معقوله طریقه مې ذهن ته رانغله.

سهار شو له چای خوړلو وروسته یعنې په دویمه ورځ چې له کوره راووتم، زما په سن یا څه لویو او وړو کلیوالو هلکانو مو د تل په څېر د کلي منځ کې جال درولی و، ولیبال یې واهه، دا چې زه له ناروغۍ مخکې هم د ولیبالرو ددې یو ټیم ښه فعال غړی وم، نو همدا مې ډېره ښه موقع وګڼله، هېڅ قدم مې ونه نیوه، له ورسېدلو سره سم

(c) ketabton.com: The Digital Library

ميدان ته ورښکته شوم، څنګه چې يو خوا ماشومتوب هسې هم د بېغورۍ دور دی، پرون که په هر حال وم، نن مې له خيال او فکره وتلي و، بلخوا مې په وليبال کولو سره هدف د خپل چوره توب په اړه د هلکانو ذهنيت بدلول و، ګويا چوره سړی خو سپورت او واليبال نشي کولی، زه چې داسې بې باکه ميدان ته ښکته کېږم، نو دا معنا چې چوره نه يم.

اما بدبختانه تر څو دقيقې توپ بازۍ کولو وروسته مې حالت بيا ښه نشو، د پښو قات کې مې دروند والی احساس کړ، سره له دې، څه وخت نور هم ميدان کې پاتې شوم؛ کله چې ميدانونه تبديل شول، زه د اوبو څښلو په بهانه ترې راووتم. کور ته چې راغلم، مور مې د وضعيت په ليدو هم خفه شوه، هم د راباندې پراته ګرد او دوړو نه پوه شوه چې وليبال يې کړی، چپلکې ته يې لاس کړ، يو څو يې رانه تېرې کړې، سم يې وسونګوم. سبا بيا د شنيز کلينيک ته ولاړو، کوم چې لمړی ځل مې درملنه پکې شوې وه.

لنډه دا چې د آته ورځې بستر په موده کې يې هر څومره خوارۍ راباندې وکړې، دا ځل د سپين کلينک درملنې هم کار ورنکړ، د تناسلي غړو پړسوب په خپل حال و، نااميده کور ته ترې راغلو، ترڅو کابل ته د تلو او په لويو روغتونونو کې د درملنې لپاره مو پيسې پيدا کولې، د کليوالو تجربه کارو ښځو او سپين ږيرو ډول، ډول درلميزې توصيې مو عملي کولې، مګر کومه پايده يې نه لرله، بالاخره کابل ته راغلو، کابل کې مو د دوستانو له جملې يوه زړه ښځه چې اوس وفات ده، خدای ج دې وبښي، راسره همکاره شوه، د وزيز اکبر خان صحت طفل (ماشومانو روغتون) ته يې ور روان کړم. د روغتون دروازې ته په رسېدو سره مې له رنګ نه وينه وتښتوه، سترګې مې راډکې شوې؛ چون زه لکه نور معاشومان له پيچکاريو او ترخو دوګانو له خوړلو

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه وېرېدم؛ زما يوازينۍ ستونزه دا وه، چې د ډاکترانو لخوا مې د پرتوګ په ښويولو او جنسي غړو په ليدو ډېر زيات شرمېدم، ښځي مې له زغمه پورته وه. خو په هر راز ډاکترانو تر ليدنې وروسته بستر خط راکړو، بستر خط په ما ډېر وغمېده، چې ګواکي بستر کې خو که پروت يم، دم ساعت به يو ډاکتر يا ډاکتره راځي، پرتوګ به مې ښويوي، عزت او ابرو به مې وړي.

همدا و له معاينه خانې چې راووتلو، بستر خط مې وشکاوه، د مور مې چې راپام شو، ډېره زياته راته غوسه او وارخطا شوه، چې اوس به څه کېږي؟ خو راسره تللې تکړه سپين سرې انا باجورئته او هر چا سره په خبره پوه، قناعت ورکوونکې ميرمن وه؛ واپس ډاکتر ته ورغله، څه عذر يې ورته وکړ، بل بستر خط يې ترې راوړ، پنځلس ورځې روغتون کې بستر وم، څنګه مې چې وړاندې ووېل، روغتون د ماشومانو لپاره ځانګړی و، نارينه نه و پکې، له هر ماشوم سره يې خپله مور پايواز وه، ډاکترانې يې هم اکثريت ښځې وې، دلته يې هم د عفونت ضد دواګانې او سيروم راته شروع کړل، ولې چې دوی زما ناروغي د وينې د چرک له کبله ګڼله، د دوا تر څنګ يې يو کش طبي نيکر هم راته توصيه کړی و، شاوخوا شل شپې مې روغتون کې تېرې کړې، کومه فايده يې ونکړه، نور ډاکتران هم پوه شول چې تشخيص مو سم نه دی او له دې هاخوا يې څه کولی هم نشوی، دغه و چې مور ته مې يې ووېل: دلته يې علاج نه کېږي پېښور ته يې بوځئ.

واپس ناروغ خپل کور ته راغلم، پلار مې لا هم ايران کې و، بل مو داسې څوک نه لرل، چې پېښور ته د بېولو په اندازه مالي او فزيکي مرسته يې راسره کړې وی. که څه هم مورنی بابا مې ډېر مهربانه سړی و؛ ان خپل کور يې راسره نيم کړی وو، دغه راز خپله ځمکه يې نه لرله، د نورو خلکو ځمکې به يې په اجاره نيولې، له همغه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځمکونه په لاس ورغلو حاصلاتو نه يې زموږ سره تر خپل نهايي وسه کومک کاوه؛ مګر دومره يې هم په تاوان نه و پوره، چې پېښنور ته يې بېولی وی.

پس تر هغو چې پېښنور ته د بېولو سړی او مالي توانائي مو پيدا کاوه، ډېر وخت ووتلو. خو الحمدالله ځنګه مې چې اولو کې ووېل، د شيانو پړسوب که ورځ تر بلې بدتر کېدو هم، اما له يو نيم وخت پرته چې پام به مې نه و، پښې به مې ډېرې جوختې او نژدې کېښودې، د ورانونو فشار به پرې ورغلو درد به يې وکړ، نور دوام دار درد يې نه کاوه، يو کش نېکر به مې آغوست، مکتب، باغ، جومات ته له تلو راتلو نه وم لويدلی، صرف په يو څه ډېر زهير وم، هغه دا چې ولاړ يا روان به وم، د پښو د قات په برابر لمن به مې په فوکانه وار ډول پورته ولاړه وه، په ډېره اسانۍ يې د خلکو توجو رااړوله، خاصتاً کله به چې باد مخامخ و.

مور مې دا حال نشوی زغملی، نه يې زړه صبر کاوه، پس تر خپله وسه، وسه هره ورځ به مې يې په يو نوعه نه، يو نوعه د صحت يابۍ هڅې کولې، که به چا کومه يوناني يا ګياهي دوا وربښودلې وه، يا به يې زيارت او ملا ورپه ګوته کړی و، په سبا به يې هغه خبرې ته د عمل جامې ورآغوستې.

چې په دې لړ کې يوه ورځ يې په ظاهر جان اخندزاده اودې راته وکړې، شين رنګی نيل يې راته دم کړ، د هر لمر خاته او لمر لويده په مهال به مې د اوداسه په لرلو او کلمې په ويلو سره تر ناروغو او پړسېدلو اندامونو تاواوه؛ شنې کربښې به يې پرې پاتې کېدې، څه غذايي پرهېز مې هم ورسره ساتلو، فکر کړم. يوويشت ورځې مې دا کار تطبق کړ، مګر کومه فايده يې ونکړه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

بیا یې د شنیز دره کې په دم او دعا مشهورو آغاصاحب خېلو اودې راته وکړې، دا هم همغه د ظاهر جان اخندزاده غوندې دم شوی نیل و، تقریباً په همغه طریقه کارېده. ددې له بې نتیجه ګۍ وروسته یې د شاه قلندر زیارتونو ته بوتلم، د یادو زیارتونو طریقه داسې وه چې ناروغ ماشوم به د خپلې نسبې او منجاورانو لخوا په زور د څو دقیقو لپاره تکې تنها پکې ایسارېده، دغه قیامت یې په ما هم تېر کړ، ښې بغارې مې پکې وکړې، خو له دې سره مې هم کوم درد دوا نشو.

د څو ورځو تر تېرېدو وروسته یې د خوات درې د ګلي په کلي کې یو فال کتونکي او تعویذ ګر ته وروستلم، فالي ویل: هلک باندې کوډې شوې، په ایستلو سره یې یوه توره چرګه او ورسره که څه هم اوس مې دقیق نه دي یاد، ولې چې یو خوا وړوکی وم، بل ډېر کالونه تېر شوي، اما دومره مې یاد دي چې د تورې چرګې سربېره نسبت زموږ وس ته، ډېرې پیسې یې هم وغوښتې.

مګر کله چې پوه شو، زما د مطالبې په اندازه پیسې نشته ورسره؛ له کوډو ایستلو پرته روانېږي.

پس په دې بهانه چې له لرې ځای نه راغلي یاست او یوه سیاه سره او ماشوم یئ، زړه مې دربادې وسوځېده، کني زه چې تاسو ته د کوډو د بې اثره کولو کوم تعویذ لیکم، دا د زعفرانو او آب شوې طلا په ګډ شوي، یا مخلوط رنګ لیکل کېږي، دا رنګونه دلته نه پیداکېږي، له مصر نه راځي، ډېر قیمتي او ندرت دي، دغه پیسې چې ما درنه وغوښتې، زه یې جیب کې نه اچوم، ایله واپس همدومره رنګ پرې وشي، چې تاسو ته یې مصرفوم، په عادي رنګ د لیکل شو تعویذونو خو د کوډو او طلسم په له منځه وړلو او خنثا کولو وس نه رسېږي. مګر اوس مو همداسې هم نشم لېږلی، د خدای ج

(c) ketabton.com: The Digital Library

قهر به وشي. په همدې راسر شته ۵۰۰ افغانيو يې قناعت وکړ، د کوډو د له منځه وړلو يا بې اثر کولو تعويذ يې راته وليکه، خوشحاله ترې راروان شو، فکر مو کاوه، چې د درملنې اصلي ځای مو نن پيدا کړو، کوم چا چې په ما کوډې کړې وې، مور مې لحظه په لحظه ښکنځل او ښېراوې ورته کولې، خپلو خپلوانو، ګاونډيانو کې به يې کله په يوه، کله بل کس د کوډې کونکي / کونکې ګومان راتلو، خو زموږ د هيلې خلاف ډېرې شپې ورځې تېرې شوې، مګر په صحت کې مې کومه ذره ښه والی رانغی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ډېر نجس سړی يې

د زعفرانو او آب شوې طلاء په مخلوط شوي رنګ د ليکلي تعويذ نه مو له طمعې پرې کېدو وروسته، د وردګو اړوند دايمرداد ولسولۍ چتو په کلي کې د ملا خان محمد ډېر صفتونه او توصيفونه کېدل؛ چې ګويا د هر ډول ناروغۍ لپاره ټيک او پټرۍ دی.

لنډه دا چې ورغلو، ملا صاحب ته له لرې، لرې سيمو ډېر ناروغان راغلي و، خصوصاً هغه ناروغان چې ښېرانېدل، يعني پېريان به پرې ناست و، نوموړي پېرياني ناروغان به يې چې پايوازانو د ملا اطاق ته ورننيستل، ملا صاحب به په ښېلا، ښېلو سزاګانو رسول، څوک يې په لښتو وهل، د چا د ګوتو په قاتونو کې به يې قلم ورکړ، پرې تخته به يې کړې، همداسې نور قسما قسم يې مجارات کول؛ غږ يې ښېرون انتظار خانې ته راتلو، د ناروغ کس به يې سمې چيغې پرې جګې کړې. البته د ملا په خبره او د خلکو په باور جزا ناروغ ته نه، بلکې په ناروغ ناستو پيريانو ته ورکول کېده، تر څو له ناروغ نه جګ شي، پس چيغې هم که هر څو د ناروغ له خولې وتلې، يا يې له درد څېره توره او شنه کېده، دا هر څه د پيرايانو حال ګڼل کېده.

د نوبت په رارسېدو سره يې زه هم اطاق ته ورننوتلم، څنګه چې د نوموړي ملا په اړه د سيمې په سطحه د عامو خلکو ذهنيت او يقين داسې و: چې علم غيب لري يا يې پېريان ورته وايي، کوم ناروغ چې ورشي، مخ کې يې کېني، د هغه وړاندې، وروسته ټول ګناهونه او اعمال ورمعلومېږي.

عيني حال کې ملا به هم په خپلو سکناتو او خبرو کې ناروغ ته داسې ښوده، چې ګواکې ربښتيا هم په ټولو کړو ګناهونو او بديو دې خبر يم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

له دې کبله کله به چې کوم ناروغ ورغی، ملا به لمړی ښه پوچ او سپک ورته ووېل، ښکنځلې به یې ورته وکړې، چې ګویا ډېر لوی ګنهګار، بد عمله او رزیل انسان یې. ناروغ به سترګې ښکته اچولې وې، پټه خوله غلی به ناست و. چون وېرېدو، زړه کې به ورتېرېده، چې دا ښکنځل، بد او رد یې هم خیر، هسې نه اوس مې ددې پلار، ورور یا مور په مخ کې هغه پلانکی یا بستانکی ګناه رایاده کړي، په شرمو به مې وشرموي. ولې چې طبعاً هېڅ انسان بې ګناه نه دی، زما د لاس په لاس کې نیوه سره یې راته کړل: د کوم ځای یې؟ په ټیټ آواز او عاجرانه لهجه مې د خپل کلي نوم ورته واخیست: د انبوخاک!

ملا راغبرګه کړه: انبوخاکیه! ډېر نجس سړی یې.

په دې خبرې سره مې یې د تېر ژوند خپل ځیني نسبتاً لوی ګناهونه پرله پسې یاد ته راغلل، زړه کې راتېره شوه: ممکن د هغه یا هغه او یا هم هغه ګناه له وجې به راته وایي چې نجس سړی یې.

سترګې مې لا هم ښکته واچولې، غږ مې ونکړ، زړه مې دربېده، چې نور به څه وایي؟ مګر ښه و نور تحقیر مې یې ونکړ، د ناروغۍ په اړه مې یې وېل: ستا یوازنۍ دوا دا ده، چې څلور د پسونو سرونه په یو لوی دیګ بخار کې دومره پاخه کړې، چې ان هډوکي یې هم پکې وشړېږي (نرم) شي، بیا یې له دیګ بخار نه راوباسۀ، په یوه آونګ کې یې غوښه او هډوکي یو ځای د آونګ په سوټي دومره ووهۀ، ترڅو چې ښه سره حل او مخلوط شي، وروسته د څلورویشتو ساعتونو لپاره د پښو له ګوتونه د نامه تر غوټۍ ټول ځان پکې پټ کړه، همداسې دویمه، درېیمه ان تر پنځو میاشتو هره میاشت باید یو ځل دا کار تکرار کړې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دغه راز له مور سره مو يو سپينږيری کليوال هم تللی و، سترګو يې ديد نه لاره، هغه ته يې ووېل: يو دانه بوبوتتی (هدهد) ووله، بيا يې څلوېښت ورځې تر يوه تيږه لاندې کړه، چې ښه وچ شو، مابنوکه يې ترې غوښه کړه، سلايي ترې جوړ کړه، د سلايي تر جوړولو وروسته، له څلورو بېلو بېلو لارو يو موټی خاورې راټولې کړه، د اوو ځاه ګانو په اوبو يې خيشتې کړه، بيا يې لمر ته کېږده، چې ښې وچې شوې، اونګ کې يې ميده کړه، څلوېښت هفتې سترګې پرې تورې کړه، ديد به دې پيدا شي.

يو بل کس چې ورور يې ايران کې ديدو (لنډغر) شوی و، کورته نه راتلو، ملا تعويذ ورته وکړ، د استعمال د ترتيب او توصېې په پار يې ورته ويل: دا به د يوې لوې ونې تر ټولو جګ شاخ کې راځوړند کړې، څومره يې چې زيات شمال وهي او خوځوي، همغومره به دې د ورور توجه د وطن په لور زياته او زر به کور ته راشي.

همداسې بيلا بېلې دواګانې او طريقې يې خلکو ته ښودې.

زما د دوا جنجال ډېر و، نه مو داسې ديګ بخار پيدا کولی شوی، چې څلور د پسونو سرونه پکې ځای وی، بلخوا مياشت په مياشت تکرار يې هم لانجه مند و، همدا و چې ددې دوا کول هغه وخت رانه پاتې شول، څو کالونه وروسته د سهوليت او امکاناتو په مهيا کېدو سره مې مور دا ارمان هم په زړه پرې نښود، د نوموړي ملا له لارښونې سره سم، د پسونو د سر دوايي يې هم يو ځل راباندې تطبيق کړه، خو دا چې کومه ذره ګټه يې ونکړه، تکرار يې هم ورته بې فايدې ښکاره شو، دغه و چې نور ترې تېره شوه.

معنا د ناروغۍ په لمړيو مراحلو او مياشتو کې تر هغه چې پلار مې له ايرانه راتلو، يا مې پېښور ته د تلو زمينه مساعدې ده، تر خپله وسه همدې خپل چارچاپېر او سيمه

(c) ketabton.com: The Digital Library

کې مو د درملنې په پار پورته يادو بېلګو ته ورته ډېرې نورې هيله بښوونکې او عقيدوي چارې تطبيقولې، ولې هېڅ شي پايده نه کوله، برخلاف ورځ تر بلې مې ناروغي لا زياتېده.

دغه و چې د کال په تېرېدو سره د جنسي غړو د پړسوب سربېره، لمړی چپه پښه او بيا ښو مياشتې وروسته مې ښۍ پښه هم وپړسېده. په دې وخت کې مې پلار هم له ايران نه راغی، مګر پېښور ته د تلو وس مو لا هم نه لاره.

اما پلار مې د کابل په ډاکترانو يو ځل بيا راتاو کړم، شاوخوا شل شپې د ابن سينا صدري روغتون کې بستر وم، د ښار په بېلا بيلو برخو او باوري صحي مرکزونو کې يې معاينات راباندې کول، د ټولو معايناتو تر کولو وروسته مې هم ډاکترانو ته قاطع تشخص په لاس ورنغی، يوازې د شک او علايمو له مخې يې د (ليور سلېز) ځيګر د ناروغۍ تداوي راته شروع کړه، شل شپې وروسته په مرض کې د کوم مثبت بدلون د نه راتلو له وجې پوه شول، چې تشخيص مو ناسم دی، نور نو دوی ته هم کومه چاره نه وه ورپاتې. بالاخره غيرې مستقيم د خپلې ناکامۍ په منلو سره يې، دوئ هم پاکستان ته د تلو راته ووېل، يو وار بيا هم لکه يو کال وړاندې د کابل له صحي مرکزونو او ډاکترانو ناهيلي د کور په لور روان شو. نور نو تر هغو چې د زردالیو د باغ ميوه مو پخېده او بيا مو پلورله په پيسو يې پېښور ته تلو، په دې هيله چې که پېښور ته له تللو مخکې مو الله ج په همدې خپل وطن يو سبب وکړي، يو ځل بيا مو ملايانو، زيارتونو، حکيمانو..... ته مخه کړه.

خو ښنګه چې د تېر يو کال په جريان کې د خپلې سيمې او نژدې منطقو زيارتونه، ملايان، کوډګر، فال بينان، ټګان او حکيمان... مې مور رابادې راکتلي و، پلار مې،

(c) ketabton.com: The Digital Library

<u>زيارت په زيارت</u>

د هېواد د لرې ولاياتو او سيمو په سطحه چېرته به چې چا د کوم زيارت، ملا، حکيم.... صفت ورته وکړ، په سبا بله ورځ به پسې ور روان شوو.

تاسو راځئ ملګرتيا مې وکړئ، په نوبت سره يې د هر يوه کيسه درته راخلم، خورا عجيبې غريبې به در واوروم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

شفاء بخشه چينه

له پلار سره يو ځل بيا ملايانو، زيارتونو... ته د مخه کولو په بهير کې لمړی د غزني زيارتونو ته لاړو، که څه هم د شيانو او پښو پړسوب به مې نسبت ژمي ته اوړی زيات و، خو په اوړي کې به يې درد نه کاوه، د يخ موسم په رارسېدو سره به يې درد هم شروع کړ، دا مهال هم تقريباً ژمی تېر و، اما لا هم شپې ورځې يخې وې، زما په بدن يې اثر پروت و، پښې مې خوږېدې، له ټککو پرته نشوی ګرځېدلای، ممکن ليدلي مو وي، د غزني زيارتونه يو له بل نه ډېر لرې او هر يو يې جلا، جلا د دنګ غره په سر دی، تر کوم ځايه به چې موټر ورختلی شوی، موټر کې به ورغلو، له هغې وروسته به د ټککو په مرسته کرار کرار په ډېر زحمت ورختلم، يو ځای خو مې بېخي له وس تېره شوه، بيا مې پلار شاه راته ووهله، په شاه يې وروخېژوم، د نوموړو زيارتونو له جملې يو يې د پېريانو په زيارت مشهور و، اکثريت پېرياني او اثري ناروغان ورته راتلل، نه پوهېږم چې اوس به يې هم همغه قاعده وي کنه؟ څنګه مې چې وړاندې د شاه قلندر د زيارت کيسه وکړه، ددې زيارت د کولو اصول او ترتيب هم داسې و، چې ناروغ کس به پرته له پايوازه تک تنها د څو دقيقو لپاره په توره تياره زيارت کې ايسارېده، ځيني کسان تکړه و، څه به نه پرې کېدل، واپس به له زيارته جوړ راووتل، خو په ځينو کسانو پسې به چې دروازه رابنده او توره تاريکي به يې ځان يوازې ايسار احساس کړ، چيغې به يې کړې ان تر دې چې له ډېرو چيغو به يې نفس پاک ودرېده، بې هوشه به شو، پس له هغو به يې دروازه ورخلاصه کړه، بې حاله په دوو، دريو کسانو ځنځولی به يې له زيارت نه راويست.

(c) ketabton.com: The Digital Library

عام باور دا و، کوم څوک چې پيرياني، صوبياني نه وي يا مورزادي، له وړوکوالي اثري مشکل ونه لري؛ په زيارت کې د ايساريدو په مهال هيڅ ستونزه نه ورپېښيږي. واپس جوړ او روغ ترې راوځي، ولې کوم کسان چې ياد مشکلات يا ناروغی ولري، په زيارت کې د بنديدو، په وخت د زيارت لوی او زورور پيريان حمله پرې کوي، لمړی په کس يا ناروغ باندې ناست پيريان او جنيات رانيسي، زيارت کې يې تړي او بيا يې د چا خبره شنو لښتو ته اچوي، دومره يې ټکوي، چې په نتيجه کې يې په ناروغ باندې د ناستو پيريانو د چيغو له وېرې ناروغ بې هوشه کيږي، ګواکي فقط له خولې د ناروغ راوځي، کني نور واقعيت کې دا چيغې ناروغ نه بلکې په ناروغ ناست پيريان وهي، کوم چې لاسونه او پښې تړلي د زيارت د پيريانو تر وهلو او ټکولو لاندې دي.

لنډه دا کله چې ناروغ له زيارت نه تر رايستلو وروسته په هوش راشي، نور نو د عامو ذهنيتونو له عينکو ناروغ کس، هغه زيارت ته تر ننوتلو مخکې ناروغ نه دی، مانا پيريان، صوبيان، کافر، مسلمان يا هر قسم جنياتو چې راګير کړی و، زيارت کې د نيکو او ډيرو زورورو جنياتو لخوا ترې جلا شول او ښه جانانه سزا هم ورکړل شوه، ترڅو اينده کې هم نوموړي کس ته د ورتللو او ځورولو جرئت يې ونکړي.

والله علم زيارت کې د ځينو کسانو د لوېدو او بې هوشه کېدو راز به څه و؟ طبعاً هر څوک به د خپل فکر، پوهې او عقيدې اړوند بېلا بېل تعبيرونه ترې لري.

ولې زه چې فکر کوم، د ياد زيارت په اړه له وړاندې ډېر وهمناک ذهنيت خپور و. کوم خلک به چې ورننوتل مخکې له مخکې به يې موړال له لاسه ورکړی و، پښې به يې لړزېدې، په ډېر وهم او ترس ورداخلېدل، پس د کومو کسانو چې عصاب کمزوري و، يا يې رواني ستونزې لرلې، د دروازې پسې رابندېدو او زيارت کې د تياره کېدو

(c) ketabton.com: The Digital Library

په مهال يې ذهناً ډېرې وحشتناکې بلاوې او پيريان په ځان باندې د حمله کولو په حال کې تصورول. همدا وه چې لمړی به يې له ډېرې وېرې په ټول زور چيغې وهلې، بالاخره عصبي شوک ته تلل او بې هوشه کېدل. چون زه خپله چې هېڅ جنياتي ستونزې مې هم نه لرلې، له ورننوتلو مخکې ډېر سخت ترې وېرېدم، له ډاره مې زيارته له ننوتلو وړاندې، سره د سختې مريضۍ او تکلف مې لمړی د کوزې په يخو اوبو اودس او بيا دوه رکعاته لمونځ وکړ، خو لا هم په توره تياره زيارت کې د ايسارېدو په مهال مې ګرد چاپېر رانه تاو ډېرې خطرناکې بلاوې او پيريان تصورول، که څو شېبې نور دروازه نه وی خلاصه شوې، زما هم کار خلاص و.

که څه هم زياتره خلک لا هم د ډېر زورور زيارت په صفت په ټول احترام ورته قايل دي، ډېره قوي عقيده پرې لري، پس طبعاً د دوی د پاخه باور او عقيدې سره ناسم زما نظر به درونډ پرې تمام شي، له دوی بښنه غواړم.

دغه راز يو بل زيارت ته ولاړو، چې دې هم په يو ډېر جګ غره کې موقعيت لاره، د نوموړي زيارت له ګومبتې لږ ښکته يوه چينه وه، ناروغان به له زيارت کولو وروسته راتلل، چينه کې به يې حمام کاوه، ځکه د زيارت کوونکو د عقيدې له مخې ددې چينې اوبه عادي اوبه نه وې، شفاء بخش وې، د حمام په کولو سره يې له بدن نه هر نوع مرض مينځل کېده.

زه چې يو خوا ډېر ستړی او مريض وم، بلخوا د يخ په وړاندې ډېر حساس وم، دردونه مې يې زياتول، دا موسم او د چينې اوبه هم ډېرې يخې وې، ومې نشوای کولای، چې حمام پرې وکړم، صرف مخ او لاس مې پرې پرېمنځل، په لندو لاسونو مې سر، ګېډه او تر ګونډو پورې پښې مسح کړې، دغه راز ځينې نورو سختو مريضانو

(c) ketabton.com: The Digital Library

او ښځو چې حمام به يې نشواى پرې کولاى، يوازې مخ او لاسو به يې مينځل، نور بدن يې په لندو لاسونو مسح کاوه. خو ډېرى کسانو ته بيا دې سپک کار خوند نه ورکاوه، يا يې يقين نه کېده، چې يوازې د لاس، مخ په مينځلو او نور بدن په مسح دې، د چينې د ابو له پوره فيض او برکته برخمن او شفاياب شي.

دا و چې لباسونه به يې ورته ويستل، په همدې شنه يخه کې به يې د چينې په يخو زنګکې اوبو کې ځانونه ورواچول، يا به پکې کېناستل، يوخوا يې له ډېره يخه ته وا ساه وځي، لويې لويې سلګۍ به يې کولې، بلخوا به يې ډکه ډکه لوټه يخې اوبه په سر تشوې.

دغه راز په نورو زيارتونو کې هم الله ج دې مغفرت وکړي، زموږ په شمول خلکو په بېلا بېل ډول آزاد او ښکاره شرک، بدعات او خرافاتي ناروا اعمال تر سره کول، د الله ج په ځاى له زيارتونو شفا غوښتل کېده، ناروغانو د سجدې په بڼه خپل تندي په قبرونو لګول، شناختو کې ميخونه وهل کېدل، مړيو ته مو تيرې ورټکولې، په قبر د چارپېرې پنجرې داخل ته پيسې ورغورځول کېدې، د زيارت په سر اېښي مالګه ځکل، وينه تويول، شمعې بلول او ډېرى داسې نورې نامشروع کړنې ترسره کېدې، له بده مرغه تر کومه چې خبرېږم، لا هم همغه زوړ ملا او زړې تراويح دي. خو په هر صورت لنډه دا چې غزني کې مې ټول ټال شپږ، اوه زيارتونه وکړل، مګر د روپۍ درد مې پرې درمان نشو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د شينوارو شپه

د غزني له زيارتونو څه وخت پس د ميدان وردگو اړوند نرخ ولسوالۍ ته روان شو، ځکه چې هلته د ملا گونگي په نوم يو ډېر مشهور ملا و، زيات صفتونه به يې کېدل، ان ويل کېدل به چې پېريان يې تابع دي، د همغه په مرسته د هرې سختې ناروغۍ لپاره ټيک او پترې دی، د ناروغ اړتيا ته په کتو، تعويذ کوي، کوډې اوباسي، دم کوي، که ضرورت وي گياهي درمل هم توصيه کوي.

خلاصه کله چې ور ورسېدو، د ملا صاحب د کلا د دروازې تر مخ ډېره زياته گڼه گونه وه، خلکو نارينه او ښځينه هر ډول ناروغان ورته راوستلي و، ډېری ناروغان به چې د ملا له تعويذ خانې راووتل، گوډۍ به پرې شوې وې، خو په ټولو کې جالبه دا وه، د يو نفر د ملا مهرې (شمزۍ) خوږېده، په خپل نوبت د ملا اطاق ته له ورننوتلو واپس چې راووتلو، د يوه لاس لپه يې د بل لاس په لپه نسکوره نيولې وه، لکه ډېر مهم څه يې چې پکې نيولي وي او هر قدم يې په ډېر احتيات او بسم الله اخيست.

چې پوښتنه مو ترې وکړه، ملامت نه و، ملا صاحب د مرغۍ يوه نازکه او وچه کلکه پڼه ورکړې وه، ورته ويلي و چې:

ستا دوښمن په تا باندې ددې مرغۍ په پڼه ډېرې قوي کوډې کړې، تر هغو چې دا د مرغۍ پڼه سلامته وي، ته به هم نور جوړ وې، يوازې ملا به دې لږ شخوالی او درد لري، اما که د مرغۍ پڼه ماته شوه، نور ستا ژوند هم مکمل ختم دی، زر يې يوسه له شړشم تيلو په ډک يو بوتل کې يې واچوه، تر څو نرمه وي، چې ماته نشي.

په دې خبره چا وخندل، چا د همدردۍ له مخې نڅه، نڅه ورته وکړل، سرې ولاړو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

مور ته ان تقریباً په دریو بجو نوبت راغی، اطاق ته یې چې ورننوتم، څنګه یې چې نوم ملا ګونګی و، ربښتیا هم ګونګی و، په خبره یې سړی سم نه پوهېده، تر ډېره یې د لاس په اشاره خلک پوهول، کوم کسان یې چې نه په ژبه پوهېدل، نه په اشاره، د هغوی لپاره به بیا یو بل داسې کس ور وړاندې شو، چې په ژبه یا اشاره یې پوهېده، ترجماني به یې وکړه. مور ته یې ووېل: لمړی ولاړشئ، غزني کې به د شمش بابا زیارت وکړئ، له زیارت کولو وروسته ماته راشئ.

وریاده مو کړه چې: د شمس بابا زیارت مو څه وخت وړاندې کړی.

خو هغه یې ونه مانه، یو ځل بیا یې ورولېږلو، له زیارت کولو پس د دویم ځل لپاره چې ورته راغلو، ملا اسمان ته د سترګو نیوه په حال کې څو شیبې له ځانه سره وپسنیده، داسې یې ښوده چې ګویا له پېریانو سره لګیا یم، یا د ناروغ د تداوۍ په اړه مشوره ورسره کوم. وروسته مې یې پلار ته مخ وروواړاوه، په نیمه، نیمه خبرو او د لاسونو په اشاره یې څه ورته وېل، د پلار مې سم سر نه پرې خلاصېده، ښه و یو بل سړي د مرستې په پار راودنګل، وېل یې: آغا صاحب وایي چې د ننګرهار ولایت په شینوارو ولسوالۍ کې لمړی د پلانکي صاحب زیارت ته ولاړ شئ، (ښه غواړم، پلانکی مې ځکه ولیکه چې وخت وتلی، د هغه زیارت اصلي نوم رانه هېر دی، منم ښه خو دا وه، چې د هغه زیارتونو، سیمو، کلیو او ځینې کسانو نامونه او دقیق پتې مې باید دلته راوړې وی، مګر څنګه مې چې لمړیو کې ووېل، یو خوا ډېر وخت وتلی، بلخوا زه هم هغه وخت ماشوم یا نو ځوانۍ ته نارسېده شاوخوا ۱۵ کلن هلک وم، دومره حساس نه وم، نه مې خوا خاطر کې تېرېده، چې دا هر څه به یوه ورځ د خاطراتو یا هم خپلو هېوادوالو د عامه پوهاوي په پار لیکم او د کتاب بڼه به ورکوم، نو باید نومونه او پتې یې صحیح یاد کړم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

همدا و چې د ځینو دقیق ادرسونه او نومونه مې له یاده وتلي، ولې بیا هم تر کومه چې ممکن و، ان شاءالله هڅه کوم ترڅو د کتاب راتلوونکو صفحو کې نورې خاطرې په دقیقو پتو او د فاعلینو په خپلو نامونو سره یې راواخلم)

خو په هر حال د ملا ترجمان زیاته کړه: د پلانکي له زیارت کولو وروسته به د شپولي بابا زیارت ته ځئ او شپه به پکې کوئ، د سهار تر لمانځه پورې به همغلته اوسئ، په دې سره به دې د زوی له بدن نه دا ظالمه ناروغي لکه د باد سلی په هوا شي؛ ستاسو یوازینی لار همدا ده، له دې پرته بله هېڅ درملنه او دوا نه لري.

په همدې خبره د ملا له اطاق نه راووتلو، تر دروازه بهر له کومو خلکو سره چې د انتظار په مهال اشنا شوي و، دوی مې له پلار نه د ملا د راته ښودلي اعلاج پوښتنې کولې، پلار مې د ننګرهار په شینوارو ولسوالۍ کې زیارتونو ته د لېږلو مو یې ورته ووېل. په دوی کې ځینو ټینګار کاوه، چې حتماً ورشئ. یو به وېل: پلانکي ځای کې ددې ملا په دم او توصیه د شلو کالونو شل وګرځېده، بل به وېل: سرطان ناروغ ورسره روغ شو، دغه راز چا وېل: یو ناروغ ته یې په هند کې ځواب ورکړی و، د یوه تعویذ سره یې جوړ شو. په دې سره یې زموږ عقیده لا هم پرې پخه کړه، دوې شپې وروسته ننګرهار ته روان شو. جلال اباد کې مو د شینوارو د ولسوالۍ د موټرو اډه راپیدا کړه. د یوې سراچې ډرېور ته مو د دواړو زیارتونو نوم واخیست او د ورتلو مو ورته ووېل.

نوموړی بلد و، زیارتونه ورمعلوم و، وېل یې: یاد زیارتونه له یو بل نه خورا لرې دي، یو خو ښېخي ډېر جګ ان توره بوړه کې دی، هغه سیمو ته لیني موټر نه ځي، باید دربس یې ونسئ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

پلار مې ترې وپوښتل: دربس په څو ځې؟

ډېرې زیاتې پیسې یې وویلې، له وردګو تر ننګرهاره زموږ دومره کرایه نه وه لګېدلې، لکه ده چې غوښته، هاخوا له دوو نورو ډرېورانو سره وغږېدو، دوی هم همدومره لوړه کرایه وویله، پوه شو چې حتماً ځای لرې دی، لمړي ډرېور چالاکي نه کوله، له همغه اولیني سره سپاره شو، رښتیا ډېره لار وه، سرک هم ډېر خراب او خام و، بلخوا تول کوتل و، لنډه دا چې د اوړي په اوږدو ورځو کې یې ایله په دریو بجو لمړي زیارت ته ورسولو، یاد زیارت په یوه ډېر لوړ غره کې د یو زاړه غریبانه کلي په منځ کې موقعیت درلود، له پاسه پرې ولاړو لمر وهلو ورستو شناختو، بې شمېره رنګار رنګ زړو بیراغونو له مخې ډېر پخوانی، د تېرو هیرو زمانو ښکارېده، عین حال کې ډېر نور ناروغان هم ورته راوستل شوي و، چې اکثریت یې رواني مریضان یا لیونیان و، موږ هم څو ځل ترې تاو راتاو شو، د صحت یابی ډېرې دعاګانې مو وکړې، د زیارت له ړنګې ځلور دیوالي چې راووتلو، هاخوا د ونو تر سیوري لاندې، د رڼو اوبو د لښتي په غاړه یو غریبانه مسجد و، دیوالونه یې نه لرل، هسې لږ ځای یې هوار کړی و، دنیم متر په لوړولي سره یې چارچاپېر د تیږو ګرد ګاټي ترې تاو کړي و، مخامخ یې وبدلی فوزی درولی و، د محراب ځای یې پکې جوړ کړی و، له پاسه د ونو څانګو هم سیوری پرې جوړ کړی و، هم یې د چت رول لوباوه، ماشومان پکې ناست و، سپارې یې مخ ته نیولې وې، مخ او شاته یې ټالونه ورسره وهل، په زوره زوره یې سبقونه ویل.

له لمانځه کولو وروسته بیا په خپل دربس کړي موټر کې کیناستو، د دعا په کولو سره، د شپولي بابا د زیارت په لور روان شو، که څه هم غرونه او خوړونه و، لارې ډېرې خرابې او خامې وې، مګر بیا هم موټر نسبتاً تېز تلو، چون ډرېور د همغه

(c) ketabton.com: The Digital Library

غرنيو سيمو و، له خامه سرکونو سره عادت و، شاوخوا تر يو ساعت مزل وروسته، قضا مازيګر يې د يوې غونډۍ په سر موټر ودراوه، لاندې کم او زيات، د يونيم کيلو متر فاصيلې په لرې والي سره، له يو لوی خوړ هاخوا د بل غره په لمن کې يې يوې لويې هديرې ته لاس ونيوه، ويل يې:

هغه د هديرې په منځ کې چې ښېله چته څلور ديوالي کوټه ښکاري، همغه د شپولي بابا زيارت دی، موټر له دې وړاندې نشي ورتللی.

ترې راښکته شو، ډرېور مو يې د کرايې په ورکولو سره رخصت کړو، مور پلې زيارت ته ور روان شو، زما خاص شيان او پښې خو هسې هم پړسېدلې او درانه و، سم نشوی تللی، موټرو کې اوږدو سفرونو به يې ښېخې وضعيت خراب کړ، په دې ورځ هم ټوله ورځ موټر کې ګرځېدلی وم، پړسوب، دردونه او د عضلاتو شخوالی مې ډېر زيات و، خورا په سختۍ تر زيارته لاړم، چې کتل مو يوه ډنګر تک تور لوغړن سپينږيري منجاور يې د زيارت د وره په مخ کې جوړې کړې سپاچه ګۍ نه خپل لمڅۍ ټولاوه، د تلو په حال کې و، زمونږ د سلام د ځواب راکولو سره سم يې کړل: د زيارت کوئ؟

پلار مې ورته ووېل: هو دا زوی مې ناروغ دی.

سپينږيري کړل: ښا! ورننوځئ زر زر مو زيارت وکړئ، چې ناوخته ده.

پلار مې ورغبرګه کړه: مونږ زيارت کې شپه کوو.

د سپينږيري منجاور چوغۍ سترګې وځلېدې، پلار ته مې يې په حيرانتيا سره ويل: ليونيان خو به نه يئ، چې زيارت کې شپه کوئ؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

پلار مې کړل: نه ليونيان نه يو، يوه ملا راليږلي يو، همداسې يې راته ويلي چې شپه به زيارت کې کوئ.

منجاور وېل: دا ځايونه درانه دي، شپه نشئ پکې کولای وېرېږئ، صرف ورننوځئ زيارت وکړئ، نور ولاړ شئ، که شناخته څوک مو نه وي، کوم مسجد کې شپه وکړئ.

پلار مې ورته کړل: دومره زحمت مو تېر کړی ان له وردګو راغلي يو، شپه پکې کوو.

سپينږيري کړل: ما خو درته ووېل، چې دا ځای دروند دی، شپه څوک نشئ پکې کولی، نور مو خوښه.

پلار مې بيا هم په خپله خبره ټينګار وکړ، منجاور ته يې ويل: دا لمڅی (فرش) مه ټوله وه، د شپې به موږ پرې څملو.

خير دې يوسي. لمڅی يې پرېښود، له پاڅېدو سره يې وېل، زما کور لرې دی، کنه ډوډۍ به مې درته راليږلې وه.

د مننې په کولو سره مو رخصت کړو، که څه هم موږ فکر نه و کړی، چې زيارت به په داسې وچو غرونو او غونډيو کې وي، چې هلته به نه کوم کور درک لري، نه دوکان، له دې کبله مو هېڅ خوراکي څه نه و راسره وړي، عيني حال کې همدا شېبه وږي هم و.

د منجاور له رخصتولو وروسته د زيارت چار دېوالي ته ورننوتلو، نسبتاً يوه لويه کوټه وه، د دېوالونو پېرږ والي او بارانونو ترې وړو خاورو له وجې د پسخو، کنډو

(c) ketabton.com: The Digital Library

کندو کېده يې، د ډېرې زمانې پرې تېرېدو شاهدي ورکوله، په منځ کې يې له عادي قبرونو سره په زيات توپير لوی او د کوټې له غولي کم او زيات د ۸۰ سانتي مترو په لوړوالي جګ قبر و، په کوز او بر سر يې ګېډۍ ګېډۍ لسګونه شناختې ولاړې وې، بې شمېره لوی واړه، رنګا رنګ زاړه او نوي بيراغونه پرې رپېدل، د قبر له پاسه مات بنګړي، مالګې، شمعونه او زرورک پراته و، څلور طرفه اړخونه يې د سپينې خاورې (سپين خاوري) په وسيله خړوب شوي و، څنګه چې په خوا به کليوالو ښځو د خپلو کورونو د خاورينو کوټو ديوالونه پرې سپينول. د څنګونو د خړوبوالي او له پاسه پرې پرتو ماتو بنګړيو، زرورکو داسې ښکارېده، چې ډېرې زړه ماتې، دردمنې او ارمانجنې ښځې هم ورته راځي، خپلو هيلو ته د رسېدو په پار پلونه پکې غوړه وي او دعاګانې کوي.

د منجاور لمڅی مو د قبر دې يوه څنګ ته هوار کړ، که څه هم په دې څنګ کې د قبر له داخله يو لوی سوری هم راخلاص و. داسې معلوميده چې دغه سوری منجاور يا زيارت کوونکو قصداً جوړ کړی و، طبعاً کومه عقيده وي جنبه به يې لرله، د قبر بل طرف ته داسې پراخه او هوار ځای نه و، ترڅو هلته مو لمڅی پکې غوړولی وی، مجبور شوو چې همدا د قبر له داخل نه د راوتلي تور سوري مخکې يې وغوړه و، له پاسه مو څادرونه پرې واچول، د ماښام لمانځونه مو وکړل، کرار کرار شپه پخېده لکه مجسمې پټه خوله توره تياره کې بوخ، بوخ ناست و، څنګه مې چې وړاندې ووېل ښه په خوند وړي هم و، چون ان د ورځې په لسو بجو مو جلال اباد کې چای څښلی و.

ښه و اوړی و يخني نه وه، اما نسبتاً تېز شمال چلېده، د زيارت او له زيارت نه بهر د هدېرې د نورو قبرونو د بيراغونو ترپهار لګېده. منتظر دې ته و، چې د ماخوستن

(c) ketabton.com: The Digital Library

آذانونه وشي، زر لمانځونه وکړو، ولې چې د ماسبښين اودسونه مو ساتلي و، که ضايع شوي وی، دلته بيا د اودس کولو اوبه نه وې. خو ځنګه چې د انتظار شېبې تل ډېرې اوږدې شي، په موږ هم هېڅ وخت نه تېرېده، بل طرف دا وخت د بيراغونو پړکهار هم ډېر زيات و، د اذان غږ مو اخير هم وانه وربده، خو له ساعت نه پوه شو، چې د ماخوستن د لمانځه وخت داخل دی، جګ شو، لمنځونه مو وکړل، ايت کُرسي او نورې کومې کلمې يا اذکار مو چې زده و، په ځان مو چوپ کړل، زه له قبر نه وېرېدم، خاصتاً د قبر له داخل نه د راوتلي سوري څخه، دا و چې د قبر خواته مې پلار څملاست، زه يې دې بلې خواته پرېوتم، خپلې، خپلې ځپلی مو تر سرونو لاندې کړې، څادرونه مو راباندې کش کړل، څومره چې وخت وتلو، زما په زړه وېره ننوتله، خوب نه راتلو، پلار به مې خدايزده ويده و، کنه؟ خو چې ورته ځير به شوم، سترګې به يې پټې نيولې وې، کله به يې سر هم په څادر کې پټ کړ، ما هم هڅه کوله چې ويده شم، خو له وېرې خوب نه راتلو، چې سترګې به مې پټې کړې، فکر به مې کاوه، چې ټولې بلاوې زما په لور راروانې دي، يا مې له پښو او سر سره ناستې دي، اخير مې هېڅ له ډاره سترګې نشواى پټولاى، همداسې لوڅې سترګې پروت وم.

يو وخت چې شاوخوا لس بجې وې، زښته زيات تور کارغان (زاغان) راغلل، کغ او پوغ يې کېښود، په هديره يې دورې وهلې، کله به په دسته جمعي بڼه دومره راټيټ شول، هغه د فضاء کمه رڼا به يې هم رابنده کړه، ته وا د زيارت په چار ديوالي چت کېښودل شو. په پلار مې غږ وکړ: په دې توره شپه کې دا کارغان څه کوي؟

ممکن ده ته به يې هم په زړه کې تشويش يا څه وېره پيدا کړې وه، خو ماته يې وېل: دا سيمې ګرمې دي کارغان د ورځې نشي ګرځېدای، د شپې راوځي، پېښور او پنجاب

(c) ketabton.com: The Digital Library

کې به هم ډېرى مرغان د شپې لخوا سېل سېل ګرځېدل، په يوه سيمه کې به راټول شول، کغ او پوغ به يې واچاوه.

څه مې ونه ويل، مګر په خبره مې يې قناعت هم ونشو، زړه کې راتېرده: چې د شپې ګرځېده يې صحيح، اما په موږ يا دې زيارت ولې دورې وهي؟ ولې يو، يو ځل داسې يو ناڅاپه ټول راټيټ شي، چې سم تپ تور راجوړ کړي؟

کارغانو څو دقيقې د زيارت په سر دورې ووهلې، ښه وکغېدل، ټيټ او هسک شول، له څو شېبو وروسته کرار کرار کمېدل، بالاخره بېخي يې غږ ورک شو.

د کارغانو له تلو يو ساعت وروسته، په داسې حال کې چې دواړه څنګ په څنګ پراته و، پلار به مې که ويده هم نه و، سترګې به يې پټې کړې وې، مګر ما لا هم له وېرې سترګې نشواى پټولى، همدا و چې ناڅاپه مې د زيارت د څلور ديوالي د پسخو په سر د اور لمبې تر سترګو شوې.

زر مې په پلار غږ وکړ: نانکه! نانکه! ويښ يې؟ دېوالونو اور واخيست.

پلار مې ترڅو ورته متوجه کېده، لمبې ورکې شوې، ده چې څه ونه ليدل، ماته يې ويل: مه وېرېږه اور نشته، وهم دې کړى، يا به له کومې خوا د موټر د چيراغونو رڼا ورته برابره شوې وي، تاته داسې ښکاره شوې، لکه دېوالونو چې اور اخيستى وي، که رښتيا اور وى، ما به هم ليدلى و، وېرېږه مه ارام ويده شه هېڅ خبره نشته.

خو دا چې ما لمبې ښې سمې وليدې، هېڅ شک مې نه پکې لاره، د نانک په خبرو مې ذره تسکين نه کېده، وېره مې لحظه په لحظه زياتېده. مګر دا چې زړه مې لړ درزېده، که ډېر، هېڅ چاره نه وه، څه مې کړي وى؟ صرف نانک پورې مې ځان ښه وچسپاوه،

(c) ketabton.com: The Digital Library

له دې پېښې وروسته د نانک په کسو کې هم تر ډېره ستوري ځلېدل، لوښې سترګې پروت و. څه وخت پس چې ورته متوجه شوم خدایزده ویښ به و که ویده؟ خو بیا یې سترګې پټې وې، لږ ځنډ وروسته یې سر هم په څادر کې پټ کړ، شېبه په شېبه به ځکه ورته متوجه کېدم، کله به یې چې سترګې لوښې وې، څه زیات زړه به مې پرې تکیه و، دده د سترګو او سر په پټولو سره به زما ویره لا زیاتېده.

نور خو وخت نه رامعلومېده، په لاس مې له هغه پخوانیو ایراني کاسیو ساعتونو یو ساعت و، د هرې ګړۍ په پوره کېده سره به یې په تیټ غږ یو چنګ آواز کاوه، په همدې مې وخت معلومه ؤ، ان د دولسو بجو زنګ مې یې هم واورېده. نه پوهېږم څو دقیقې به ترې تېرې شوې وې، چې د پښو طرف ته مو د کوټې په کونج کې ډېر ستر اور ولګېده، فوراً مې په پلار منګولې خښې کړې: نانکه! نانکه! کوټې اور واخیست!

زر یې څادر له سره لرې کړ، د اور په لیدو یې لمړی پښې راټولې کړې، بیا پسې راکیناست، اور دا ځل د دیوال په سر غوندې د سترګو رپ کې ورک نشو، څو شېبې یې دوام وکړ، خو ښه و، دې خوا رانغی، لکه تناره کې یوازې همغه کونج کې یې لمبې تاو راتاو شوې، له څو لحظې تاوېدو وروسته د فضاء په لور پورته شوې، زما خو هسې هم مخکې له مخکې وضعیت خراب و، خو دې پېښې مې پلار هم سم ووېراوه، ورته وېل مې: ځه له دې ځای نه وځو.

مګر ده سره له دې چې د زړه د ذربان آواز یې ما محسوسه و، خو بیا هم ماته یې ویل: مه وېرېږه، دا ډېوې دي، د خدای ج د ولیانو او شهیدانو په قبرونو ګرځي، موږ ته ضرر نه رسوي، څوک به مو وولي، په دې نیمه شپه او دې نابلدۍ کې چېرې ځې؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځواب مې نه لاره، څه مې ونه ويل، کنه نور مې دلته هم شېبه طاقت نه کېده.

د معمول خلاف په نيمه شپه د کارغانو راتلو او زموږ په سر دورې وهلو، دغه راز ناڅاپه اور لګېدني څخه له وېرېدو سربېره، د قبر له داخله د راپرانستي تور سوري په خولې کې مې د مړي وحشناکې اسکليټي منګولې تر سترګو، سترګو کېدې، ته وا زړه يې بوټ رانه ويست. خو لا هم ناست و، نه پوهېږم له يوې بجې به څو دقيقې تېرې وې، چې پلار مې بيا ويل: څمله نور ان شاءالله څه نشته، دی خپله هم پرېواته، خو له بدمرغه لا مو ډډې په ځمکه سمې نه وې لګېدلې، چې ور (دروازه) وټکېده، دواړه په ټوله وارخطايۍ سره واپس راکېناستو، ټول بدن مې يو قسم بې حسه شو، ان خوله کې مې ژبه درنه شوه، ده راته ويل: ور وټکېده؟

د سره په اشاره مې کړل: هو!

نور يې څه ونه ويل، دواړه چوپ ناست و، دوې سترګې مو په وره کې وې، چې اوس به څه بلا راننوځي؟ ځکه چې ور هم د لرګي له دوو زړو او نازکو تختو جوړ و، د ځينځير په ځای يو نری سيم پکې تړل شوی و، د رابندېدو په مهال نوموړی سيم د وره څنګ ته په ديوال کې ټکوهل شوي مېخ بسته کېده؛ يعنې هسې معمولي جټکه چې ورکړل شوې وای، هم ور ماتېده، هم سيم شکېده.

خو څه مو کړي وای؟ د تېښتې لار نه وه، توره تاريکي کې خف او چوپ سترګې په وره کې څک، څک ناست و، څو شېبې لا نه وې تېرې، چې بيا وټکېده، په دې سره، زما له حاله خو هسې هم يو خدای ج خبر و، د غږ له بدلېدو يې ښکارېده، چې پلار مې هم ډېر زيات ووېرېده، خو چاره نه وه، لا هم همغه شان خف او چوپ د وره راغوځولو او هيبتناکو بلاګانو د راننوتلو په ډېر سخت وهم او ډار کې د قبر څنګ ته

(c) ketabton.com: The Digital Library

يو په بل پورې جوخت ناست و، شاوخوا لس دقيقې تېرې شوې، هېڅ شی رانه نه وتل، نه يې وره ته جټکه ورکړه، خو زموږ په زړونو وېره ننوتلې وه، ټيکه مو نه کېده، په درنه او لړزانده ژبه مې پلار ته وېل: له دې ځای نه ځو، پاتې شپه به چېرته غره کې تېره کړو!

ځنګه چې په ده کې هم نور ماته د تسلې راکولو او دلته د وخت تېرولو توان نه و پاتې، وېل يې: پښو کړه څپلی دې!

څپلی مو پښو کړې، څادر مو منګولو کې راسره راواخيستل، پلار مې تر مخ، زه پسې شوم، لمړی يې د وره له پاسنۍ لوې چولې بهر يوه خوا بلخوا وکتل، څه يې ونه ليدل، بيا يې په دېوال کې له ټکېدلي مېخ نه د وره بند شوی سيم راخلاص کړ، ورو ورو يې ور راواز کړ، تر نيم کښ وره يې بيرون (بهر) وځاره، په څه يې چې سترګې ونه لګېدې، ور يې پوره راخلاص کړ، ماته يې کړل: تېز راځه!

په دې سره که څه هم له دې مخکې به مې د پښو له درده لږ دراز قدم نه شوی اخيستلی، ان زياتره وخت به په ټککو ګرځېدم، مګر دلته يوخوا زيارت کې راباندې د تېر شوي وهم زور و، بلخوا عينې د تېښتې حال کې مو هم داسې انګيرله، لکه ډلې ډلې پېريان، شيشکې او قسما قسم بلاګانې چې راپسې وي.

همدا و چې ټول بدن مې بې حسه و، نه يې په درد پوهېدم، نه يې په پړسوب، ښکته د هديرې په منځ کې مې داسې منډه اخيستې وه، که په لږ مبالغې سره يې ووايم، باور وکړئ له بسته، بسته قبرونو مې ټوپ واهه، ډېر زيات ښکته راوتښوو، يو خوا شپه بل نابلدي وه، دا نه رامعلومېده چې کوم خوا لاړ شو؟ آبادي ته به زر ووځو، همدا لامل و چې تر زښته ډېرو منډو وروسته هم کومې ابادۍ ته ونه رسېدو، کني طبعاً تر

(c) ketabton.com: The Digital Library

هديره چاپېرو غونډيو نه به د کومې يوې شاته نژدې هم کلي او ابادۍ موجود و، ولې چې دې هديرې ته خو مړي له جلال اباده نه و راوړل شوي، خو موږ مخامخ ښکته د خوړ غاړه نيولې وه، تر څو کيلو متره منډو او مزلو وروسته په داسې حال کې چې نور مو نفس بېخي ولاړ و، د يو کمر څنګ ته ودرېدو، دمه مو وکړه، که څه هم ناآشنا غرنۍ سيمه او خوړونه و، لا مو هم زړونو کې پوره وېره وه، خو نسبت زيارت ته مو څه ناڅه د امن احساس وکړو، هغه شان مو ځان د شيشکو او بلاګانو په منځ کې ايسار نه ګاڼه.

پلار مې د پښو د درد پوښتنه وکړه، ماوېل:

ښې دي هېڅ درد نه کوي، خدايزده ولې؟

زما مخکني حالت ته په پام، چې ډېر په زحمت او تکلف کرار، کرار به ګرځېدم.

پلار مې راغبرګه کړه: څه شکر چې ښې دي، لکه چې زيارت کې دې نيمې شپې تېرولو مو هم فايده ورته وکړه.

ما غږ ونه کړ، بيا يې وېل: ښکته ددې خوړ په غاړه که هر څومره ولاړ شو، فکر نکړم کوم کلی اوسي، راځه تر دې خوړ به پورې وځو، له هغه غونډۍ هاخوا ممکن آبادۍ، کلي کورونه وي، مسجد کې به يې شپه تېره کړو.

خوړ ته چې ورښکته شو، ډېر ژور و، څنګونه يې سيلاب وهلي و، پاڼ پاڼ ولاړ و، زښته زيات ښکته پورته پکې وګرځېدو، هاخوا ته ترې ختلو ځای نه و، بالاخره ډېر کوز يو ځای پاڼ راڼنګ و، پلار مې وختلو، ماته يې لاس راکړ، ورکش يې کړم، په

(c) ketabton.com: The Digital Library

ډېره سختۍ له خوړه واوښتو، د غونډۍ سر ته چې ورپورته شو، لاندې شنه باغونه او پټي د شپې له وجې تور ښکارېدل، يو لاسي چراغ پکې ګرځېده.

لنډ چې ورغلو چراغ واله بزګر و، اوبه يې لګولې وې، زموږ په ليدو رانه ووېرېده، وارخطا يې کړل: څوک يې؟

پلار مې ورغبرګه کړه: مسافر يو، يو مسجد راوښيه، چې شپه پکې تېره کړو!

د بزګر زړه ته ونه لوېده، وېل يې: په دې وخت کې مسافر څه کوي؟

پلار مې د قناعت ورکولو په پار واقعيت ورته ووېل: زوی مې ناروغ دی، غوښتل مو پاس له هغه غونډۍ هاخوا شپولي بابا زيارت کې شپه وکړو، تر اوسه پکې و، خو له بده مرغه څو ځل ډېر سخت پکې ووېرېدو، نور مو ټيکه ونشوه، ترې راووتلو.

په دې سره د بزګر له روېه او خبرو ښکارېده، چې څه ناڅه قناعت يې وشو، وروستۍ پوښتنه يې دا وه چې: د کوم ځای ياست؟ پلار مې ورته کړل: د وردګو يو!

ممکن يو څه به مو له لهجې هم پوهېدلی وي، په دې سره يې پوره ومنله، تندی يې وغوړېده، داسې ښکارېده لکه زموږ په حال او له زيارت نه په تېښته چې څه موسکی هم شي.

د مسجد د ادرس راکولو په پار يې کړل: داسې وړاندې ورشئ، له سرک او يولې پورې وځئ، د کلي سر کې مسجد دی.

د مننې په کولو سره ترې راروان شو، څه چې راغلو، رښتيا سرک او تر څنګ يې يوله مخې ته راغله، د يولې په ژۍ ونې او ځنګل و، هاخوا څه نه ښکارېدل، پُل مو راپيدا کړ، له يولې نه د پورېوتو سره سم مو په کورونو سترګې ولګېدې، د بزګر د

(c) ketabton.com: The Digital Library

خبرې اړوند همدې لمړي سر کې مو يو درى ديوالي زوړ جومات وموند، د محراب طرف او دواړو څنګونو دېوالونه يې د خوړ له شنو ګردو ګاټو او ختو ودان و، له پاسه يې د فوزي او آئين چادر چت پرې جوړ کړى و، شاتنى ديوال يې له سره نه لاره، د مسجدونو له پاره ځانګړى د جاينماز په بڼه جوړ شوى پلاستکي فرش پکې هوار و، موږ ډېر ستړي او بې خوبه و، محراب ته نژدې د پلاستکي فرشونو له پاسه غوړېدلي دوه جنډيي جاينمازونه مو راټول کړل، د بالښتونو په پار مو تر سرونو لاندې کړل، يو ساعت لا نه و تېر، چې جومات ته نژدې کوم بل دهکان څه کار شروع کړ، کله کله به يې بېلچه له کاڼي سره ټکر شوه، ډېر جګ او آزارونکی غږ يې کاوه، راويښ به يې کړو، خو بيا هم ښه و، لږ دمه مو جوړه شوه، سهار مې پلار غږ راباندې وکړ، وېل يې: لمونځ وکړه.

چې ځان مې وخوځاوه، ته وا له طيارې رالويدلی يم، ټول بدن مې تيکه تيکه، ځب ځب و، د چا خبره نه لاس راټولېده، نه پښه، لکه مړى شخ پخ، جام پاتې وم، بالاخره د نانک په همکارۍ ډېر تکلف او زګېروړيو جګ شوم، د پښو خو هسې هم خونده نه وه، دلته نو ښېخي قدم نه پرې اخيستل کېده.

اصلاً له هغه ورځې چې ناروغ شوى وم، منډه مې نه وه کړې، نه مې کولاى شوى، نه مې کوم فزيکي کار کړى و.

همدا و چې وجود مې ډېر نازک شوى و، دا لکه کوم بااستراحته سړى چې يوه ورځ ورزشي کلف ته ولاړ شي، ښې ډېرې منډې وکړي، وزنونه پورته کړي، ملاقونه ووهي او بيا کور ته راشي، له دمې جوړولو وروسته يې بدن ټوک ټوک وي، له درده په اړخ نشي اوښتی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما خو بيا هسې له مخکې هم وجود جوړ نه و، د لندو ختو خو بېخي لړ اوبه دارو وي، دلته نو زه څه ان نانک هم برېښ برېښ و، له ځان دردئ يې شکايت کاوه.

خلاصه په ډېر تکلف او زحمت مې اودس او لمونځ وکړ، جومات ته يې غړ راتلو، دا وخت له يولې هاخوا په سرک يو نيم موټر هم تېرېده، د لمانځه له دعا کولو وروسته ورووتلو، لږ ځنډ پس يوه کرولا راغله، پکې راسپاره شو، شاوخوا نهه بجې يې د جلال اباد ښار کې ښکته کړو، له موټر نه د ښکته کېدو په مهال مې هم پښو بېخي کار نه کاوه، سمې شلې وې؛ نانک تر لاس ونيوم، يو څه چې ولاړو، وينه پکې وګرځېده، لږ ښې شوې، له پرون لسو بجو راهسې مو څه نه و خوړلي، سخت وږي و، يوه هوټل ته ورغلو، له چايو سره مو چپلي کباب راوغوښت، مرچک يې زيات و، سترګې مې يې له اوښکو راډکې کړې، خو وږی وم، ترې په شاه نشوم، ځان مې موړ کړ، د دسترخوان له دعا وروسته، نانک نسوار واچول، له هوټل نه راووتلو، د کابل اډې ته راغلو، ماسښين شاوخوا درې نيمې بجې کابل کې موټر ښکته کړو، ماخوستن وردګو ته راورسېدو، په ټول کې زيارت ته د تللو او دومره تکليفونو، تاوانونو نتيجه دا شوه، چې صحت خو مې بلکل ورسره ونه منده، برعکس د خپل پخواني تکلف او ناروغۍ سربېره مې له زيارت نه د تېښتې او منډو له عمله راته پيدا شوې اضافي ځان دردئ، د عضلاتو شخ والی او د بدن برېښونو څو اونۍ دوام وکړ، ښه پوره يې وکړوم، ان مياشت وروسته ايله خپل پخواني حالت ته راوګرځېدم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

جنيات ډاکتران

د شينوارو شپولي بابا زيارت ته تر تلو څه وخت وروسته مو يو سپينږيري ګاوندي چې موږ به هم د اولادونو په خوله يې (کمکی لالا) باله، مور ته مې يې ويلي و: لوګر کې يو ملا دی، ډاکتران پېريان يې تابع دي، د هر نوعه ناروغۍ درملنه کولای شي، کوم ناروغ چې په دم، څاښت او تعويذ نه رغېږي، د هغه عمليات (جراحي) کوي، زه پرون ورغلی وم، زما پښې يې هم عمليات کړې، ډېره فايده مې ورسره کړې، نن دومره نه خوږېږي، څنګه به چې مخکې خوږېدې؛ ملا ويل تر يوې هفتې به بېخي ښه شي، نو تاسو هم حتماً يو ځل نعيم جان ورولئ.

دا چې کمکی لالا مې په مور ډېر ګران و، چون ټول ماشومتوب يې دده له لورانو سره يو ځای په لوبو تېر شوی و او يو ځای ورسره را رالويه شوې وه، پس کمکي لالا هم د خپلو لوڼو سره برابره مينه ورکړې وه. همدا و چې مور ته مې د لوګري ملا او د پېريانو په وسيله عمليات، د کمکي لالا د خولې خبره نه، بلکې د کاڼي کرښه وه، خورا زيات يقين يې ورته وشوو.

لنډه دا چې دوې ورځې وروسته مې يې زه او پلار پرې ورشارت کړو، هسې په کابل او چاراسيا ورتاو شو، د لوګر مرکز پل علم کې مو د ملا پوښتنه وکړه، ډېری خلکو نه پېژنده؛ وروسته ښه شو يو سړي يې ادرس راکړ، پسې ورغلو کور مو يې راپيدا کړ، د کلي له نورو کورونو دېخوا جدا کلا يې وه، کوچنۍ شنه ائيني دروازه مو يې ورټک ټک کړه، شاوخوا يو ۲۵ کلن سرتور سری ځوان راووت، کونډۍ ګيره يې وه، وېښته يې شاته اړولي و، له سلام عليک او ستړي مشي وروسته مې پلار ورته وېل: ملا صاحب ته راغلي يو، دا زوی مې مريض دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځوان د لاس په اشارې د کور داخل ته په وربللو سره کړل:

- مهرباني!

دی مو تر مخ، موږ پسې شو، یوه نسبتاً وړوکي اطاق ته یې ننه ایستلو، په رنګارنګ طبیعي او مصنوعي ګلانو، منظرو یې ډېر ښکلی او تزنین کړی و، د کړکیو له پاسه په ډېرو ښایسته او نفیسو قفسونو کې دوې کنریانې هم راځوړندې وې، یو نیم خاندن به یې کاوه، ځوان له اطاقه ووت، څو شېبې پس پرته له موږ نه د چای څښلو د پوښتنې یې یو چایبر چای او یوه ښه لویه تازه له تناره نه رایستل شوې توده ډوډۍ هم راوړه، له چای خوړلو وروسته موږ په دې طمعه و، چې اوس به ملا صاحب راځي، په وره کې مو یې اوږده ګیره او لویه پګړۍ تر سترګو سترګو کېده؛ مګر زموږ د طمع خلاف، یو وخت مو چې ولیدل، همدا ځوان هلک خپله راته ملا شو، هاخوا د کوټې په کونج کې ایښي کوچني میز له سره یې څو دانې سپینې کاغذي پاڼې، قلم او توُرې ته ورته یوه لویه اوږده چاړه، دغه راز یوه ګرده ذربین شیشه یې هم راواخیسته، موږ ته مخامخ کېناست، کاغذونه، قلم، چاړه او ذربین شیشه یې تر مخ په غولي کېښودل، بیا یې زما پلار ته سترګې ونیولې:

- د زوی مو څه ناروغي ده؟

پلار مې ټوله کیسه ورته وکړه، چې ګویا دوه کاله له مخه یې لمړی جنسي غړي وپړسېدل، بیا یې کرار کرار اول چپه او د څه وخت له تېرېدو وروسته یې ښی پښه هم وپړسېده، سره ددې چې ډېرې دواوې مو پرې وکړې، خو ښه نشو، اوس ستا ادرس چا راکړ.

ملا کړل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

- غم مه کوه، صحیح ځای ته ایله اوس رابرابر شوئ. بیا یې ماته سترګې راواړولې ویل یې:

رانژدې شه، په ناستو وروښوېدم، له توشکې غولي ته ورښکته شوم، لمړی یې د یوې سپینې لویې کاغذي پاڼې په منځنۍ نقطه د قلم کونه راته ولګوله کړل یې:

تر هغو چې ما نه دي درته ویلي، په دواړو سترګو او ټوله توجه به د پاڼې په منځ دغه یوې نقطې ځای ته متوجه اوسې، نه به بلخوا ګورې، نه به سترګې رپوې، هر وخت دې چې تور خال پرې ولیده، بیا ماته ووایه، د ملا د حکم سره سم، په ټوله ځیرتیا د سپینې پاڼې همغه یوې نقطې ته متوجه وم، تر ډېره مې څه نه پرې لیدل، اخیر مې سترګې شخې پاتې شوې، په هغه معینه نقطه کې به مې کله یو تور خال تر سترګو شو، کله دوه دری، چې سترګې به مې ورته کش کړې، واپس به ورک شول، لحظه وروسته به مې بیا داسې احساس کاوه، لکه خال چې وي، عیني حال مې له ملا سره شریک کړ، چې ګویا کله مې یو یا هم دوه دری تور خالونه تر سترګو شي، خو چې سم ورته ځیر شم، واپس ورک شي.

ملا په خوشامندو او مکارۍ خندا سره کړل:

- بس، بس غم مه کوه، کار وشو، په سپینه پاڼه د خال درمعلومېده، مانا چې ډاکترانو ستا ناروغي تشخیص کړه او پوره علاج یې کولای شي.

د دې خبرې سره جګ شو، له کړکۍ یې د کور حویلۍ ته ورغږ کړل، څو شېبې نه وې تېرې، چې یوه بدرنګوکې تقریباً نهه، لس کلنه ډنګره نجلۍ د سلام په اچولو سره اطاق ته راننوتله، زما او د ملا تر څنګ کاغذونو ته مخامخ کېناسته، ملا چاړه د کاغذونو له څنګه ورپورته کړه، دمونه یې پرې شروع کړل، زر زر په پوزو او

(c) ketabton.com: The Digital Library

شونډو کې پسنېده، له اوږده دم وروسته يې په نجلۍ ورچوپ کړل، نجلۍ په غولي بوخه راواوښته، چپه شوه، سترګې لاسونه او پښې يې ټول سره کاږه واږه شول، ملا د کبرۍ وړې پرتې نجلۍ له پاسه چاړه د ګوزار پرې کولو په موډ کې ونيوله، په قهرجن او جګ آواز يې ورته کړل:

- په دې ناروغ څه شوي؟

نجلۍ په نارينه ډبل او وېرېدلي غږ د يوې ناآشنا ناروغۍ نوم واخيست، تر ډېره مې ياد و، په غالب ګومان فکر کوم (ټيټاټوټک) يې ووېل، که مې اشتبا هم کړې وي، په ډېر کم توپير سره، د نجلۍ له دې خبرې وروسته يې چاړه نوره هم د ګوزار پرې کولو په ډول ورته جګه کړه، همغه غوسه ناک انداز کې يې ورته کړل:

- علاج به يې څنګه شي؟

نجلۍ بيا هم په نارينه درانه غږ کړل: علاج يې کېږي، خو عمليات ته اړتيا ده.

ملا ورته کړل:

- څومره مصارف پرې راځي؟

نجلۍ وېل:

- (۱۲۰۰۰) دولس زره افغانۍ!

ملا کړل: ښا سمده! بيا يې په چاړه دمونه شروع کړل، له اوږده دم پس يې چاړه د پرتې نجلۍ په بدن له سره تر پښو کاږله راکاږله، چوف، چوف يې پرې وېل، له څو

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځل چوف، چوف وروسته د نجلۍ کاږه لاسونه، پښې او سترګې کرار کرار سم شول، راکښناسته.

ملا مې پلار ته سترګې ور واړولې:

- د ډاکترانو خبرې دې واورېدلې؟ چې وېل يې جوړېږي، خو مريض بايد عمليات شي، مګر (۱۲۰۰۰) زره افغانۍ مصارف پرې راځي.

پلار مې ورغبرګه کړه:

- که خدای ج يې ښه کړي، دولس نه، شل زره به ورکړم، په دې هلک ما ډېرې پيسې مصرف کړې، دولس زره خو دومره نه دي؛ مګر کله چې جوړ شو بيا پيسې ورکوم!

ملا وېل:

- نه، پيسې لمړی غواړي، کومه دوا يا وسايل چې د ناروغ د عمليات په مهال پکارېږي، هغه پرې اخلي!

پلار مې ورته کړل:

- فعلاً خو له ما سره دومره پيسې نشته، چې ورېې کړم، واپس کور ته د تلو له خرڅ او کرايو مو ايله (۱۰۰۰) زر افغانۍ راسره اضافه شي، دا که اخلي؟ ورکوم يې او نورې يې ګڼګه مې چې مخکې ووېل، که هلک ښه شو، په همغه ورځ دولس نه، شل زره افغانۍ ورته راوړم، که کابل يا د لوګر مرکز پل علم کې ضمانت غواړي؟ ضامين هم ورکوم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ملا بيا هم تر ډېره په خپله خبره کلک و، د پيسو په مخکې له مخکې اخيستو يې ټينګار کاوه، ولې چې پوه شو، رښتيا پيسې نشته ورسره، يا يې نه ورکوي، هغه (۱۰۰۰) افغانۍ يې هم غنمت وګڼلې، همغه په چک کې د ګلي د فالبين ملا خبره يې وکړه، ويل يې:

- دا چې تاسو له لرې ځای نه راغلي يئ، بلخوا وردګ ډېر ښه خلک دي، خير کومې پيسې چې لرئ، هغه ورکړئ، نور به د دوو، دريو ورځو لپاره، د ډاکترانو لاس زه درنه ونيسم، مګر چې حتماً يې بيا راوړئ، کني له جنياتو خو په هېڅ ځای کې ورکېدلای نشئ، ډېر ستر تاوان به دروړوي.

پلار مې بيا هم خپله مخکنۍ خبره وکړه، ګويا که زوی مې ښه شو، هرو مرو به د دولس زرو په ځای شل زره افغانۍ ورته راوړم.

په دې خبره د دواړو له موافقت وروسته، ملا لمړی يو ځانښت راته وليکه، بيا يې د وړوکي ميز له روق نه په سپينه جنډه کې تيار ګنډل شوی تعويذ راواخيست، د غاړې د بند په ځای يې لکه د متروکې (مچنُغزې) له کاسې دوې اوږدې، اوږدې تسمې پسې زنګېدې، ماته مخاطب شو، ويل يې: جګ شه د کميس لمنې دې پورته کړه!

زړه مې لاړو، ماسکه کړل شيان (جنسي غړي) ګوري. زړه نازړه مې د پلار په مرسته لمنې پورته کړې، خو ښه و، د شيانو د کتلو کيسه نه وه، اوږدو تسمو واله تعويذ يې تر ملا راوتاړه؛ پلار ته مې يې د سترګو په ور اړولو سره زياته کړه:

- دا تعويذ خلاص نکړئ، ډاکتران د همدې تعويذ په ذريعه د لارې مسير درپسې تعقيبوي، راتلونکې شپې ته په نهو بجو درځي، د زوی پښې دې او دا پورته نور شيان يې عملياته وي، خو دی بايد هغه مهال په يو داسې ګوښې اطاق کې وي، چې نه بل

(c) ketabton.com: The Digital Library

كس ورسره وي او نه د چراغ يا كوم بل څه روښنايي وي، ان ور يې هم بايد بند اوسي. دغه ځاښت به مو مخكې له مخكې پاكو اوبو كې ورته حل كړی وي، كله چې بسترې ته ولاړو وروځښێ، نور به ستوني ستغ آرام ويده شي.

پلار مې جيب ته لاس كړ، هغه ورته وېلې زر افغانۍ يې وركړې، د خداپپامانۍ په كولو سره ترې راروان شو.

دا چې يو خوا ورځ دلته تر نيمايي تېره وه، بلخوا تر وردګو ډېره لاره وه او مور هم مكلف و، چې تر بېګا ځان خپل كور ته ورسوو، راتلونكې شپه د ډاكترانو له راتلو يا هم (۹) بجو مخكې د عمليات لپاره تياری ولرو، دغه و چې د ټولې عجلې په كولو سره بيا هم مازيګر ناوخته ايله د كابل ښار كمپنۍ ته راورسېدو، كوم چې د وردګو د موټرو اډه پكې وه، يوه سراچه ډوله موټر مو پيدا كړ، دوه نفره سواري يې لرله، دری كسه كم و، د هغه يوه كس كرايه هم مور په غاړه واخيسته، راروان شو، د شپې په شل كمې (۸) بجو يې د كور په دروازه كې ښكته كړو، مور مې چې په كيسه خبره شوه، زر زر يې ډوډۍ راتياره كړه، څومره چې د عمليات وخت رانژدې كېدو، زما په زړه وېره ننوتله، د ډوډۍ خوړلو په سر مې پلار بار بار وېل: ډوډۍ دې زر زر وخوره، چې ناوخته ده، ما له همدې ځای نه كرار كرار چنګ او پنګ شروع كړ، چې اطاق كې تنها نه څملم؛ مور او پلار به مې كله دلاسا كوم، كله به په قهر شول.

بالاخره په لندو سترګو يې اطاق ته روان كړم، څنګه چې په لمړيو كې مې هم يادونه كړې، هغه وخت زمور كور زلزلې ړنګ كړی و، مورني بابا مې په خپل كور كې يوه تاوخانه، يو دهلېز او يوه اشپز خانه راكړې و، په همغو كې اوسېدو، پخوانی زوړ كور و، اطاقونو يې د اوسنيو اطاقونو په شان لويې وروسۍ (كړكۍ) نه لرلې، په كوم

(c) ketabton.com: The Digital Library

اطاق کې چې زما عمليات کيده، مورې به تاوخانه ورته وېل، ددې هم يوازې دوې کوچنۍ دبرچې (دريڅې) د اشپزخانې بام ته وتلې وې، زما د ورننيستلو په مهال مې پلار د تسلي راکولو په پار راته وېل:

- ډارېږه مه، زه د اشپزخانې په بام د تاوخانې د دربچې مخ کې درته ځملم.

لنډه دا چې تاوخانې ته ننوتلم، بستره کې له کېناستو سره سم مې مور په ګيلاس کې جوړ کړی ځابست راته ونيوه، په نه زړه مې نيم ګيلاس ترې وڅښلو، مور مې د ټول ځابست د څښلو ټينګار کاوه، ماوېل: نور نشم څښلی. اخير يې پاتې ځابست هم راباندې وڅښلو، دوی چې له اطاق نه وتل، په ژړاغوني آواز مې ورته کړل: ور زه له دې خوا قلفک کوم، تاسو يې له شا مه راپسې قلفوئ!

وېل يې: سمه ده!

خو ټينګار يې وکړ، چې حتماً يې قلفک کړې، ځکه ملا ويلي و، چې ور بايد بند شي. ځو مې ورته وېل چې سمه ده، مور مې بيا کړل: هو رښتيا د تاوخانې د وره قلفک خراب دی، د دهلېزه وره ته تنبه کيږده، په همدې سره دوی له تاوخانې ووتل، ځنګه چې زه هم له خپلې ناروغۍ ډېر تکليف او زړه تنګی وم، په ټوله غوښتنه مې دا هيله وه، چې ښه شم، بلخوا د مور او پلار په وړاندې مې که هر ځو ناز کاوه، سترګې مې راسرې کړې، مګر عين حال کې بااحساسه وم، له ځان سره مې غفلت نه کاوه، نه مې هم تر لوګر پورې زحمتونه او مصارف ناچيز کول، همدا و سره له دې چې ډېر سخت وېرېدم، هر څه راته پېريان او ورسره د عمليات وسايل، چاړې او قچيګانې ښکارېدل، خو بيا هم ورجګ شوم، د دهليزه وره ته مې تنبه کېښوده، واپس راغلم، ځنګه چې ملا ويلي و، په بستره کې د بسم الله، ايات کرسي او نورو مسنونو دعاګانو

(c) ketabton.com: The Digital Library

په ويلو سره ستوني ستغ پرېوتم. خوب له کومه شو؟ د ډاکترانو (پېريانو) د راتلو شپېې مې شمېرلې، څومره چې وخت وتلو، وېره مې زياتېده، په لاس باندې مې د تړلي ساعت د هر ساعت له پوره کېده وروسته وتومات نرم زنګ نه پو هېدم، چې نهه بجې شوې، لس او يولس بجې شوې، که څه هم هسې به مې يو څه تر سترګو شول، يا به چت کې غچار شو، کله به مې د انسانانو غوندې ستماری تر غوږو شو. خو اصلاً دا ټول د وېرې له وجې خيالات او تصورات و، واقعيت کې هېڅ هم نه و، په همدې شان يوه، دوې او درې بجې شوې، نژدې و چې سهار شي، نور مې زړه ومنله چې دا هر څه د پيسو لپاره د ملا چل او دروغ و، نه ډاکتران شته، نه عمليات، بې غمه ويده شوم، سهار مې چې مور او پلار راجګ شوي، طبعاً د کور د غړو تلوسه کېږي، خاصتاً د مور او پلار. دغه و چې له لمانځه مخکې يې ماته منډه راخيستې، هر څومره يې چې ور او د دربچو شيشې راټکولې، زه په هېڅ هم نه يم خبر شوی، چون ټوله شپه مې په رڼو سترګو شبګيره تېره کړې وه، اوس به نو خود په ډولونو نه راويښېدم.

زما دې غږ په نه ورته کولو، نور هم وارخطا شوي، ګويا لکه چې تر عمليات لاندې مړ شوی، د بابا دوی په کور مې يې چيغه ګډه کړې، هغوی هم د دهليزه د بند وره مخې ته راټول شوي، بالاخره پرېکړه دا شوې چې د اشپزخانې بام ته وتلو د تاوخانې له وړکيو دربچو يو څوک راښکته کړي، په شيشه يې چې د ماتولو په پار د سوټک وار وکړ، د کړس سره مې يې له وېرې پورته ټوپ کړل، راويښ شوم، کړنګار شو، د ماتې شوې شيشې ټوټې لاندې په تاخچه او د تاوخانې غولي ته راولوېدې، زر مې روجايي له مخ نه لرې کړه، چې کتل مې سپينه رڼا وه، د کورنۍ غړو مو په بې

(c) ketabton.com: The Digital Library

<u>زيارت په زيارت</u>

شيشې دربچه کې مخونه رانيولي و، لکه تلويزون کې يې چې وينم، غبږ مې پرې وکړ:

- څه شی دي؟

پلار مې وېل:

- ښه يې؟

- هو، ښه يم!

- مرګ ښه يم، ولې دې غبږ نه کاوه؟

څه مې ونه وېل، جګ شوم، له وره نه مې تنبه لرې کړه، مور او پلار خويندې، ورونه، باباخيل مې زما په جوړ او روغ ژوندي ليدو ډېر خوشحاله شول، خو عيني حال کې د وره په نه خلاصولو او دوی باندې د تېر ځور له کبله لږ ترخه هم و، مور مې راتيته شوه، پايڅې مې يې راپورته کړې، چې ويې ليدې پښې نه وې ښې شوې، نه هم د عمليات کوم زخم پرې ښکارېده، همغه د پخوا په څېر شنې منې پړسېدلې وې؛ د ډاکترانو او عمليات په اړه يې رانه وپوښتل.

ماوېل: همدا اوس يو ساعت مخکې ويده شوم، ټوله شپه ويښ وم، هېڅ مې هم نه دي ليدلي، نه څوک راغلي.

په دې سره دوی هم ملا دروغجن او په دې ډول ټګماريو له خلکو نه پيسې شکونکی غل وباله، ښکنځلې يې پسې لښکر کړې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

البته! له يادولو دې پاتې نه وي، اصلاً د کمکي لالا پښې يې هم نه وې عمليات کړې، درحالې کې چې نوموړی د دروغو سړی هم نه و، خو دا چې وېل يې: زما د پښو عمليات يې وکړ، تر ډېره يې درد ورسره آرام شو او زما مور ته يې هم زما د وروستلو ويلي و. حقيقت کې دده ډېر يقين ورته شوی و، له دې کبله يې د عمليات په شپه هم داسې محسوس کړي و، لکه په پښو يې چې مېړيان ګرځي، د خپلې قوي عقيدې له مخې يې، په پښو باندې همغه د مېږيانو ګرځېده د عمليات جريان ګڼلی و.

پس زما په اند د همدې خيالي عمليات له وجې يې د ناروغۍ په وړاندې روحيات او مرال لوړ شوي و، يو څو ورځې يې ځان څه ناڅه ښه احساساوه، کنه نور يې نه ډاکتران ليدلي و، نه يې په کومه بله نښه نيښانه پوه شوی و.

که څه هم د عمليات په شپه دغه په پښو باندې د حشراتو د ګرځېدو او پرله پسې د پښو په بېلا بېلو برخو کې د کاذب خارښت احساس ما هم کاوه، مګر ما درک کوله، چې دا صرف زما د تلوسې او تشويشاتو زېږنده ده، حقيقت کې نه مېږيان شته، نه بل څه.

مانا زما په پرتله د کمکي لالا خوشبختي دا وه، چې ده همدا د تصوراتو او خوشبيناتو زېږنده محسوساتو ته د واقعيت په سترګه کتلي و او ځان ته يې قناعت پرې ورکړی و، له دې کبله يې څه روحي او فکري فايده ترې حاصيله کړې وه، زما کلانکار او بې عقل، عقل دا شی نه منل، نو ځکه يې کومه فايده هم ونکړه، هسې مو پيسې مصرف شوې او دومره وېرې او تکليفونه راباندې تېر شول.

(c) ketabton.com: The Digital Library

په ريګ کې خښېدل

يوه ورځ له سپوکې (سپوکه زمورږ چک ولسولۍ کې د يوې درې نوم دی) د دوستانو له جملې مو يو تکړه سپين ږيری ميلمه راکره راغلی و، خدای ج دې وبښي، يو کال وړاندې وفات شو، چای يې څښلو مور ته مې يې کيسه کوله:

- يو وخت مې تورکستان کې انجه وهله (له ترکستان نه يې مطلب د افغانستان ځينې شمالي غرني ولايات و) په دښتو، غرونو کې به سرګردانه پسې ګرځېدو، يوه ورځ چې د اوړي موسم و، د تکنده غرمې په مهال يو لوی خوړ کې راروان وم، چې يو ځای مې د شنه شګلن ريګ منځ کې، د انسان په يو بې تنې سر سترګې ولګېدې، ځای په ځای ودرېدم، ذهن کې راتېره شوه: حتماً چا وژلی، نوره تنه به يې خدايزده چېرې وي؟ سر يې ترې رابېل کړی، دلته يې غوځولی، يا به ليوانو خوړلی وي.

يقيناً ډېر پرې خفه شوم، تر هغو چې ورنژدې کېدم، يا په شاه ترې تللم، څنګ ته له لوړ غره غږ راباندې وشو، چې کتلې مې پاس د تورو تيږو په سخت کړنګ کې يو ټوپک واله ځوان ناست و، ماته يې هم هلته د ورتلو په پار لاس وښوراوه.

زړه کې مې کړل: دا کس شايد همدې وژلی وي، چې واقعيت شي، زه هم ډېر زيات ترې ووېرېدم، تر څو هسې نه ما هم ووژني، خو دا چې تېښته هم ممکنه نه وه، چون لاس کې يې ټوپک و، نو ځان مې غيرت کې ونيوه، ور روان شوم، له ورسېدو سره مې سلام وروا چاوه، ستړي مشي مو وکړه، ځوان وخندل وېل يې:

- څنګه حيران بريان ورته ولاړ وې؟

ورغبرګه مې کړه:

(c) ketabton.com: The Digital Library

- هسې ماوېل چې دا د انسان سر دلته څه کوي؟ چا به وژلی وي؟ که لېوانو به خوړلی وي؟

ځوان د یو ځل بیا خندا په کولو سره کړل: دا مې ورور دی مړ نه دی، یوازې سر یې ښکاري، نور مې ریګ کې خښ کړی، ځکه چې یوه ناروغي لري، پښې او د وجود ځینې نورې برخې یې پړسېږي، په دې ناروغۍ ډاکتران نه پوهېږي، یوازینۍ دوا یې همدا ده، چې لمړی یې ټول بدن د برق په تیلو غوړ شي او بیا د اوړي د سره لمر په وسیله ښه ګرم شوي شګلن ریګ کې د څو ساعتونو لپاره خښ کړل شي.

د مور په څېره مې د تعجب او حیرت څادر خور شو، په ټوله توجه ورته غوږ غوږ وه.

میلمه شیرنۍ خولې ته واچوه، چای یې پسې غوړپ کړ، د کیسې په دوام سره یې زیاته کړه: زه نیم ساعت وروسته ترې لاړم، بیا مې ونه لیده، چې هغه سړی به څنګه شوی وي؟ خو فکر کړم ښه شوی به وي، ولې چې د تورکستان خلک ډېر تجربه کار دي.

ددې خبرې په آورېده سره مې مور د کابل ډاکترانو او هېواد په ګوټ ګوټ کې زیارتونو، ملایانو، حکیمانو... ته په کتو چې علاج کې مې عاجز شوي و، نو همدا د برق د تیلو او ګرم ریګ معامله یې زما خوارکي لپاره هم واجب وګڼله، د چک ولسوالۍ د برېښنا په فابریکه کې مو یو دوست دنده لرله، ورسره تماس کې شو، په بل سبا یې یو برابر بوتل د برق مخصوص تیل راولېږل، په ما پسې ورور مې همایون د رود (سیند) له منځ نه څو کراچۍ ښه پاک شګلن ریګ راوړه، د دهلیزه په بام د ترپال له پاسه یې وغوړاوه، دوې، درې ورځې مې مور د لمر وړانګو ته واړاوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

راواړوه، ښه يې وچ کړ، دريېمه ورځ په دولسو بجو چې له مکتب نه راغلم، په بېړه بېړه يې ډوډۍ راباندې وخوړه، له ډوډۍ خوړلو وروسته يې زر زر يوازې له يو کوچني نکر پرته، نور کالي پاک رانه ويستل، ان د پښو له ګوتو تر مرۍ ټول بدن مې يې د برق په تېلو ښه راولمباوه، نور نو د اسد د مياشتې په ټکنده غرمه کې د دهليزه بام ته وختلو، نوموړی بام د نورو بامونو تر قات و، له کور نه د باندې چاته نه ښکارېده، لمړی د ريګ په منځ کې کېناستم، بيا په ګرمو سوځونکو شګو د سوځېدو له کبله په زګېرويو او د اخ الله، الله...نارو او فرياد په کولو سره کرار کرار شا په تخته پکې څملاستم، د ريګ هره لويه او کوچنۍ شګه د سکروټو په شان سره وه، د انسان تاب ورته عاجز و، البته دا تنها زما لپاره نه، بلکې طبعاً د مور لپاره مې هم خورا سخته شيبه وه، چې په لوی لاس يې د خپل زړه ټوټه (اولاد) په داسې ګرمو سوځونکو ريګونو کې خښاوه، مګر دا چې ددې څو ساعته سختۍ تر شاه مې يې د دايمي نيکمرغۍ هيله لرله، پس نه يې زما د چيغو او فريادونو له وجې جګېدو ته پرېښودم، نه يې د خپل زړه درد او مورني ترحم ته ترجيح ورکړه، د همايون په مرسته يې د ترپال له دواړو لورو نور سره تناکه ريګ هم راباندې راواړه وو، ته وا په سره تنور کې يې غوپه کړم؛ له سر پرته نور مې يې ټول وجود پکې پټ کړ، خو خوشبختانه ډېر زر، صرف د څو لحظو په تېرېدو سره مې بدن پکې بې حسه شو، نور په دې نه پوهېدم، چې له سر پرته بدن هم لرم. البته نسبت توركستاني ناروغ ته له ماسره دوی يوه ځواني وکړه، چې په سر مې يې لږ سيوری راجوړ کړ او تر ډېر عذر زاريو وروسته يې يو ځل يو ګيلاس تودې اوبه هم راکړې.

لنډه دا چې تر لمر لوېده کابو څلور، پنځه ساعته مې له همدې ګرم ريګ لاندې تېر کړل، مازيګر يې چې رېګونه رانه واړول تقريباً د آته سانتي په اندازه لوند خوشت

(c) ketabton.com: The Digital Library

ریګ مې له غاړې تر پښنو په ټول بدن سرېښ و، د وجود اوبه مې يې جذب کړې وې، سم لکه نکريزې چې کله په لاسونو صحيح وچې نشي، سهار د لاسونو پوست ګونځې ګونځې وي، زما د بدن ټول جلد همغه شان ګونځې و، ان د پښنو او شيانو اوبه يې هم جذب کړې وې، پړسوب يې کم شوی و، د نور بدن په څېر پوستکو يې ګونځې کړې وې، دغه د پړسوبونو کمېده ته تر يو څو ساعتونو خوشبين و، خو فکر کړم، په ريګ کې د بدن د اوبو د ضايعه کېدو له وجې مې فشار ټيټ و، لکه بې خوبه، يو قسم خسته او بې انرژۍ وم، د ناستې ولاړې په مهال مې سر څرخېده، عين حال کې مې هېڅ تنده نه ماتېده، تر ماخوستنه مې له شلو ګيلاسونو زياتې اوبه او چای وڅښنل، بدبختانه د بدن د اوبو له پوره کېدو، سره مې کرار کرار د پښنو او شيانو پړسوب واپس خپل پخواني حال ته ورسېده، ټول تکليفونه، خوارۍ مو په سيند لاهو شول.

(c) ketabton.com: The Digital Library

کوچی ملا

نه پوهېږم پلار ته مې چا په غزني کې د کوچي ملا په نوم، د یو کس ډېر صفتونه کړي و، چې یوه له الهي حکمته ډکه ائینه لري، هر ډول ناروغ چې پکې وګوري، د خپلې ناروغۍ په اړه هر څه پکې ویني، یعني که چا کوډې پرې کړې وي، کوډې او کوډګر دواړه ویني، یا کومه طبیعي ناروغي وي هم ورمعلومېږي؛ نور یې دوا یا د کوډو خنثا کول، د همغه ملا کار دی.

طبعاً ډېرې نورې ګلوباغې به یې هم ورته شنې کړې وي، ګویا پلاني ځای کې سرطان ناروغ ورسره ښه شو، پلاني ځای کې یې د لسو کالونو شل جګ کړ...

خلاصه د پلار مې یې سمه ورتلوسه کړې وه، همدا و چې پسې ور روان شو، د غزني له ښاره ډېر لرې، جغتو ولسوالۍ ته په غزېدلې لاره بلها وړاندې له خلکونه د پوښتنو په مرسته د سرک تر څنګ یو ډاګ کې مو یې کور ومونده. که څه هم کلا یې نوې جوړه کړې وه، خو کوچیاني کار و، کړې وړې او هسکې، ټیټې پخسې یې وهلې وې، دروازه یې لا نه وه پکې ایښې، په ځای یې له بې شمېره رنګارنګ پیوندنو جوړه خیرنه ډبله پرده راپرته وه، د همدې پردې تر چوله مو یې کلا ته چیغې وروهلې، له سپیانو هم وېرېدو، بالاخره راخبر شول، یو تک تور خیرن له ما بدتره ډنګر او په یوه ډډې کوږ سپینږیری راووت، له سترې مشي وروسته مې پلار زما د ناروغۍ ورته ووېل، د نوموړي ملا هم لمړی شرط او نذرانه توره چرګه وه، ځکه اوله خبره یې همدا وه، چې توره چرکه مو راوړې؟.

پلار مې ورغبرګه کړه:

(c) ketabton.com: The Digital Library

- نه، مور خو د تورې چرګې له حسابه نه و خبر.

ملا وېل:

- دا زما نذر دی، له تورې چرګې پرته چاته کار نه کوم.

پلار مې ورته کړل:

- مور له ډېر لرې ځای نه راغلي يو، اوس توره چرګه له څه نه کړو؟ د چرګې پيسې به درکړو، بيا يې خپله واخله، نذر يې کړه.

په دې سره سړی په پټه خوله قانع شو، کلا ته يې ننېستلو، وړاندې لويو کميسونو واله کوچيانې ښځې او ماشومان د اطاقونو په ورو کې وتل او ننوتل، لکه د کلا په دروازه د کور د اطاقونو په ورو يې هم ډبلې خيرنې پردې راپرتې وې، مور همدا د حوېلۍ منځ کې د مرغنچې د بام له پاسه په يوه شکېدلې او د مالونو په متيازو زيه زيه ځل کېناستو، ملا لمړی پوښتنې وکړې:

- کور ته نژدې يا کلي کې مو ونې شته؟ يوله شته؟ سيند شته...؟

پلار مې ورته کړل:

- هو! ونې، يوله، سيند ټول شته.

په دې سره ملا د واسکټ د چپ بغل جيب ته لاس کړ، لکه د عينکو، يوه وړکۍ ګرده ذربين شيشه يې راويستله، اول يې خپله پکې وکتل، وېل يې:

هووو! هغه دی آئينه کې ښکاري، ستاسو د کلي منځ کې چې کومه يوله تېره ده، ستا زوی پکې لامبي، له ده وړاندې سپی په اوبو کې ګډ دی، مردارې اوبه يې ستا په

(c) ketabton.com: The Digital Library

زوی راځي، دا مرض له همغو نه ورته پيدا شوی، پسې زياته يې کړه: ته لوی يې لويان ګنهګار وي، څه نشي پکې ليدلای، خپله همدا ماشوم يې ليدلای شي، په دې سره يې شيشه ماته راکړه، وېل يې: يوه سترګه دې پټه کړه، صرف په يوه سترګه پکې وګوره، شيشه مې چې سترګې ته سمه کړه، يوه خړرنګې بې تکرووره له غرونو، کليو، کورنو او باغونو ترکيب شوې منظره پکې ښکارېده، فکر کوم، ددې شيشې جوړښت داسې و، چې د همدې خپل چار چاپېر د ډېرې لويې او پراخه ساحې منظره يې په خپل کوچني وجود کې راټولوه او بيا يې ليدونکو ته په ډېر پېچلي او باريکه بڼه وړاندې کوله، د همدې پيچلتيا او ډېر وړکتوب له کبله چا په اسانه نشوی پيژندلی چې ګويا دا دې همدا سيمه او چارچاپېر وي، دغه و چې زه هم پکې ورک شوم، اخير مې له ډېر ورته ځير کېدو له وجې د خپل کلي يوه تته ذهني منظره پکې جوړه کړه، زموږ د کلي مسجد او تر څنګ يې يوله، له يولې هاخوا ونو ته ورته څه راته پکې ښکارېدل، مګر لکه ملا چې وېل، په يوله کې مې نه خپل ځان د لامبو په حال کې وليده، نه سپی ښکارېده، صرف زموږ کلي ته لږ ورته والی راته پکې ښکاره شو، هغه هم زما د ډېر ورته ځير کېده له وجې ذهني جوړښت و، کنې واقعت کې داسې څه نه و. دا اصلاً داسې کيسه وه، لکه په ماشومتوب کې به چې مشرانو راته وېل: اسرافيل (ع) په سپوږمۍ کې ناست دی، شپلۍ يې تياره خوله کې نيولې، کله يې چې فوه کړي قيامت دی.

موږ به چې بيا په همدې تصور د شپې لخوا سپوږمۍ ته ډېر وکتل، اخير به يې هغه د منځ په سپينو وريځو کې د انسان څېره راته ترسيم شوه ان په خوله کې به مو يې شپلۍ هم وليده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دلته هم عيني همغه مخکې له مخکې ملا راپه غوږ کړې کيسې تصور و، چې شيشې ته تر ډېرې ځيرتيا وروسته مې پکې وليد.

پلار مې بار بار پوښتنه کوله، چې څه پکې وينې؟ همدا خبره مې ورته وکړه، چې په يوله کې د لامبو وهلو په حال خپل ځان او له ما وړاندې سپی خو نه وينم، مګر ډېر ګډوډ زموږ مسجد او تر څنګ يې يولې او چارپېره سيمو ته ورته يو څه پکې ښکاري.

مخکې له دې چې پلار مې څه ووايي، ملا زر د تمثيلي خندا په کولو سره کړل:

- زوروره! چې خپل جومات او يوله دې پکې وليدل، نور څه غواړې؟ څنګه يې چې زه وينم، هغه شان خو يې بل څوک نشي ليدلی.

په دې خبرې سره يې هاخوا د ځل له څنډې د ډبل زاړه کتاب له سره يوه وړه کتابچه راواخيسته، له منځه يې قلم راويست، په ليکلو يې پيل وکړ، د لونګۍ غوړو خيرنو ولونو يې د لمر له وړانګو سره پړک واهه، لمړی يې په يوه سپينه پاڼې کابو لس، دولس چارخانې جوړې کړې، بيا يې هره خانه کې په نامنظم ډول الف، ب... توري وليکل، پاڼه يې قات قات کړه، وېل يې: درې سپين، يو د چرم پوښ ورته وکړه، غاړه کې يې واچوه.

همداسې د يوې بلې پاڼې چارخانې يې هم د الف او ب په تورو ډکې کړې، پلار ته مې يې د سترګو په نيوه سره کړل: دا به په پاکو اوبو کې واچوئ (۱۱) يولس ورځې سهار او ماښام يو، يو ګيلاس ترې وروڅښئ.

پلار مې کاغذونه ترې راواخيستل، د ورسره کړې وعدې له مخې يې نه پوهېږم دوه سوه وې، که درې سوه افغانۍ د تورې چرګې قيمت ورکړ، نور ترې راروان شو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

که څه هم په کوم امید او عقیده چې ورغلي و، دده د بې نوره مخ، خیرن بدن او جامو په لیدو مو هغه عقیده پاتې نشوه، ولې بیا هم څنګه چې ده ویلي و، څاښت او تعویذ مې یې په همغه طریقه وکارول، خو د ښځو خبره یوه ذره فایده یې دې راپورې بلا شي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

پېښورۍ درملنه

سره ددې چې د کابل ډاکترانو خو همغه د ناروغۍ په اولو کې ځواب راکړ، پاکستان ته د تلو يې راته ووېل، ولې له بدمرغه د مالي ناتوانۍ او بې کسۍ له وجې مو ونشوی کولای، ترڅو په همغه خپل وخت پاکستان ته تللي وی، څو چې برابرېدو، د ناروغۍ مې پنځه کاله پوره شوي و، سره له دې چې په دې پنځو کالونو کې هم کرار نه و ناست، څنګه چې د کتاب لمړيو کې مو ولوستل، په بېلا بېل ډول مو د صحت يابۍ هڅې کړې وې، مګر کومه فايده يې ونکړه، برخلاف نسبت هغه لمړنيو وختونو ته مې ناروغي په کراتو زياته شوې وه، خاصتاً د جنسي غړو وضعيت مې بېخي خراب و، نور يې نه په کشي نېکر پرده کېده، نه په چوره بند، درد او تکليف يې په هر حال، پړسوب يې نهايي زيات شوی و، د پښو د قات په برابر د لمنې په ډېوالي يا پورته درېدو ډېر زيات شرمېدم.

همداسې څنګه چې د ناروغۍ تر دوو، دريو کالونو مې پښې يوازې تر ګونډو پړسېدلې وې، دا وخت يعنې په پنځم کال پېښور ته د تلو په مهال مې له ګونډو پورته ورانونو هم پړسوب پيدا کړی و، عيني حال کې نور د ماشومتوب له دورې هم وتلی وم، نوی مې د نوځوانۍ په ماحول کې قدم ايښی و، پېښور ته له رسېده سره سم، هلته د يو مهاجر دوست په همکارۍ مو لومړی ډبګرۍ کې، کوم چې د پېښور په سطحه هغه وخت د بېلا بېلو برخو د متخصص او پورفيسور ډاکترانو او درمل پلورنځيو مرکزي سيمه وه، د زړه او رګونو يو متخصص ډاکتر ته ورغلو، نوموړي د خپل تخصص په برخه کې ټول معاينات راباندې تکميل کړل، خو لا يې هم تشخص ونشو کولای، يو بل ډاکتر ته يې ولېږلو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دې هم تر خپله ناکامۍ وروسته، د عصابو يو متخصص ډاکتر ته معرفي کړو. همداسې ډاکتر په ډاکتر يې سپارلو، هر يوه به لمړی د فزيکي معاينې په بنه د پړسوب د نوعيت معالومولو په پار نيم ساعت د پښو په پړسوب کې ګوتې چوخولې، حيا دې وي، نيم ساعت به مې يې د پښو تر قات شيان لټ په لټ کول، څنګه چې انسان فطرتاً له هر څه سره عادت کيږي، په ما هم که لمړيو کې د ډاکترانو لخوا مې د پرتوګ ښويول او جنسي غړو کتل د ټوپک تر مرمۍ سخت تمامېدل، مګر دا وخت يې داسې بلد کړی وم، چې دوی به وېل مټ دې لوڅ کړه، فشار به يې کاته، زما به پام نه و پرتوګاښ به مې خلاص کړ.

خو په هر صورت له فزيکي معاينې وروسته به يې د خپلې رشتې مربوط ټول لابراتواري، تلوېزوني... معاينات راباندې وکړل، اما له بده مرغه نتيجه به يې هر ځل صفر وه، هسې مو پيسې مصرفېدې، شپې ورځې راباندې تېرېدې، ډېر يې جيګر خون کړو، اخير ښه و يوه ډاکتر چې د جرنلي په نوم يو لوی دولتي روغتون کې يې رسمي دنده لرله، کور يې دې ودان وي، د سبا لپاره يې همغه روغتون ته وروغوښتلو، ګهيځ زموږ له ورتلو سره سم يې دوسيه راته واچوه، بستر يې کړم، که څه هم ده تر ډېره د خپل ځان د پوهاوي په پار زه روغتون کې ورسره بستر کړم، چون زما ناروغي ورته نوې او ناأشنا وه، غوښتل يې معلومه کړي چې اخير دا کومه ناروغي ده، لامل او دوا يې څه دي؟ خو په ضمن کې يې دا کار زموږ لپاره هم ډېر ښه شو، نور هلته او دلته په ډاکترانو پسې نه ګرځېدو، نه مو يې انتظارونه کول، روغتون کې د طب د هرې ريشتې لسګونه متخصصين او پروفيسور ډاکتران به يې همدلته راته راوستل، د دوی نظريات به يې اخيستل، ان تر دې چې بستر کې مو پنځلس ورځې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ووتلې، ددې پنځلسو ورځو په ترڅ کې د پېښور په سطحه چې کوم نوعه طبي معاینات موجود و، ټول يې راباندې وکړل، خو متاسفانه لا هم تشخيص معلوم نشو.

بالاخره ډاکترانو په سلاح سره له دوو مشکوکو ناروغيو يوه وګڼله، چې د هغه ناروغيو له جملې د يوې تشخيصي معاینات په ټول پاکستان کې نه کېدل او ددې بلې يوازې د اسلام اباد په يو روغتون کې کېدل، کوم ډاکتر چې موږ روغتون ته راوستلي و، پلار ته مې مخاطب شو، وېل يې: که کولای شئ؟ اسلام اباد ته ولاړشئ، يو نوعه ډېر مهم معاینات دي وکړئ، که نتيجه مثبت راشي، يا هم په کومه ناروغۍ چې شک دی همغه اوسي، بيا ستونزه نشته، کم وخت کې په بشپړه بڼه د درملنې وړ ده او که معاینات منفي وي، هغه صورت کې نو که څه هم پاکستان کې يې معاینات نشته چې قاطع تشخيص يې راوباسي، مګر د ډاکترانو د ګډې نظرئې او علايمو له مخې بيا د (لمفديما) په نوم له يوې بلې دوهمې مشکوکې ناروغۍ پرته بل څه نشي کېدی، کوم چې د نوموړې ناروغۍ له عمله د انسان د بدن په ځينو برخو کې د اوبو د توضع سيستم تخريبېږي، په نتيجه کې يې د بدن په هغه برخو کې اوبه جمع کېږي او پړسوب رامنځ ته کوي، چې په تاسف سره د هغه ناروغۍ په بشپړه درملنه کې تر دې مهاله د نړۍ په سطحه د عصر طبابت عاجز دی.

خو خير تاسو يو ځل اسلام اباد ته ولاړشئ، دا يو نوع معاینات وکړئ، کله چې واپس راغلئ راپور يې ډېګرۍ کې زما معاینه خانې ته راوړئ، نورې خبرې به بيا هغه وخت کوو.

همداسې مو وکړل، اسلام اباد ته ولاړو، د الشفاء په نوم روغتون مو پيدا کړ، راته ليکل شوي معاینات مو پکې وکړل، که څه هم اسلام اباد کې ډېر وځورېدو، پلار مې

(c) ketabton.com: The Digital Library

پولسو رانه ونيوه، کيسه يې اوږدېږي، له تفسير يې تېرېږم، مقصد تر ډېر آزار او اذيت راکولو وروسته يې د پيسو په اخيستلو سره راخوشې کړ. کله مو چې د معايناتو نتيجه پيښور کې د هغه ډاکتر معاينه خانې ته وروړه، ډاکتر يې په ليدلو سره د مايوسۍ په پار سر وخوځاوه، پلار ته مې يې کړل: معاينات نورمال دي، ګويا د هغه دوو ناروغيو نه د لمړنۍ مشکوکې ناروغۍ اثار نشته پکې، ولې بيا هم ښه و چې معاينات مو وکړل، اوس ښکاره شوه چې له هغه دوهمې ناروغۍ (لمفديما) پرته بل څه نشي کېدی، روغتون کې د نوموړې ناروغۍ په اړه د راکړو معلوماتو په يو ځل بيا تکرار سره يې ووېل: دا د لمفديما په نوم يوه نادره ناروغي ده، چې په بدن کې لمفي يا د ابو د تنظيم پروسه اخلالوي، پايله کې يې لمړی د بدن ځينې خاصې برخې پړسېږي، د زمان په تېرېدو پرمختګ کوي، نورې برخې هم لاندې کوي، بدبختانه د وخت طبابت يې تر دې دمه په درملنه نه دی برلاسی شوی، نه يې هم د ناروغۍ د رامنځ ته کېدو لامل موندلی. اصلاً نوموړې ناروغي ډېره کمه ده، په ميلونونه کسانو کې يو کس ته پيدا کېږي، له دې کبله نړۍ کې د طبي برخې ساينس پوهانو او متخصصينو ډېره توجه نه ده ورته کړې، ترڅو دوا يې او د ناروغۍ د رامنځ ته کېدو لامل پيدا کړي.

لهذا زه اوس ستاسو سره يوازې دومره کمک کولای شم، چې د يوريولوژي بخش يو ډاکتر ته مو ورمعرفي کړم، ترڅو جنسي غړي (مايې) يې عمليات کړي، په دې سره به يې د تناسلي غړو مشکل حل شي، اما پښې به يې همداسې وي.

که څه هم د ډاکتر خبره چې ګواکي په اساسي يا بشپړه توګه اعلاج يې نه کېږي، پښې به يې د تل لپاره همداسې دردمنې او پړسېدلې وي، خورا دردونکې وه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

مګر دا چې زه تر پښو له دې نورو شیانو ډېر آزورده او شرمینده وم، دغه و چې د پښو په حال د ژور افسوس او خواشینۍ تر څنګ، د جنسي غړو د اعلاج په کېدو خوشحاله شوم.

له ډاکتر سره مو ومنله، د یو خط په راکولو سره یې هغه بل ډاکتر ته ولیږلو.

پېښور کې هم تقریباً د کابل په شان معامله وه، تر هغو چې د ډاکترانو شخصي کلینیک، معاینه خانې ته به ورنغلې، د فیس او معایناتو پیسې به دې ورته تحویل نکړې، په دولتي روغتون کې یې نه بسترولې، که بستر به هم شوې خاصه پوښتنه دې نه کېده، هر کله به دې چې شخصي معاینه خانه کې پیسې ورته تحویل کړې، بیا به یې د سبا لپاره هغه دولتي روغتونونو ته ورغوښتې چې دوی به رسمي دندې پکې لرلې، روغتون کې به هم بیا دده د ناروغ په نوم یادېدې، ډېره توجه به ورته کېده.

دغه و چې موږ هم له ورسېدو سره سم، دهلېزه کې د میز تر شات ناست منشي ته یې د پیسو له تحویلولو وروسته په خپل نوبت معاینه خانې ته ورننوتلو، د رالیږلي ډاکتر خط مو ورښکاره کړ، لمړی مې یې د یوې پښې پړسوب په ګوته تخته (پچک) کړ، د ګوتې ځای یې ژور پکې پاتې شو، بیا یې وېل: پرتوګاښ دې خلاص کړه، چې شیان دې په کوم وضعیت کې دي؟ دده له وېلو سره سم مې ګنډه خلاص کړ، په لیدلو سره یې شوندې راغونډې کړې د شکیلي (شفیلۍ) په بڼه یې کړل: اوششش اوشش اوششششش...

د همدې شکیلي په مهال یې څو شېبې له لرې ورته وکتل، نور یې، د نورو ډاکترانو غوندې ګوتې پکې ونه وهلې، د سبا لسو بجو لپاره یې د شیرپاو په نوم دولتي روغتون ته وروغوښتلو، سهار له ورسېدو سره سم یې بستر کړم، تر ځینې معایناتو کولو

(c) ketabton.com: The Digital Library

وروسته، دريمه ورځ يې عمليات راته وکړ، د مايو په کځوړه کې راټولې شوې اوبه يې ويستلې، د نورو اوبو د ورتلو مخه يې ونيوه، خو متاسفانه په څلورمه ورځ يوه اندازه اوبه بيا ورغلې وې، په سبا يې دويم ځلي عمليات کړم، له دې عمليات وروسته، که څه هم ډاکټر وېل چې لس، دولس شپې بايد همدلته پاتې شئ، ترڅو ښه حال يې معلوم شي، چې بيا اوبه ورځي کنه؟ خو مونږ يو خوا بې خرڅه شو، بلخوا ډېر وخت مو وتلی و، د روغتونونو له ژونده سخت تنګ شوي و، په پنځمه ورځ ترې راووتلو، د کور په لور راروان شو، په لارو مې زخمونه ډېر خراب شول، له پاسه پرې اېښو د پاسمان د ډېرو پختو او پلسترو سره سره بيا هم وينه ترې راووتله، د پرتوګ خښتک مې يې ښه پوره سور کړ، کابل ته له رارسېدو سره سم مې لمړی يو هوټل کې جامې بدلې کړې، بيا د وردګو د موټرو تم ځای ته راغلو، شپه مو کور ته راورسوله، چې ومې کتل ښه و، که له زخمونو مې وينې هم رابهېدلې وې، خو کوکونه يې نه و شکېدلي، دغه راز دا دويم ځل يې ښه عمليات هم کړی و، الحمدالله د جنسي غړو ستونزه مې تر ډېره ورسره حل شوه.

مګر د پښو درد او پړسوب لا هم په خپل ځای پاتې و، ولې د ډاکټر دا خبره مو هم زړه ته نه لوېده او نه راته د زغم وه، چې پښې دې د تل لپاره همداسې وي، دغه و چې په بېلا بېل ډول د پښو د درملنې په پار مبارزې مو لا هم دوام لاره، تاسو راځئ ملګرتيا مې وکړئ، کيسې پاتې دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

امريکايان دې ولي

ورور مې همايون له کندهاره زنګ راته وکړ، نوموړی تقريباً څلور کاله له ما کشر دی، خو دا چې زما اوږدې ناروغۍ مې د جسمي ودې مخه ډپ کړې وه، دی هغه مهال له ما نه ډېر مشر ښکارېده، وجود کې هم ښه و، د زنګ له اوکې سره سم مې سلام ورواچاوه، تر جوړ پخير حال احوال اخيستلو وروسته يې کړل:

- دلته کندهار ښار کې يو حکيم دی، د يوې آلې يا ماشين په وسيله د انسان بدن کې بند رګونه خلاصوي، ځينو ناروغانو ته دوا ورکوي. وېل کېږي ډېری داسې ناروغان ورسره روغ شول، چې په ايران او پاکستان کې ډاکترانو ځواب ورکړی و. توکل په خدای ج ته يو ځل راشه چې ستا د ناروغۍ په اړه څه وايي؟

بالاخره سره موافق شو، څو ورځې وروسته ورغلم، چې ومې ليده، حکيم رښتيا په يوه نوې او حيرانوکې ښه د ناروغانو درملنه کوله، اصلا د پلاستيکي ګيلاسونو او يوې لاسي دستګاه په وسيله يې د خلکو د بدن په بېلا بېلو برخو حجامت کاوه، خو ما او ورور مې تر دې دمه نه حجامت ليدلی و، نه مو يې نوم اورېدلی و، ځکه راته نوی او جالب و.

تر ډېر انتظار وروسته د نوبت په رارسېده سره، حکيم زما د دواړو پښو له ګوتونه پاس د فارسي زبانو په اصطلاح (پای پوشت) چې نسبت نورو برخو ته زيات پړسوب يې لاره، د ګيلاس خوله ښه پکې خښېده، لکه نانوای چې په ډوډۍ کې خالونه وهي، زر زر يې د پاکي په څوکه څو ځايه زخمي کړل، له زخمي کېدو سره سم، پرته له دې چې د نورو خلکو غوندې د ګيلاس او دستګاه د فشار په وسيله يې وينه ترې راکش کړې وی، خپله په پاکي له هر وهل شوي زخم نه ليکه، ليکه وينه او اوبه ګډ

(c) ketabton.com: The Digital Library

راروان شول، حکيم ويل: همداسې يې پرېږده، ترڅو ټولې اوبه يې راخالي شي، او پړسوب يې کيني.

ددې تر څنګ سپين پوډر ته ورته يو قسم دواه يې هم ورسره راکړه، سهار او بېګا يې د يوې يوې قاشوغې د خوړلو توصيه راته وکړه، نور يې رارخصت کړو، د لس، پنځلس دقيقو په تېرېدو سره وينه بنده شوه، يوازې رنځ اوبه له زخمونو رابهېدې، څپلۍ مې پښو کې لندې خوشتې شوې، همايون سره د څو نورو ملګرو يې په يو نوي جوړېدونکي مکتب کې د سيم تاوۍ کار کاوه، د دوی مسافرانه اطاق ته په ورسېدلو سره مې پښو ته پلاستکي خلطې ورواغوستې، ترڅو د ورور د ملګرو مې له پښو د راروانو اوبو نه بد رانشي، يا يې په فرش او کاليو ونه لګېږي، خو کله چې ورغلم، ملګري يې هم زموږ کليوال او ډېر بااحساسه، مهربانه ځوانان و، چې له جملې يې د بهلول، رفيع الله او نظر محمد نومونه يادولی شم؛ دوی پوه شول چې پلاستيکي خلطې يې د نزاکت ساتلو يا هم زموږ له خاطره پښو ته وراغوستې. همدا و چې ويل يې: پلاستيکونه دې له پښو لرې کړه، پرېږده چې اوبه يې آزادانه وبهېږي، ګرمي ده په پلاستيکونو کې دې پښې نورې هم خرابېږي.

ما ټينګار کاوه چې نه خير، ترڅو په فرش او ستاسو په کاليو يې اوبه ونه لګېږي.

خلاصه خلطې يې په دې خبره رانه لرې کړې چې بلا پسې د مسافرۍ له دوړو، خاورو ډک فرش او کالي دي، کيسه کې يې نشې، چېرته دې چې زړه و آزادانه کينه، لتېږه، ويده کېږه، همداسې نور زښته زيات عاطفي او له همدردۍ ډک چلند يې راسره وکړ. که څه هم څنګه مې چې وړاندې ووېل، دوی زموږ کليوال و، خو تر دې له

(c) ketabton.com: The Digital Library

مخه مې کوم ضرورت نه و ورته پیداشوی، پس د دوی په سینو کې د دومره ښکلو او ترحم نه ډکو زړونونه مې هم خبر نه لاره.

اووه شپې مې ورسره وکړې، طبعاً تنګ کړي او تکلیف کړي به مې وي، ولې چې له ناروغ سره تکلیف او زړه تنګوالی حتمي وي؛ بلخوا سره ددې چې دوی به ماته وېل: هېڅ خبره نه ده، مګر هرو مرو به مې یې د پښو له روانو ابو کمه زیاته کرکه کېده، ډوډۍ به خوند نه ورکاوه. ځکه چې انساني فطرت همداسې دی، خو تر اخېره مې یې په څېرو، خبرو او روش کې احساس نکړه، چې ګویا دوی دې له ما سره تنګ وي، یا مې دې له پښو بده وړي. دغه راز له دې زخمي کېدو سره مې پښو یو بل بد عادت هم پیدا کړ، د شپې به مې چې څنګه سترګې پټې شوې، سخت درد به یې شروع کړ، بیا به تر څو راڅګ نشوم، د مکتب په چاردېوالي کې به ونه ګرځېدم، ښې به مې سترې نکړې، درد یې نه ارامېده، همدا و چې ټوله شپه به وتلم ننوتلم، دوی به تمامه ورځ کار کړی و، ستړي به و، په ډېرو وتلو ننوتلو به مې نارامه کړل، کله به کوم یو راپسې راووتلو، زه به یې چې حویلۍ کې په ګرځېدو ولیدم، وېل به یې: راځه د شپې لخوا له تعمیر نه د باندې مه وځه، امریکایان به څه شک دربادې وکړي، ولې دې.

د دوی اندېښنه په ځای وه، ولې چې د نوموړي مکتب سره دېوال په دېوال د امریکایانو قرارګاه وه، د دېوال له پاسه یې ټاور جوړ کړی و، یو او دوه پیره دارن به دایم پکې ناست ؤ، خو زه به چې تر څو له تعمیر نه بهر آزادې فضا ته راونه وتلم، د تعمیر په اوږده دهلېز کې به چې هر څومره وګرځېدم، د پښو سوی مې نه ارامېده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دغه و چې له دوی نه پټ به بيا، بيا راوتلم، چون ربښتيا ډېر سخت درد او سوخت به يې کاوه، څنګه چې تاسو پوهېږئ، له درد سره نه کېږي، پس ما يې هم مقابل کې د امريکايانو د ويشتلو پروا نه کوله، کنې واقعاً ډېر خطرناک و، خو تر اخيره يې نه ډز راباندې وکړو، نه يې کومه شپه ووېل: چې ومسلمانه! په تا څه شوي، چې ټوله شپه لکه ستن خوړلی سپی ګرد تاوېږې راتاوېږې؟

خلاصه اوه ورځې مې پرله پسې د پښو له زخمونو اوبه وبهېدې، له درده يې ليونی سپېلنی وم، خو په پړسوب يې هېڅ اغېزه ونکړه، چون کومه اندازه اوبه چې ترې ضايعه کېدې، مقابل کې مې يې د تندې احساس هم همدومره زيات و، اګر چې اولې دوې ورځې مې اوبه څښلې، خو وروسته مې کوشش کاوه، چې زياتې اوبه ونڅښم، ترڅو په پښو کې جمعه شوې اوبه د زخمونو له لارې ووځي او نورې ورنشي، نتيجه کې يې پړسوب کېښي.

ولې زما د فکر برخلاف، سره له دې چې د پښو له زخمونو مې زياتې اوبه وتلې، د نورو اوبو څښل مې هم ډېر کم کړي و.

اما بيا هم په پړسوب کې يوه ذره تغير رانغی، د پښو په ځای مې د پورتني روغ بدن اوبه وچې شوې، ژبه مې د وچوالي له وجې په خوله کې نه اوښته، غوږونه مې دف و، خبرې مې سمې نه اورېدې، همداسې ډېر بې انرژۍ او خسته پسته به وم. يو انجينر ته مې د خپل وضعيت په اړه ووېل، هغه پوه شو ويل يې: فشار دې ټيټ دی، زر تر زره دې له پښو نه د روانو ابو د درېدو غمه وخوره او يو دوه ګيلاسه خواږه جوس وڅښه، خبره مې يې ومنله، دواخانې ته ولاړم، طبي بنداژونه او پلستر مې ترې واخيستل، د پښو زخمونه مې کلک وتړل، همداسې د تېرو څو ورځو په تنده مې د

(c) ketabton.com: The Digital Library

زړه د يخېدو تر بريده، څو ګيلاسه مايعات چای، اوبه... وڅښل، د يو ساعت په تېرېدو سره د پښو له زخمونو اوبه بندې شوې، تازه څښلي مايعات مې هم په بدن کې خواره شول، سم د لاسه مې ژبه لنده شوه، د غوړنو دروندوالی او ذولحالي مې ورسره رفعه شول، سبا د کور په لور راروان شوم، فکر کړم ترې بهېدلو اوبو سره مې د پښو مدني مواد (پتاشيم، کلسيم، منګينزيم...) کم شوي و، ترڅو چې پوره کېدل، په کور کې يې هم تر څو اونيو د شپې لخوا ډېر سخت درد کاوه، حويلۍ کې به ټوله شپه ګرد ورسره تاوېدم راتاوېدم؛ همدا مې کندهار کې د تداوۍ ګټه وه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

شکسته بند سخي

که ليدلی يې هم نه وي، خو ممکن ډېرو کسانو يې نوم اورېدلی وي، زموږ د وردګو ولايت، چک ولسوالۍ په يوه غرنۍ سيمه (عليشه) کې د سخي په نوم يو ډېر مشهور شکسته بند دی، که څه هم زه کابو يوه نيمه ليسزه مخکې ورغلی وم، هغه وخت سپينږيری و، اوس خو به بېخي ضعيفه وي، اما په عمر يې برکت لا هم ژوندی دی، له ډېر لرې يعنې هېواد له بېلا بېلو ولاياتو به خلکو هغه ناروغان ورته راوستل، چې د بدن هډوکي به يې مات شوي و، نوموړی د کوچيانو له قومه يو بې ليک او لوسته سړی و، دده په باب روايتونه داسې و، چې يوه ورځ يې په غره کې رمه څروله، بيا يې کومه وزه تر يو لوی کمر لوېدلې وه، د پښې هډوکی يې بوټ مات شوی و، سخي ماما چې د وزې بوټه ماته پښه ليدلې، ډېر سخت زړه يې پرې سوی ان تر دې چې ورته په ژړا شوی، بيا يې له خپل څادر نه څو اوږدې اوږدې لتې راڅيرې کړې، په لندو سترګو پرې اخته شوی، د وزې د پښې له مات هډوکي سره يې موازي دوه اوږده لرګي هم ورتړلي، ترڅو د بدن وزن يې د مات شوي هډوکي په ځای لرګي واخلي او هډوکی د بيا جوړېدو فرصت پيدا کړي.

په همدې وخت کې حضرت خضر بابا پرې راغلی، له وزې سره د سخي ماما همدردۍ او اوښکو ته په کتو، خضر بابا ورته وېلي: مه خفه کېږه بچيه! د وزې پښه به ډېر زر ښه شي، زه تاته دعا درکوم، له دې وروسته هم د حيواناتو په شمول د انسانانو هر ډول مات هډوکي ورتړه، هغه به د الله ج په حکم ډېر زر رغېږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

بناءً د ځينو خلكو د باور او وينا له مخې اوس هم همغه د خضر بابا د وركړې دعا بركت دی، چې په هر مريض يې لاس ولګېږي، مانا مات هډوكي يې چې وروتړي، الله ج يې ډېر زر له شفاء برخمن كوي.

پس لكه سيلاب اخيستی چې د ځان ژغورنې په پار هر خوا د اوبو بې ګټې ځک ته هم لاس اچوي، همدا و چې زما زړه كې هم يوه ورځ راتېره شوه: كه سخي ماما ته رښتيا خضر بابا دعا وركړې وي او په لاس كې يې الهي حكمت وي؟ راځه يوه ورځ ته هم ورشه، چې د لاس پرې لګېدلو سره يې د خلكو په بدن كې مات او رېزه رېزه هډوكي جوړېږي، كوندې زما په پښو د لاس لګولو سره يې هم دا درد او پړسوب الله ج ښه كړي.

بالاخره هغه ورځ راغله ډېر په تكليف وروختلم، چون مخكې مې ووېل، د دوی كلی، كورونه له سرک نه ډېر چپ او پاس په يوه غرنۍ سيمه كې دي، خو له بده مرغه پرته له دې چې په پښو مې لاس ووهي، صرف په ليدلو سره يې راته ويل: ته يو ډاكټر ته ولاړ شه، زما كار فقط د ماتو هډوكو سره دی، ستا په ناروغۍ نه پوهېږم.

د سخي ماما له حجرې زړه ماتی راووتم، څو قدمه چې راغلم، يو بل څه ته مې پام شو.

زما د پلار ماما خيل هم د عليشې و، د مورنۍ نيا په اړه به يې وېل كېدل، چې د روسانو د اشغال په مهال يې يوه ورځ كلي ته قوه ورختلې وه، د كلي خلک تر خپله وسه لرې او نژدې سيمو ته ترې تښتي، كلی يې خوشې كړی، زما د پلار مورنۍ نيا چې خپل وړوكی، تي خوری لمسی يې هم غېږ كې ورسره اخيستی، له كوره راوتلې، ډېر وس يې نه دی شوی، لږ وړاندې د ګڼو چنارونو تر شاه، د يوه پوشته خوا ته غلې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ناسته ده، د مشرانو په قول، خپل وچ تی يې هم د ماشوم په خوله ورکړی، ترڅو ونه ژاړي، روسان ورخبر نشي.

خو بدبختانه روسي پوځيانو د چنارونو شا ته سر ور لرې کړی و، په دې يې چې سترګې لګېدلې، لسګونه مرمۍ يې تر سينه ايستلې وې، د روسانو د قوې له تلو وروسته چې خلک ورغلي، ځنګه چې لمړی په لترۍ ناسته وه، همغه شان په ناستو شهيده شوې وه، صرف سر او پورتنۍ تنه يې د خپلې غېږې په لور رازانګه و، اما غېږ کې يې په پراته لمسي فشار نه و ورغلی، هغه خپل تی روده.

بناءً د نوموړې پاک او خورا مظلومانه شهادت ته په کتو، هر وخت به مې يې زيارت ته د ورتلو زړه کېدو، نن نو ډېره ښه موقع وه، تيار راغلی وم، د پلار د ماماخيلو کورونه مې د عليشې د سيمې له خوړ پورې د فريد په کلي کې و او د پلار د نيا زيارت مې د دوی له کورونو بره هديره کې و، که څه هم پښنو مې ډېر زيات درد کاوه، خو بيا هم کرار کرار ورغلم، زيارت مې يې وکړ، دې ته مې دې خدای ج دعاګانې قبولې کړي، مګر ما يې د زيارت کولو په سبب د خپلو پښنو په درد او پړسوب کې کوم مثبت اثر ونه ليده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کشف هګۍ

مور ته مې چېرته کومه ښځه ور په غوږ شوې وه، ورته ويلي و: ګوره! دا زوی دې چې دومره وګرځاوه، نه يې ډاکتران په رنځ پوهېږي، نه ملايان، نه له زيارتونو سره جوړ شو؛ دې ته په خدای ج حتماً چا څه شی ورکړي.

له شي نه يې هدف په خوړو کې پرې خوړل شوې کوډې وې.

ښځې پسې زياته کړې: ځکه د شي له خوراک نه په رامنځ ته شوې ناروغۍ نه ډاکتران پوهېږي، نه ملايان، نه هم د بل څه سره رغېږي، نو څنګه چې د شي د خوړلو له وجې رامنځ ته شوې ناروغي ډېره بده او پليته ناروغي وي، پس يوازې او يوازې په همداسې بده او پليته دوا سره يې اعلاج هم کېږي.

مور ته مې د ښځې په خبره کې وزن ورمعلوم شوی و، ورڅکه شوې وه، ترې پوښتلي يې و چې: ښا ددې بدې ناروغۍ هغه بده او پليته دوا څه دي؟

ښځې د مقدمې په پار خپلو خسر خيلو کې د کوم ناروغ کيسه ورته شروع کړې وه، چې ګواکي کالونه کالونه د مرګ او ژوند تر منځ و، کندک کندک وينې يې استفراق کولې، بله ورځ کوم د خدای ج ولي پرې ورپېښ شوی، له لمړي ليدو سره پرې پوه شوی، چې سړي بد شی خوړلي، د ناروغ کورنۍ ته يې ويلي: ددې لپاره يوه د کشف هګۍ پيدا کړئ، په شيدو يا نورو خوړو کې يې پټه پرې وخورئ، چې دی پوه نشي، ځکه چې تېره په تېره ماتېږي، کوم بد شی چې ده ته ورکړل شوي، د کشف هګۍ تر هغه زياته مرداره او پليت شی ده، بدن ته له رسېدو سره سم د مخکې ورکړل شوي بد شي اثر له منځه وړي، هګۍ که له هغه ډېره پليته هم ده، خو ښه والی يې دا دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې د لمړني بد شي تر بې اثر کولو او له وجود نه ایستلو وروسته، خپله هم کرار کرار تر ځلوېښتو ورځو پورې له بدنه وځي. ولې دا غاړې دربانديې خلاصوم، چې په دې ځلوېښتو شپو کې که ناروغ د هر څه له وجې مړ شو، جنازه یې نه کېږي، ځکه چې هډونه یې مردار وي، د مردار انسان جنازه که ادا هم شي، د الله ج په حضور کې نه قبلېږي. نور مو خوښه ورکوئ یې، کنه.

خو دا چې کورنۍ یې ناروغ ډېر تاوکړی و، د بل هېڅ شي سره نه بنه کېده، توکل یې په خدای ج کړ، د کشف هګۍ یې ورکړه، د هګۍ له خوړلو وروسته تر یوې هفتې ناروغ داسې اسهال شو چې ان د وجود غوښې یې اوبه شوې، په همدې یوه هفتیي سهال کې یې هغه بد شی له وجود نه ووتل، بدن یې ترې پاک شو، سم د لاسه د سړي سترګې وغړېدې، په لنډ وخت کې داسې جوړ شو چې هېڅ فکر به دې نه و کړی، واده یې وکړ، اوس یې یوه ډله اولادونه دي.

ددې کیسې په اورېدو سره زما مور هم چې زما د صحت بې تابه او لالهانده تنده لرله، بلخوا پورته د ذکر شوي ناروغ ناروغي هم زما له ناروغۍ سره څه شباهت لاره، چون دی هم کالونه کالونه رنځېدلی و، نه یې ډاکتران په علاج پوه شوی و، نه یې په ملا او زیارت ساه راسته شوې وه، بالاخره د کشف هګۍ یې شافي کافي شوې وه.

دا و چې مور ته مې د کشف د هګۍ په درملنې سره زما د صحت هم لوړ چانس ورځلېدلی و او ډېره هیله یې ورته پیدا شوې وه.

بالاخره له بنځې نه یې ددې بنکلې او فوق العاده دوا د ورښوده په پار د مننې تر ځنګ، ددې شناخت او پراخه روابطو ته په کتو، د کشف د هګۍ په پیداکولو کې هم د همکارۍ غوښتنه ترې کړې وه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

نوموړې ښځې د خپلې مهربانۍ او همدردۍ له مخې لنډو څو ورځو کې د هګۍ غم ورته خوړلی و، د وربښودلي ترتيب سره سم، مې مور په يو ګيلاس شيدو کې حل کړې وه، په داسې حال کې چې زه په هېڅ خبر نه وم، ښه په مزه مزه يې راباندې نوشيجان کړې وه.

پس له دوو مياشتو، خدايزده خبره له څه راياده شوه، مور مې موسکۍ شوه، ويل يې: خدای ج دې نکړي، د مرګ زور دې هېڅ وخت نه لرم، خو که اوس مړ هم شي دومره به مې ارمان نه يې، شکر چې يوه مياشت مخکې مړ نشوې، کني يوازې د مرګ غم به دې نه و، بې جنازې به مو ښخ کړی وې، ټول عمر به مې ډېر زيات ارمان وې، ځان به مې ملامت ګاڼه.

ورغبرګه مې کړه: بې جنازې ولې؟

بيا يې پورتنۍ ټوله کيسه راته وکړه.

سيند د وردګـــــــــــو نه دی خلکو

د غرونو اوښکې دي زما په حال راځينه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د زينو په کونج کېناستم

هغه چې وايي ناروغي کم سيالي ده، له شک پرته دا يو ډېر قوي واقعيت دی، بناءً زه به هم کله د خپلې ناروغۍ له وجې مکتب ته د تلو نه وم، کله به په ډاکترانو، ملايانو او زيارتونو ورک وم، همدا و چې ډېری وخت به د محروميت تر کچې غير حاضر وم، بيا به کله ځينو استادانو مرسته راسره وکړه، حاضري به مې يې ورسوله، کله به مې په کوم روغتون تصديق ورته راجوړ کړ، خاصتاً وروستي صنفونه مې ډېر په زحمت ووېل، چون نه يوازې د ورتلو راتللو په وخت مې پښو درد کاوه، بلکې صنف کې به چې په چوکۍ کېناستم، کرار کرار به مې د پورتني بدن د اوبو هم ډېره برخه پښو ته ښکته شوې، پړسوب به يې يو په دوه شو، پوست به يې د ډېر فشار پرې راتللو له وجې داسې سوخت کاوه، لکه تناره کې مې چې اچولې وي.

خو بيا هم که په ټېله او تنبه يا ډېره ټيټه نمره هم و، الحمدالله له ليسې فارغ شوم، دغه راز د کانکور ازموينې له لارې د فارياب پوهنتون چې د نوموړي ولايت په مرکز ميمنې ښار کې يې موقعيت لاره، د ادبياتو پوهنځی ته کامياب شوم، اګر چې ډېر لرې و، خو د مور او پلار په تشويق سره ورروان شوم، شپه مې د بلخ ولايت اړوند مزار ښار کې د فارياب د موټرو اډې يا تم ځای ته نژدې په يو خيرن هوټل کې په ډېر وهم او ترس تېره کړه. ټوله شپه ويښ او ويده کېدم، له تاسو يې څه پټه، اصلاً له دې نه وېرېدم، چې څوک به مې حلال کړي، يا به دا پنځه روپۍ جيب خرچه رانه پټې کړي، وېره دا وه، که څه هم سن مې لوړ و، قريب نولس، شل کلن وم، خو ګيره مې نه وه او جسماً هم بې جوزه وړوکی ښکارېدم، نو ماوېل بې پوښتنې ملک دی، هسې نه څوک په بد نيت څنګ ته راځملي، ولې چې ماخوستن ناوخته هوټل کې يو څو ډېر

(c) ketabton.com: The Digital Library

بدشکله لویو بریتونو واله کرغېړن کسان تاوېدل، خو بیا ښه و، شپه پخیر تېره شوه، سهار وختي موټر کې سپور شوم، له شبرغان هاخوا سرک خام و، ایله ماسښین دوې بجې د میمنې ښار ته ورسېدم، بلد نه وم، په آس پسې تړلې یوه بګۍ (ټانګه) مې دربس کړه، د پوهنتون په دروازه کې یې ښکته کړم، معاون مې پیدا کړ، کوم چې د نویو محصیلینو د ثبت چارې یې په غاړه لرلې، د کانکور د آی ډي ((IDنمبر په ورکولو سره مې ادبیاتو پوهنځۍ ته د راکامیابېدو ورته ووېل؛ معاون ښکته پورته راته وکتل، بده کرکجنه خوله یې ونیوه، وېل یې: دا پښې دې ولې داسې پړسېدلې؟

په لنډو کې مې کیسه ورته وکړه، ګویا ددې ډېر وخت وتلی، ډاکتران وایي چې د رګونو مشکل دی، زیاتې دواوې مې هم پرې کړې، خو جوړې نه شوې.

معاون راغبرګه کړه: ته ولاړ شه کابل کې د وزارت صحت عامه نه یو خط راوړه، ترڅو موږ مطمین شو، چې ستا ناروغي ساري نه ده، نور محصیلین نه درنه نیسي.

هر څومره مې چې ورته ووېل: معاون صاحب! زما د ناروغۍ ډېر کالونه کېږي، سره له دې چې د کورنۍ د غړو سره مې په یوه اطاق کې اوسم، په یوه کاسه ډوډۍ ورسره خورم، مګر نه یې کور کې څوک رانه ونیول، نه په دوستانو، کلي او نه مو هم په ټوله سیمه کې بل داسې ناروغ پیدا شوی.

معاون نه منله، په توندۍ سره یې په خپله خبره ټینګار وکړ، ډېر مایوسانه او زړه ماتی یې له دفتره راووتم، د پوهنتون انګړ کې یوې برنډې ته د پورته شو زینو په کونج کېناستم، تر ډېره مې فکر پرې وکړ، چې اوس څه وکړم؟ هېڅ کومه معقوله لار مې ذهن ته نه راتلله، محصلین تېر او بېر کېدل، په دوی کې مې د دوو تر منځ ښښتو

(c) ketabton.com: The Digital Library

خبرې واورېدې، مخې ته یې ورجګ شوم، په سلام سره مې ورته ووېل: وبښئ یوه پوښتنه مې کوله!

د پوښتنې کولو وخت یې راکړ، لمړۍ مې د خپلې ناروغۍ او معاون رانه غوښتې د روغتیا وزارت د خط ورته ووېل، بیا مې ترې وپوښتل: ایا دلته میمنه کې د روغتیا د وزارت ریاست شته؟

دغه محصیلین یو د ننګرهار و، بل د کندز، زما په ناروغۍ او د معاون په راته جوړ کړي مشکل دوی هم ډېر خفه شول، راغبرګه یې کړه:

دا ډېر سپی سړی دی، د نورو محصیلینو د ناروغېدو غم نشته ورسره، موږ یې له پخوا پېژنو، اصلاً له پښتنو سره ستونزه لري.

وروستۍ مشوره یې دا راکړه، چې ورشه هغه د زراعت پوهنځۍ ده، دریم صنف کې د شفیق پوښتنه وکړه، نوموړی په لیلیه کې د پښتنو محصیلینو نماینده او مشر دی، ان شاءالله کومک به درسره وکړي، د زراعت پوهنځۍ ته ورغلم، شفیق څو دقیقې مخکې وتلی و، یو ملګری مې یې راپیدا کړ، د شفیق شمېره مې ترې وغوښته، ده له خپل مبایل نه زنګ ورته وکړ، ګوشي یې ماته ونیوله، شفیق چې زنګ اوکې کړ، له لهجې یې پوه شوم، دی هم وردګ و، ستونزه مې ورسره شریکه کړه، وېل یې: منتظر شه زه اوس درځم، څو دقیقې وروسته یې موټرسکېل ودراوه، ترې راښکته شو، ښکلی او خولور ځوان و، یو ځل بیا مې هم کیسه ورته وکړه، د معاون له خوا په راسره کړي بد چلند او ستونزې راته جوړولو خفه شو. خو دی هم نه و ورسره جوړ، پښې یې نه پرې ورتلې، وېل یې: راځه اوس لیلیه ته راسره ولاړ شه، سبا رئس راځي، بیا به ان شاءالله یو کار پرې وکړو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

مننه مې ترې وکړه، په مټرسکېل ورسره سپور شوم، شپه مو ليليه کې وکړه، کور يې دې ودان وي، څنګه يې چې ويلي و، سبا يې د معاون پکې پوښتېدلو پرته په رئس باندې کار راته جوړ کړ، درسونه مې پيل کړل، خو له بده مرغه ليليه او پوهنتون ډېر لرې و، په ښه تېز پلي تګ سره کم او زيات د شلو دقيقو لار وه، نور محصلين روغ و، تللی شوی، زه به په ساعت کې هم نه رسېدم، هلته به هم بيا تر ډېره د پښو له درده هېڅ په خبر نه پوهېدم، که موټر کې تللی هره ورځ مې دوه طرفه پنځوس روپۍ کرايه کېده، د محصيلۍ دوره کې څوک دومره مصارف کولای شي؟ بلخوا پوهنتون کې يې ازاد پتلانونه نه پرېښودل، کابای يا هغه پتلانونه چې محصلينو ته يې توصيه شوې وه، تنګ او چسپ و، ما به چې واغوست د پښو د وينې جريان به يې نور هم بند کړ، په دې سره به يې درد او پړسوب يو په دوه شو، د حرکت په حال کې به څه ښې وې، صنف کې به چې په چوکۍ کېناستم ډېر سخت سوخت به يې کاوه.

خلاصه په ډېر تکليف او د زړه په وينو مې يو سمستر ووېلو، د امتحانونو نتايج چې راووتل، د معاون له ياده نه وم وتلی، خپل مضمون کې يې چانس راکړی و، سره ددې چې مخکې له مخکې ترې وېرېدم، نسبت نورو مضامينو ته دده په مضمون کې مې ډېر کوشش کاوه، دغه راز امتحان ته مې يې هم زياته تياري نيولې وه. پوه شوم چې له سرې نه پوهنتون نشم ويلی، کنې ځينو هلکانو راته وېل: پارچه پرې راوباسه، چا به وېل ريس ته ورشه، خو دا چې ما د بې صحتۍ له وجې پورته ذکر شوې نورې هم ډېرې ستونزې لرلې، پاتې درې نيم کاله پوهنتون ويل مې ببخي له توانه لوړ کار و، همدا و چې نور معاون پسې هم ونه ګرځېدم، په رخصتۍ چې کور ته راغلم، مور او پلار ته مې زما له وسه پورته د خپلو زياتو ستونزو ووېل، قناعت مې ورکړ، بيا ورنغلم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د مچانو لښکر

د پوهنتون له پرېښودلو څلور پنځه کاله وروسته يوه ورځ مې د کلي دوکانونو کې سرمعلم صاحب مجيب الرحمن وليده، نوموړی ډېر نيک او خيرخوا سړی دی، که څه هم اوس يې سرمعلمي پرېښې، فعل حال د وردګو چک ولسوالۍ د کثيرالرشتوي انستيتيوت بنسټګر او مدير دی، ستړي مشي مې وسره وکړه، وپل يې: درسونه دې څنګه کړل؟

پوهنتون ته د تللو او هلته نسبت زما ناروغۍ ته د سختو او نامناسب شرايطو، بالاخره پوهنتون د پرېښودو کيسه مې ورته وکړه.

له څېرې يې ښکارېده، ډېر خفه شو، د افسوس په پار يې نځه، نځه وکړل، بيا يې وپل:

- درس خو به په هېڅ صورت نه پرېږدې؛ ته داسې وکړه، د کانکور په راتلونکي امتحان کې يو ځل بيا برخه واخله، صرف يو انتخاب وکړه، هغه هم د ميدان ښار دارالمعلمين، ولې چې يو خوا يې نمرې ټيټې دي، بل دا ځای لنډ دی، دربيم قدم کې دوه کاله دی، دومره وخت نه غواړي، پس يوازې همدا دارالمعلمين هم چې وواېې کاپي دی.

ددې خبرو تر څنګ يې دا وعده هم راکړه، چې که له کانکور نه ورکامياب نشوې، بيا به زه يو کار درته وکړم، څو استادان پکې پېژنم، خو لمړی ښه دا ده چې له قانوني لارې هڅه وشي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

په هغه وخت کې نه د وردګو پوهنتون و، نه هم چک کې کثيرالرشتوي انستيتيوت موجود و، وردګو يوازې همدا يو دارلمعلمين لاره، هغه هم په مرکز ميدان ښار کې و.

خو په هر حال سرمعلم صاحب ډېر ښه وغږېده، خبرې يې له خواخوږۍ او همدردۍ ډکې وې، د يوه عالم او مهربان مشر په صفت مې يې ټولې خبرې په زړه خوږې کيناستې، پوره پوره انرژي يې راکړه، همدا و چې راتلونکي کانکور کې مې بيا ګډون وکړ، په نتيجه کې يې د خپل يوازني انتخاب سره سم د ميدان ښار دارلمعلمين ته ورکامياب وم، خوشبختانه په همدې کال تصادفي دوه کليوال ملګري مې فضل الرحيم او فضل رحمان هم راکامياب شوي و، دارلمعلمين کې مو په مشوره د ديني علومو څانګه انتخاب کړه، همداسې ليليه کې هم سره يو ځای شو، اطاق کې لس کسه و، زما ټول غم د دوی دواړو په غاړه و، نه مې تر اخيره يو ګيلاس پرېمنځلو، نه مې نوکري وکړه، ان تر دې فکر کړم، د بدن د ضعيفۍ اثر به مې و، که خدايزده څه و؟ خو د عمر په هغه دور کې به هره دويمه، دريمه شپه احتلام راته کېده، حمام ته به مې اړتيا پيدا کېده، چې ډېر ترې تکليف وم، فضل رحمان مې په دې مشکل پوه و او په غم کې يې هم له ما ډېر راسره شريک و، چون هر سهار به چې راويښ شو، انديښنه به يې ورسره وه، خندا کې به يې کړل: بيا خو به دې کار نه وي خراب کړئ؟ دده په خبره چې کار به خراب و، ورغبرګه به مې کړه: انديواله! کار تر کار تېر دی، فقط د اوبو غمه خوره چې ناوخته نشي.

د څه ټوکو موکو په کولو سره به يې ستل واخيست، لرې له يوه کوره مو اوبه راوړلې، چې راوبه يې رسولې، تشناب کې به يې ابګرمي پکې واچوه، له ګرمېدو وروسته به ورجګ شوم، حمام به مې پرې وکړ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دغه راز تدريسي مو ډېره لرې نه وه، خو بيا هم څه لار وه، دوی به له دواړو لورو زما په قدم راسره تلل، همداسې نور زښته زيات خاطر مې يې ساته.

څنګه چې هغه يو متل کې راځي: د ښو به ښه ياد شي، د بدو به څه ياد شي؟ زه هم يقيناً له دوی دواړو ډېرې ښې خاطرې لرم، تل دعا ورته کوم، د الله ج رحمتونه دې وي پرې.

له دوی هاخوا د اطاق ځينې نور ملګري مو هم بد هلکان نه و، همدا د دوی د ښه والي برکت و، چې ما هغه دارالمعلمين ووېلو. خو چې کيسه اوږده نشي، څنګه چې له پيله مې په دې کتاب کې هدف يوازې د ناروغۍ اړوند خاطرې درسره شريکول دي، پس راځم د همدې دارالمعلمين د وېلو په مهال ناروغۍ پورې مې اړوند يوې جالبې خاطرې ته.

هغه داسې و چې يوه ورځ ټول ملګري د سهار د چای څښلو لپاره په دسترخوان راټول و، موبايل ته مې زنګ راغی، چې له جيبه مې راويست، پلار مې و، تر جوړ پخير وروسته يې يو قسم په جدي انداز کړل: بېګا ته حتماً کور ته راشه، لږ کار مې دی درسره!

سودا مې شوه، خو پوښتنه مې ترې ونکړه، چې څه مې کوې؟ ځکه چې د موبايل غږ لوړ و، راسره ناستو ملګرو مې د پلار خبرې آورېدې، وېرېدم چې که ترې وپوښتم، هسې نه د کورني راز داسې کومه خبره وکړي، چې ملګرو ته مې وشرموي، همدا و چې پرته له پوښتنې مې ورته ووېل: ښا سمه ده ان شاءالله درځم.

ملګرو مې دا ترې جوړه کړه: چې حتماً کوزده يې درته درک کړې، بېګاه ته د نجلۍ کورنۍ راځي ګوري دې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ټوکو زور واخيست، چا به ويل: واسکټ زما واغونده، چا به ويل سلمانی ته ولاړ شه، سر او ږیره فرانسوي جوړ کړه، بل به کړل: بېګاه ته دې چې ښنو هر څومره درد کاوه، کیسه کې يې مه کېږي، چسپ لټېږه او کينه...

دا چې زموږ کور کې صرف يو مشخص ځای موبايل کار کاوه، وروسته مې چې پلار ته هر څومره زنګونه ووهل، تماس مو وصل نشو، همدا و چې له سل او زر فکرونو سره ور روان شوم، ماښام کور ته ورسېدم، مور ته مې ويل نانک داسې جدي زنګ وهلی و، خيرت دی؟

مور مې کړل: په حاجي (.......) پسې يې زامنو غوائی خيرات کړی و، څرمن يې تاته ترې راوړې چې بېګاه ته دې ځان پکې پټ کړې؛ ډېر داسې مريضان چې ډاکتران يې په مرض نه پوهېږي، د څرمنې سره ښه کېږي.

څه به مې ويلي و؟ بېګاه ته مې کالي ورته ويستل، همدا شپې ورځې، د بابا له کوره خپل نوي جوړ کړي کور ته هم راګډه شوي و، د مخې کوچني اطاق په غولي د هوارې لويې لمدې څرمنې په منځ کې چې تقريباً د اطاق دری برخې غولی يې فرش کړی و څملاستم، همايون او پلار مې له دواړو خواو راباندې راواړوه.

لکه ميندې چې خپل ماشومان په ورونيو کې نغاړي، زما هم يوازې سر بهر پاتې شو، نور يې کټ مټ پکې وپېچلم، څنګه چې تاسو پوهېږئ، د غوايه څرمن ډېره ډبله وي، زيات وزن يې لاره، سم يې مُحکم کړم، محکموالی يې هم په هر صورت ډېر بد د غوښو، وينو او خوشايو بوی يې لګېده، همايون ته مې ويل، کړکی خلاصې کړه!

مور مې د آآآآآ آواز په کولو او تعجبي لهجه راغبرګه کړه:

(c) ketabton.com: The Digital Library

- څه کړې کولیلنګ به شې، څوک چې چرمن واچوي، لکه زچه څلوېښت شپې له یخ او شمال نه ځان ساتي.

همايون يې له کړکۍ خلاصولو منعه کړ، څو دقيقې وروسته دوی خپلو بسترو ته ولاړل. که څه هم ګرمي وه، څرمن لمړيو کې ډېره ښه يخه په بدن ولګېده، خو د وخت په تېرېدو سره، کرار کرار راګرمېده، اوبه يې پرېښوې، بالاخره ګرموالی يې هم بلا پسې، داسې ښويه شوه، چې ما به پورته زور کاوه، دې ښکته کاږم، څو ځل خو هغه و چې خوله او پوزه مې هم پکې ډوب شي، نژدې و چې وژلی يې وم، خوب له کومه شو؟ تر سهاره مې همدا کش او ګير و ورسره.

خلاصه يوه له عذاب ډکه شپه وه، تېره شوه، ګهيځ له څرمنې نه د راوتلو سره سم مې له مور نه د حمام اوبه وغوښتې.

مور مې بيا هم د بېګا په شان له تعجب ډک او جدي لهجه راغبرګه کړه: څه کړې روغ يې که لېوانی؟ شل او شوت به دې کړي، څرمن چې څوک واچوي، يو شب روز (يوه شپه او ورځ) حمام نه کوي.

هر څومره مې چې ورته ووېل، پرې ومې نه منله، د يوې لويې لتې په راته نيوه سره يې کړل: فقط په دې جنده دې ځان وچ کړه، نور دې کالي واغونده، حمام سبا وکړه.

څه مې کړي وی؟ چاره نه وه، همداسې مې وکړل، په ککړ ځان مې کالي واغوستل، ساعت وروسته کرار کرار د هوا په راګرمېدو سره مې بدن د څرمنې بوی پرېښود؛ د مچانو بز او بنګ راباندې جوړ شو، دوې دقيقې په يوه ځای نشوی ترې کېناستی، په ډېرو کيشولو مې يې متې وخوړېدې، مجبور وم، هره دقيقه کې خپل موقعيت بدل کړم، اخير په ځای بدلېدو هم نه کېده، له اخيره به راپسې و، د کومو اطاقونو کړکيو

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې جالۍ او پردې لرلې، د مچانو مخه يې نيول شوې وه، هغو ته ننوتلی نشوی، د ميلمه او مړي، ژوندي اطاقونه مو و خرابېدل، بوی پکې پاتې کېده، بالاخره چې ډېر يې تنګ کړم، يو زوړ موټرسکيل مو لاره، پښه مې پرې واړوه، د صالح خيلو ځمکې ته مې حرکت وکړ، ترڅو په لارو مې شمال ووهي، د وجود بدبويي مې لږ ورکه شي، بيا به دومره ډېر مچان نه راباندې راټولېږي، کابو پنځه، شپږ کيلو متره لار ده، ځو مې هلته له مټرسکيل پښه اړوله، بنګا، بَنګ يې شروع شو، د قيقه لا نه وه تېره، چې له کورنه دلته زيات مچان راباندې راټول شول، حيران وم، چې دا د صالح خيلو مچان دومره زر راخبر شول، که له کوره راپسې و؟ عيني حال کې تر ټولو جالبه دا وه، چې صالح خيلو کې مې موبايل آنتن پيدا کړ، له ميدان ښار نه مې د اطاق ملګرو زنګونه راقطار کړل، په خوشحالۍ او خندا يې پوښتنې کولې، چې څنګه شو کار وسورېده،؟ يعني د خلکو خوښ شوې، کوژده کيږي، کنه؟ ما به مې چې بېګانی له عذابونو ډکې شپې او ټوله ورځ د مچانو سره په کشمکش او بلا اوښتو ته کتل، برعکس د دوی غوړو او مستو پوښتنو ته، خندا او ژړا به ګډ راغلل؛ د افسوس په پار به زړه کې راتېرېده: ای خدايه! دا دې په کومه ګنا نيولی يم؟ بس دي نور مې آه قبوله کړه.

لنډه دا چې دويمه شپه مې هم بدن سرېښ پرېښ و، بد بوی يې لګېده، نارامه وم، پوره خوب مې ونشو کولای، سبا سهار، مانا د دويمې ورځې په ګهيځ مې چې حمام وکړ، پاک کالي مې واغوستل، ايله مې ساه وچلېده، اما سره د دغه ټولو مشکلاتو د ګاللو يې، هغه د چا خبره قسم دی که د پښو په درد او پړسوب يې دومره فرق کړی وي چې ملا يې دم کړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د شهيد حاجي فضل الربي زيارت

څنګه مو چې تر دې دمه ولوستل، د خپلې ظالمې ناروغۍ سره د مبارزې د رنګا رنګ اخ او ډب په ترڅ کې مې د امريکايانو سره په جګړه کې د لسګونه شهيدانو په زيارتونو هم د الله ج دربار ته د شفاء طلبۍ لپې پورته کړې. چې جلا جلا د هر يوه کيسه ليکل به يې د کتاب حجم ډېر زيات کړي، پس تر ځو خسته مو نکړم، له نور يې تېرېږم، په استازيتوب يې يوازې د وردګو ولايت سيداباد ولسوالۍ، د تنګي په دره کې د شهيد حاجي فضل الربي د زيارت کيسه رااخلم.

په دې کې شک نشته چې نوموړی او ملګري يې ډېر تکړه او له اسلامي جذبې مال امال مجاهدين و، ډېرې ويډيوګانې يې اوس هم په خواله رسنيو کې شتون لري، دښمن ته يې خورا زيات او سخت ګزارونه ورکړل، بالاخره په ټول غيرت او مېړانه يې د شهادت جام نوشجان کړ، روح يې دې ارام وي. خو څنګه چې زموږ ولسونه د بې سوادۍ او په دين باندې د صحيح نه پوهېدو له وجې، په لويه کچه بدعتي او يا هم په خرافاتو يقين کوونکي دي.

همدا و چې د شهيد حاجي فضل الربي له شهادت سره سم، دده د زيارت د کراماتو په اړه هم، ډېرې ګرمې عجيبې او غريبې خرافاتي ګنګوسې خوله په خوله شوې. چا به ويل: شَل ناروغان چې څنګه ور ورسېږي، جوړ او روغ شي، له زيارت نه پخپلو پښو راښکته کېږي. چا به ويل: ما په خپلو سترګو وليد، يو عمري نابينا کس پکې بينا شو، بل به کړل: د يوې ښځې اولاد نه کېده، د حاجي قبر ته له ورتلو دوې ورځې وروسته يې چې معاينات کړي حامله وه. دې ته ورته لسګونه نورې نادرې کيسې کېدې، د سرطان، فيس، عصبي هر نوعه ناروغانو لپاره ټيک او پټری و.

(c) ketabton.com: The Digital Library

پس څنګه چې زه هم تر بل هر چا ډېر د صحت وړی، تږی وم، فقط ماوېل چې اوس خدای ج وزر راکړي وی او همدا شېبه ورالوتی وی. بالاخره بله ورځ یو سړي چې اولاد یې نه کېده، موټر دربس کړی و، ښځه یې ور روانه کړې وه، ما ورته ووېل:

که خوښه مو وي؟ لږ کرایه به درسره سپکه کړم، ما هم درسره بوځه!

راسره ویې منله، حرکت مو وکړ، تنګي ته چې ورسېدو، زیارت پاس د غره په سر و، ته وا د مېلې یا کوم جشن لمانځلو په پار ددې غره په سر او لمنو کې دومره ډېر خلک راټول شوي، اوس ممکن سرک ورجوړ وي، هغه وخت موټر اسانه نشوی ورختلی، موږ هم لاندې د لسګونه موټرو په قات کې موټر ودراوه، ولاړ موټر ټول د هغه خلکو و چې زیارت ته یې ناروغان راوستلي و، یا یې د بېلا بېلو ارمانونو د پوره کېده هیلې ورته راوړې وې، له ما سره راغلي ښځه او سړی تکړه و، تېز، تېز وروختل، زما پښې خوږېدې، ډېر په سختۍ کرار کرار ورهسک شوم، چې ومې لیدل، زښته زیات ډول ډول ناروغان خلکو راوستلي و، ان په شا او چپرکټو کې یې هم راوړي و، په زحمت مې د خلکو په ګڼه ګوڼه کې د قبر څنګ ته ځان ورساوه، د الله ج دربار ته مې لاس لپه کړل، لمړی مې یې حاجي صاحب ته د شهادت د قبلېدو دعا وکړه، بیا مې یې زیارت ته د راتلو په سبب سره ځان ته له خالق او مالک ذات نه شفاء وغوښته، تر دوو، دریو دقیقو زیات وخت مې تېر نه کړ، نور ترې راروان شوم، خپلو نښتو پښو ته په کتو، وېرېدم هسې نه ځو ورسېږم، ماما او ښځه یې بې حاصیلې شي، موټر رانه بوځي. چې راغلم رښتیا دوی وختي راښکته شوي و، موټر کې بې صبرانه زما په انتظار ناست وو، د دعا په کولو سره مو حرکت راوکړ، سبا شو، بل سبا شو، ډېر شپې ورځې تېرې شوې، د نورو زیارتونو په شان د پښو په درد او پړسوب کې هېڅ فرق ورسره رانغی. پس قاطع څه نشم ویلی، کېدی شي د الله ج

(c) ketabton.com: The Digital Library

په حکم يو نيم ناروغ ته سبب د شفا شوی وي يا به نه وي شوی، خو په ټول کې ورته شوي په لويه سطحه تبليغات مطلق دروغ و، نه شل پکې جګ شوی و، نه چا نابينا کس بينا پکې ليدلی و... ان له ماسره يو ځای چې کوم بې اولاده سړی او ښځه ورغلي و، د هغوئ هم زيارت ته له تلو پس څو کاله اولاد پيدا نشو، بيا يې کوم بل ځای دوا وکړه، اوس يې دوه، درې اولادونه دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د لوړ بزرګه

یوه ورځ مې چک کې واده شوې مشره خاله راغله، ګرمه آوازه یې راوړې وه، چې زموږ طرف ته (د خوات د لوړ په کلي کې) یوه بزرګه پیدا شوې، ښاپیریان ورسره ملګري دي، که په چا کوډې شوې وي، که پیریانو نیولی وي، طبیعي ناروغ وي، یا کومه بله ټکه پرې رالوېدلي وي، ټولو ته رښتیا، رښتیا حال وایي، بیا کوډو واله ته کوډې وباسي، له پیریاني پیریان جګوي، عادي ناروغانو ته څاښت او تعویذونه ورکوي، ورسره رک او روغ کېږي.

د خاله مې یوه لور لږ ناروغه وه، څاښتونه یې ورته کړي و، ددې په خوله همغه څاښتونه د نجلی شافي کاپي شوي و. همدا و چې ډېره زیاته عقیده یې ورته شوې وه، زموږ کره هم خاص ددې لپاره راغلې وه، چې ما هم له دې هرې ناروغۍ ته شفابښونکي او خدای ج له حکمت او برکته ډکې بزرګې بې بي په پیداکېدو خبر کړي او زر تر زره د خپلې ناروغۍ اعلاج پرې وکړم.

نوموړې ښځه د لوړ په بزرګه مشوره وه، ظاهراً یې ډېره دینداري او سترمندي غوره کړې وه، نارینو ته یې ددې اطاق ته د ورتلو اجازه نه ورکوله، یوازې ښځې ورتللی شوی، نارینو به که څه ضرورت لاره، ناروغ به و، یا به کوډې پرې شوې وې، بیا به یې د کورنی ښځو یو لباس وروړه، د همغه لباس له طریقه به یې د نارینو مشکل معلومول او علاج به یې کاوه.

خلاصه سبا ما هم د همدې خاله په لاس یو کمیس ورولېږه، بله ورځ مې چې د خاله سره تماس کې شوم، د بزرګې ښاپیریانو ورته ویلي و، چې د خوریه دې د نامه غوټۍ پاس د سینې لور ته ختلې، دا ټول مشکل یې له همدې کبله دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

بالاخره له سیني نه د نامه د غوټۍ راښکته کېدو تعویذ، څاښتونه یې ورکړي و او څه یوناني دوا یې هم ورته توصیه کړې وه، چې دروغ نشي، هغه دوا مې اوس سمه نه ده یاد چې څه و؟ مقصد څنګه یې چې ویلي و، د څاښتونو سره هممهال مې استعمال کړه، خو بدبختانه د نامه په غوټۍ یې زور ونه رسېده، راښکته یې نکړه.

دغه راز په دې وروستیو کې همغه خاله دوی ته مې نژدې یوه بله ښاپیریانو واله ښځه هم پیدا شوه، دې ته مې هم د نوموړې خاله په لاس یو کمیس ورولېږه، ددې ښځې ښاپیریانو ورته ویلي و چې د خوریه ناروغي دې مورزادي ده، نه یوازې دا چې دوا نه لري، بلکې څومره یې چې عمر زیاتېږي ناروغي به یې هم زیاتېږي.

نسبت زما د ناروغۍ ځانګېړنو ته، ددې ښځې خبرې څه منطقي وې، او د شکرانې پیسې یې هم نه وې ترې اخیستې، چې ګواکي حق مې نه کېږي، نور نو والله علم.

همداسې د ماما خواښې مې د شمالي (پروان ولایت) وه، یوه ورځ هغو ورسره تر مخ کړم، په شمالي کې د چارېکارو له بازار نه وړاندې، د غره لمن کې یوې فارسي ژبې ښاپیریانو واله ښځې ته یې وروستلم.

دې بیا له نارینو هم ډېر ستر نه کاوه، د ماما له خواښې سره مې زه هم ددې اطاق ته ورننوتلم.

ښاپیریان یې چې په ځان راحاضر کړل، ویل یې: دا برندي دې. (برندي ددوی په ژبه د کومې ناروغۍ نوم و) د علاج لپاره یې د پروان ولایت په مرکز چاریکارو کې یو قصاب راوښود، ترڅو غوښ (پرې) یې کړي، چارېکارو ته په رارسېدو سره مو د برندي پرې کوونکي قصاب پوښتنه وکړه، مشور و، خلکو راوښود، قصاب کړل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورشئ له کوم خیاط نه یوه، دوې اوږدې سرې جنډې راوړئ، چې دوی له جامو نه کیچي کړې وي، په درد نه ورته خوري.

خیاطانو خوشې نه راکولې، اخیر مو په پیسو ترې واخیستې، قصاب ته مو چې راوړې، لمړی یې جنډې د قصابۍ په غوړه کلکه تی تشي واچولې، بیا یې په لاس کې نیولې د مال حلالولو په غټه چاړه دمونه شروع کړل، د دم له خلاصیدو او چوف چوف وروسته به یې اول چاړه زما په پښو کش راکش کړه، بیا به یې د تی تشي له پاسه جنډو ته په تېرو بنده کړه، په یوه ضربه به یې ډېر ګوزارونه پرې وکړل، دا کار یې دری ځله تکرار کړ، جنډې یې د کوچنیو پانو په اندازه تیکه تیکه کړې، د شکرانې په ورکولو سره ترې راروان شو، میاشتې، کالونه تېر شول، خو متاسفانه په ناروغۍ کې کوم مثبتوالی رانغی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د شيخ اعظم زيارت

ژمی و، له يو سپينږيري سره پيټاوي کې ناست وم، څنګه چې د کتاب په لمړيو صفحو کې مې هم يادونه کړې، اکثره ژمي به د پښو د درد د زياتېدو له کبله په امسا يا ټککو ګرځېدم، دلته مې هم ټکک تر څنګ دېوال ته درولي و، سپينږيري د خپلې ځوانۍ او باتورۍ غورې وکړې، وروستيو کې مو مجلس زما په پښو متمرکز شو، په ټول باورانه انداز يې وېل:

ستا ناروغي له خام بادو پرته بل څه نه دي.

(خام باد فکر کړم، په عامه يا کليوالي ژبه د روماتېزوم له ډلې د يو نوعه ناروغۍ نوم دی) بيا يې د بېلګې په بڼه د ځو ناروغانو کيسې وکړې، چې اوس په دنيا کې نه و، همدې د خام بادو ناروغۍ وژلي و، مګر تر څنګ يې، دده په خبره له ځو نورو په ياده ناروغۍ اخته کسانو سره بخت ياري کړې وه، روغ شوي و، ځکه چې دوی د چيجان په غرنۍ سيمه کې د شيخ اعظم په نوم، د بادو زيارت ته ځان رسولی و.

پس زما لپاره هم د سپينږيري وروستۍ توصيه دا وه، چې که غواړم ژوندی پاتې شم، ژوند وکړم؟ نو هرو مرو بايد د شيخ اعظم زيات ته ځان ورسوم، کنه نو نور چې په ټوله دنيا هم وګرځم روغ به نشم.

دا چې د شيخ اعظم د بادو زيارت د کراماتو او شفاء بخشۍ په اړه مې مخکې هم ځينې کيسې اورېدلې وې، ددې سپينږيري خبرې هم د يو مشر او تجربه کار کس په صفت بې اثره نه وې، چون کوم چې ده يې د ځينو يادونه وکړه، د خام باد ناروغۍ نښو نښانو زما د ناروغۍ سره زښته زيات ورته والی او شباهت لاره.

(c) ketabton.com: The Digital Library

همدا و چې د خام باد ناروغی د درملنې یوازيني مرکز شیخ اعظم زیارت ته مې څه د شفاء امید پیدا شو.

مګر دا چې ژمی و، واورې وې، بلخوا نوموړی زیارت ډېر جګ د چیجان په غره کې و، دا وخت ورتلل ممکن نه و، د پسرلي له رارسېدو سره سم، روح یې دې ارام وي، یوه ورځ ځواني مرګ شهید سلطان له کوره موټرسکېل راویست، ویل یې: راځه د شیخ اباد چکر درکړم!

ورغبرګه مې کړه: شیخ اباد کې څه بلا غواړې؟ راځه چې چیجان ته ولاړ شو!

ده وخندل د یوې ټوکې په کولو سره یې کړل:

چیجان ته څه کوې؟ سبا به دواړه د موټرسکیل سره له کوم کړنګه راخطا یو!

د شیخ اعظم زیارت ته د تلو مې ورته ووېل، ددې خبرې په کولو، راسره موافق شو، ویل یې: چې زیارت ته ځې، بیا نو راځه توکل په الله ج!

حرکت مو وکړ، څنګه چې سلطان شوخ مزاجه هلک و، د ټوکو په پار ترڅو ما ووېروي، لمړیو کې یې موټرسکیل ډېر تېز او لیونی، لیونی چلاوه، خدایي چې شي ورسره وېرېدم هم، کله خو به مې ببخي سترګي پټې کړې، ټوکې مو لرلې، ورته کړل مې: بیا به ستا بېعقل سره په موټرسکیل سپور نشم.

خندا کې یې راغبرګه کړه: زه چې په دې ځوانی نه وېرېږم، ته ولې وېرېږې؟ هسې دې هم پښې په قبر کې دي!

له هوار سرک نه چې پرې ورتاو شو، د څه مزل تر کولو وروسته د چیجان سختو غرونو یې د موټرسکیل لکۍ ور د پښو تر قات کړه، ګرم شو، تېز نشوی تللی، خو

(c) ketabton.com: The Digital Library

بیا هم ښه و، لار کې يې پرېښودو، په ډېر زحمت او دمو، دمو يې تر زيارته ورسولو، هلته مې چې کتل، نه د نورو زيارتونو په شان قبر و، نه مات بنګړي، مالګې او نه هم نيم سوخته شمعې پرې پرتې وې، هاخوا په غونډو تيږو کې يو دوې شناختې ولاړې وې، د زاړو باد وړو بيراغونو پاتې پيڅکې پرې رپېدلې، ترڅنګ يې يو له خټو جوړ شوی، تونل ته ورته لوی نغری و، مانا سر يې پټ و، دواړه سرونه يې د تونل په شان خلاص و، مريض به لکه حيوان ورته په څلورو کېدو، د کليمو په ويلو سره به په خېوړو د نغري له دې طرفه پکې ورننوتلو تر هغه بل طرف به يې وتلو، دا کار درې کرته تکرارېده، زموږ تر مخ يوه زړه ښځه او سړی ورته راغلي و، لمړی نوبت د دوی و، ښځه چې د نغري خولې ته په څلورو شوه، ما او سلطان يو بل ته وکتل، خندا راغله، زر مو شاه ورواړوه، دېخوا راغلو، ښه شېبه ووتله، د ښځې زيارت چې وشو، زه ورغلم، سلطان ته مې وېل: ته هاخوا لاړ شه، چې په نغري کې زما د ننوتلو په وخت ونه خاندې، ما به هم وخندوې، دعاګانې او کليمې به راباندې ګډې وډې کړې، بيا ولاکه پېښې ببخي ښې شي.

سلطان په ټينګار سره وېل: بېغمه دې خپل زيارت وکړه، ليونی خو نه يم چې خاندم به.

زما يې په خبره باور نه کېده، بالاخره ومې لېږه؛ دده له پنا کېدو سره سم مې لمنې راټولې کړې، په ګنډه کې مې واچوې، نور ورته په څلورو شوم، په خېوړو د نغري په سوري ورننوتلم، کابو يو متر يا لږ څه زيات اوږد و، د سوري له بلې خوا مې چې سر راويست، د سلطان خندا مې تر غوږه شوه، ځان مې کلک کړ، خپلې کليمې مې وېلې، راتاو شوم، د نغري خولې ته مې بيا ځان جوړ کړ، دويم او درېيم ځل مې هم پوره کړل، هر څو مې چې ځان ساتلو غار تنګ و کالي مې پکې سپيره ميره شول،

(c) ketabton.com: The Digital Library

د اوږې د سمال مې ورته بند کړ، په پایڅو پورې نیښتې ایرې مې ټکوهې، سلطان له خندا شنه تبۍ و، ویل یې: پایڅې پربږده، مخ پاک کړه، چې د موټرسکیل ائینه مې راسمه کړه، د یوې سترګې څنګ او د غوږ ژۍ مې هم د نغري خوله کې په لوګي تور دېوال سره د لګېدو له وجې تور شوي و، په لیدو یې ما ته هم خندا راغله، زر زر مې دسمال پرې تېر کړ، نور راروان شو، سلطان ته به چې په لارو هم ورياد شول، له خندا به شین شو، ان تر تېر کال پورې چې شهید شوی نه و، کله به یې رايادوه، خندا کې به یې ویل: خدای ج دې په نیکۍ راورسوي، نخره زيارت و.

خو په هر صورت لنډه دا چې پښو د شیخ اعظم بابا په زورور زیات هم هېڅ خیال رانه وړه، دردمنې او پړسېدلې چې وې همغه شان وې، نور نه پوهېږم، د خدای ښنلي سلطان خنداګانو کار خراب کړ او که خدایزده څنګه یې چې سپینږیري غورې راته کړې وې، اوس یې هغه پخوانۍ مزه نه وه پاتې.؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

د زمانخېلو زیارت

فکر کړم د کرزي وروستۍ دوره وه، د چک ولسوالۍ سرک پخېده، د زمانخېلو په ساحه کې د سرک تر څنګ یو پخوانی قبر و، بېراغونه به پرې ولاړ و، اصلي شجره یې هم نه وه معلومه، چې دا څوک و، څه وخت او ولې دلته قبر پرې جوړ شوی و؟ البته کېدی شي د هغه سیمې خلک او سپینږیري یې په اړه څه حکایت ولري، ولې په عموم کې یې د چک میشتو سره کره معلومات نشته.

خو په هر راز، راځم اصلي مطلب ته مې، د سرک جوړولو په مهال لکه ترافیکي چوک زیارت د سرک منځ ته راغی، د پروژې مشر او انجینرانو هم په ځای ددې چې کاریګرو ته یې ویلي وای: ویې باسئ، هڅوکي یې بل ځای خښ کړئ.

د طمعې خلاف د سرک په منځ د قبر پاخه جوړولو ترڅنګ یې سرک هم یوه خوا او بله خوا ترې کوږ کړ، په دې سره کلیو، ولسونو کې ګنګوسه داسې شوه چې د بلدوزر زور پرې ونه رسېده، تر څو ایستلی یې وی، چا به ویل: له قبر نه پنځه متره لرې یې سیلف کاوه، یو سانتي یې هم مخ ته نه ورپرېښود.

چا به ویل: هر څومره قوي او نوی بلدوزر به یې چې ورته راوستلو، پرزې به یې ماتولې، په زیارت یې د ورتلو وس نه کېده، همداسې نور.

مقصد هر څوک چې ؤ، یا هر وخت او د هر څه په وجه چې شهید شوی ؤ، خو د زیارت کراماتو ته په کتو یې د الله ج د یو خاص او نازولي بنده مانا ترې اخیستل کېده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دغه و چې زر تر زره د ځان ورسولو او زيارت يا قبر تر سر پورې يې د خپلو دردمنو، پړسېدلو پښنو لپاره د الله ج دربار ته د لاسونو لپه کولو تلوسه مې وينه کې په ځپو راغله.

اما تر څو وربرابرېدم، مياشتې تېرې شوې، ان تر دې چې بله ورځ سپوکه کې د دوستانو مو څه د ښادۍ معامله وه، هغو ته ور روان وم، په زمانخېلو کې مې زيارت ته ځېرمه، د ښښې په غوښتلو سره، د يوې دقيقې لپاره په ډرېور موټر ودراوه، وربښکته شوم، زر زر مې د خپل دايمي عادت له مخې، لمړی په قبر کې د پراته مړي اروا ته د ارامۍ دعا وکړه، بيا مې د خپلې صحت طلبۍ په پار ددې الفاظو په وېلو سره الله ج ته لاسونه لپه کړل: يا الله ج! ځنګه چې خلک وايي، که دې زيارت ته دې رښتيا دومره زور او حکمت وربښلی وي؟ بيا نو له شک پرته چې تاته ګران د حقې لارې يو سپېڅلی شهيد يا هم يو نيک بنده دې دی.

پس زيارت ته د تشريف راوړلو په سبب سره يې، عذر زارۍ کوم، دده په روی او د شهادت په برکت يې، زما ګنهګار دا يوه عاجزانه او مظلومانه دعا قبوله کړه، په پښنو کې له دې پرتو زولنو مې نور آزادي راکړه، تر څو ددې ستړي فاني ژوند پاتې څو شپې ورځې لږ د آرام ساه واخلم او د خپلو ارمانونو تر ځنګ، له ما نه مې د کورنۍ، دوستانو، هيواد او هيوادولو هيلو ته حداقل تر يوې اندازې رسيدګي وکولی شم، برعکس د تل لپاره د دوی د اوږو بار ونه ګرځم.

اخير کې مې د درودې شريف په ويلو سره، دواړه لپې په مخ راکش کړې، واپس موټر ته ور وختلم، حرکت مو وکړ، تر څو ورځو هر سهار به چې راجګ شوم، په پښنو به مې لاس تېر کړ، له نظره به مې ويستلې، د زورور بابا د زيارت د فايدې په

(c) ketabton.com: The Digital Library

طمعه وم، خو پښنو وېل چې نه، نه لالیه! بلدوزر به یې جام کړي وي، مګر موږ ته معنا نه لرې.

همداسې تازه د زمانخیلو د زیارت تر پورتنۍ کیسې پورې رایاد شول، کابل کې د شاه دوشمشېره ولي زیارت په اړه هم عیني باورونه موجود دي، یو خوا وېل کېږي، چې یاد زیارت افغانستان ته په لمړي ځل د اسلام راوړلو سره د راغلو تابعینو له جملې د یو عرب شهید شوي تابعي زیازت دی، بلخوا د حامد کرزي د لمړۍ واکمنۍ په مهال چې بېلا بېلو برخو کې د هېواد په ابادۍ کارونه پیل شول، له جملې یې یو هم د کابل ښار د ډېرې سرکونو بیا رغول و، خو د شا دوشمشېرې د زیارت تر څنګ سرک همغه شان کوږ او تنګ پاتې شو، پس خلکو به وېل: زیارت بلدوزرو ته اجازه ورنکړه، چې پرې ورووړاندې شي، د زیارت راوتلی کونج پرې کړي، ترڅو سرک هم سیده او هم پېراخه شي.

همدا و چې زما عقیدوي توجه یې هم وروګرځاوه، دوه ځله ورغلمَ خپلو شلو پښنو ته د صحت یابۍ عذر مې الله ج ته پکې وړاندې کړ، مګر کومه ګټه مې له دې هم ونه لیده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

خر پټي

خدای ج دې وبښي، يوه شپه مې د بابا عمه راکره راغلې وه، نوموړې خورا عمر خوړې ضعيفه بوډۍ وه، سره له دې چې ډېره لمونځ ګزاره، دينداره ښځه وه، د خپل زيات عمر د لرلو له مخې يې ډېره تجربه کاره هم وه، د شپه له ډوډۍ خوړلو وروسته مې يې مور ته زما په اړه وېل: نور خو مو چې هر څه پرې وکړل ښه نشو، راځئ يو کار بل وکړو، يو ځل يې په خرپټو کې هم پټ کړو، ماته ښکاري چې ددې لمسي مې خونکي هډوکي ته لوېدلې (خونکي په عامه يا کليواله ژبه د يوې ناروغۍ نوم دی چې د يخ او لمدبل له کبله ځينې کسانو ته پيدا کيږي) بوډۍ انا زياته کړه: خونکي چې کله هډوکي ته ولوېږي، همداسې پښې، لاسونه يا د بدن نور غړي پړسوي، بندونه درد کوي، چې بيا ډاکتران نه پرې پوهيږي، يوازې د خسي پسه پوست او يا هم خرپټي کولای شي، چې هډوکو کې ځای په ځای شوې خونکي راوباسي، ځکه چې دا دوه شيان ډېر زيات ګرم دي.

ما نه پېژنده مور ته مې يې د کوم بل چا د مور نوم واخيست وېل يې:

پلانکۍ هم يو وخت همداسې ناروغه وه، پښې يې دوبادو پړسېدلې وې، له درده ځای په ځای وه، ډېرې دواوې يې وکړې، نه ورلګېدې، اخير يې د خسي پسه پوست واچاوه، له هغه سره جوړ روغه شوه، بيا يې ونه وېل چې کوم ځای مې خوږيږي.

خو دا چې اوس د خسي پسه پوست سخت پيدا کيږي، خرپټي هم ترې کمې نه دي، د پسه د پوست ځواب وايي، تاسو يې يوه ورځ ورته راوړئ، زه چې ورته ګورم د هډوکي له خونکۍ پرته بل څه نه دي، که د خدای رضا وه، له خرپټو سره به داسې جوړ شي چې حيران به ورته پاتې شئ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

مور مې زما صحت ته د خپلې جل وهلې تندې لمخې، د انا خبرې ته هم يقين وشو، په سبا مې يې پلار په خرپټو پسې غره ته ولېږه، (خرپټې د حيواناتو زبې ته ورته غټې غټې خړچکې پانې لرونکې صحرايي گيا ده، د پاڼو مخ يې يو قسم سپېره پټ او د انسان د جلد ويښتو ته ورته ميده اغزي لري) پلار مې يوه گونۍ راوړې، د بوډۍ انا د توصيې سره سم، ماښام يې په ساتول ځب ځب کړې، د شپې پس له ډوډۍ يې د خوب بستره کې په لوڅ بدن راکېښودې، د پښو له گوتو ان د نامه تر غوټۍ يې ښه سم پکې پټ کړم، اغزي يې راچوخېدل، بدن مې سوخت او بخار کاوه، خوب نو کله کېږي؟ شپه مې په لوڅو سترگو تېره کړه، يقين وکړئ، له تصوره زيات يې آزورده کړم، خو له بدمرغه نه مې يې له هډوکو خونکې راويسته، نه مې يې نوره څه فايده محسوسه کړه.

ځنگه چې له خبرو خبرې پيدا کېږي، زه هم چې يوه کوم بله راياد شي، تر همدې خرپټو پورې د اوښ په پچو کې تېره کړې شپه مې هم ذهن ته راغله، که څه هم وخت وتلی، نه پوهېږم چې چا ورته ويلي و او مقدمه يې ځنگه وه؟ خو دا مې ياد دي، چې د ناروغۍ په لمړي وخت کې مې مور يو ځل د اوښ په ميده شو پچو کې هم پټ کړم، د خرپټو تر پورتنۍ کيسې پورې ځکه راياد شول، چې د اوښ په پچو کې هم د خرپټو په شان ميده ازغي و، راچوخېدل، چون هغه وخت يوخوا نسبت د خرپټو وخت ته ډېر کوچنی وم، بلخوا ددې ډول دواو په وړاندې دومره ټرنېنگ شوی او عادت شوی هم نه وم، پس نه يوازې دا چې نارامه وم خوب مې ونکړ، بلکې ټوله شپه مې په ژړا او اوښکو تېره کړه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

تورو سترګو خوړلی

د ناروغۍ په لمړنيو کالونو کې چې لا د ماشومانو په جم کې وم، يوه ورځ مو يوې سپين سرې ګاونډۍ (.... ببۍ) پلار ته وېل: برايم (ابراهيم) جانه! خدای ج که بل هېڅ پرې شوي وي، نعيم جان فقط تورو سترګو خوړلی، تورو. چې وړوکی و، نوې پېښې يې کړې وې، داسې ښه ډېر ښايستوکی هلک و او ان همغه وخت لکه سپينږيری ډېر هوښيار او آرام ماشوم و. سترګې خو ډېر بد شی دي، چې څوک يې ووهل، بيا له ځانه خير نشي کولی، نه يې ډاکتر په ناروغۍ پوهېږي، نه ملا، ورځ تر بلې اوبېږي.

پلار مې ورغبرکړه: هو ولا تروريې! زه هم کله وايم چې هلک په سترګو شوی، پسې زياته يې کړه: يوه ورځ ډېر کوچنی و، غېږ کې مې واخيست ورومې ايستلو د ژرندې تر مخ مې خليفه سورګل ته کيناوه، چې ويښته يې پرې اصلاح کړي، د ويښتو د جوړولو په جريان کې (پلانکی ماما) په لار تېرېده، چې سترګې يې پرې ولګېدې، حيران شو وېل يې:

- يره برايمه! ډېر تکړه زوی دې دی، موږ خو چې د خپلو ماشومانو سرونه پرې جوړو، چيغې يې په ټول کلي کې ازانګې کوي، په پنځو نفرو يې نشو تکيه کولی.

له همغه ورځې نه بيا هلک ښه ورځ ونه ليده، تر ننه.

ببۍ ورغبرګه کړه: هووو بس بس ما خو وېل چې هلک نظر شوی، د (پلانکي) ډېرې درنې سترګې دي، تېرې ميدوي، تيرې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

- ولاکه پوهېږم تروريې! کنه د ګلدانو په اخندزاده صيب مې د نظر تعويذونه هم ورته وکړل.

ببۍ کړل: نه، نه، نه د داسې خلکو د سترګو په نظر د تعويذ او دم زور نه راسبږي.

د داسې کسانو د سترګو نظر صرف او صرف فقط په يو څه باندې ماتېږي، چې په پلونو يې متيازې وشي.

پلار مې يې خبره په خندا تېره کړه.

زه چې دې خوا غلی ناست وم، د دوی په مجلس مې پام و، د ببۍ خبرې بې څه راته ښکاره نه شوې، زړه کې مې کړل: دده څه او څه وکړم، په پلونو خو يې متيازې سختې نه دي.

همدا و چې د سړي تعقيبول مې پيل کړل، لارې به مې يې څارلې، څو ورځې تېرې شوې، هېڅ داسې موقع نه برابرېده چې په پلونو مې يې متيازې کړې وی، په کومه لاره به چې تېر شو، هلته به د خلکو ګڼه ګونه وه، خوشبختانه بله ورځ له کلي نه بر دوکانونو (بازار) ته روان و، پسې شوم له کلي چې ووانه، بازار ته د ورغلي سرک په ريګلنه ځمکه يې ډېر ښه واضح، واضح پلونه ښکارېدل، بل خوا له نيکه مرغه د سرک دواړو لورو ته باغونه و، پنايي يې جوړه کړې وه، دی مې شاوخوا پنځوس، شپېته متر وړاندې تر مخ روان و، حيا دې وي، په ولاړو مې شروع پسې وکړه، په هر پله به مې يې کم او زيات پنځه، پنځه سي سي ((ccمتيازې ورخوشې کولې، ان تر ډېرش، څلوېښتو پلونو مې يې ورسولې، نور مې دی هسې رخصت کړ، زه واپس په قهرمانه موډ کې ترې راوګرځېدم، څو ورځې مې سترګې وې چې د ببۍ د خبرې اړوند د ..... ماما په پلونو د متيازو په کولو سره به يې د درنو سترګو نظر مات شوی

(c) ketabton.com: The Digital Library

وي، نور به ناروغي کرار کرار ښه شي، خو له بدمرغه میاشتې کالونه تېر شول تر ننه یې هېڅ اثر رامعلوم نشو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ډاګو شهيدان

يوه ورځ د مازيګر له لمانځه وروسته د جومات په تبۍ ناست وم، يوه سپينږيري حاجي کليوال مو د ډاګو د شهيدانو د مظلوميت کيسې کولې.

نوموړي شهيدان د مشرانو له قوله، له ايرانه راغلي د شمالي ولاياتو هزاره مسافر و، د وردګو دښت ټوپ په ساحه کې زموږ د سيمې ځو وحشي ټوپکوالو غلو د کابل او کندهار په سرک له موټرو راښکته کړي و، تر غونډۍ ډېخوا يې چې راڅرولي و، سره له دې چې خوارانو ډېرې زارۍ ورته کړې وې، په کورونو کې يې ورته منتظر کوچني اولادونه او بوډۍ مورګانې وريادې کړې وې، خو دوی ظالمانو خپل وحشت پرې ثابت کړی و، د پيسو او مالونو ترې اخيستلو سربېره دوی يې هم ټول وژلي و، بيا يې زموږ له کلي پاس د همغه ډاګونو په يو وړوکي خوړ کې ربګونه پرې ور اړولي، دغه و چې نوم يې د ډاکو شهيدان شو، کورنۍ يې ممکن اوس هم د ورتلو په طمعه وي.

خو په هر حال د کلي خلک به مو ډېرې وخت د ملا اذان تر مخ تياره کې همدې ډاګونو او ترې چاپېره غونډيو ته په بوټي (خسو) پسې تلل، بيا به يې ځينو د اذان د اوريدو ادعا کوله، چا به يې په قبرونو ډېوې ليدلې وې، همداسې د بېلا بېلو کراماتو په اړه به يې وېل کېدل.

په دې ورځ يې چې د جومات په تبې ناست حاجي يو ځل بيا ډېر په خوند د مظلوميت او ورسره شوي سخت ظلم کيسه کوله، زړه کې راتېره شوه: تر غزني، ننګرهاره او شماليه د نامعلومو مړيو په زيارتونو پسې منډې وهې او په دغه يو قدم ځای کې دې دومره سپېځلي او مظلوم شهيدان هېر کړي، تا به نو ښه خدای ج جوړ کړي؟!

(c) ketabton.com: The Digital Library

دغه و چې حتمي د يو ځل ورتلو قصد مې يې وکړ، بله ورځ ډېره ښه موقع خداى ج برابره کړه، يو ځوان کليوال مو سرطان و، ځنګه چې له نورو ټولو خواوو ځواب ورکړل شوى و، د وروستۍ هيلې په پار يې کاکا موټر کې کېنولى و، همدې د ډاګو د شهيدانو زيارت ته يې بېوه، زه هم ورسره ملګرى شوم، تر زيارته ډرېوري هم همدې ناروغ هلک وکړه، چې ور ورسېدو، ځنګه يې چې قاتلينو کالونه وړاندې د تنظيمي جګړو په مهال د يوې وړې خوړى منځ کې ريګونه پرې وراړولي و، لا هم د همغه خوړى منځ کې ريګونه پرې امبار و، يوازې چارچاپېر چا يوه، يوه تيږه ترې تاو کړې وه، د قبر رنګ يې ورکړى و، له پاسه يې د خپلو بوټونو او څپليو قات شوي تلي پرې پراته و، نورې باډى يې لمر او بادونو وړې وې، د قبر سر ته يې ودرېدم، د الله ج دربار ته مې لاسونو لپه کړل، لمړى مې يې دوى ته د مسافرانه او مظلومانه شهادت د قبليدو او کورنيو ته يې د ورسره شوي ظلم او مظلوميت اجر وغوښت؛ بيا مې د دوى تر قبرونو پورې د راتلو په سبب له الله ج د خپل صحت غوښتنه وکړه.

خو نه يوازې زما بلکې د هغه بل ناروغ ځوان هم کوم درد ورسره دوا نشو. نه پوهېږم خوشبختي مې يې وګڼم، که بدبختي؟ چون زه خو لا تر ننه سر ښوروم، هغه بېچاره د ګوتو په شمېر شپې ورځې وروسته خپل روح حق ته وسپاره.

(c) ketabton.com: The Digital Library

بربنډې ښځې

په داسې حال کې چې نور له مکرجنو ملايانو، زيارتونو، ټګانو، کوډګرو او رنګارنګ غيرې علمي او غېرې معياري دواګانو بېخي ستړي شوي و، ولې چې نتيجه يې د ټولو يوازې هسې پيسې مو سيند ته غورځول، خورا زحمتونه، تکليفونه راباندې تېرېدل او وخت مو يې راضايع کول و او بس!

ناروغي چې وه، همغه شان د خپل ارام او حوصيلمند طبيعت لمخې يې کرار کرار مخ په بره روانه وه، د هر کال په تېردو سره به مې خپل صحي وضعيت کې ښکاره بدتري، احساسه وله، نه يوازې دا چې پړسوب پورته روان و، د بدن روغې برخې يې لاندې کولې، بلکې د عمومي ضعيفۍ او وزن له لاسه ورکولو سربېره، د پښو حرکت يې هم رامحدوداوه؛ مانا تېر کال به چې تر کوم لښتي يا جويچه هاخوا پورېوتی شوی، کال وروسته به مې هلته پښه نه رسېده.

لهذا ورځ تر بلې د دې بد او نامعلوم سر نوشت په لوري تلو مې، زما په شمول د مور او پلار اندیښنې هم له ځان سره زياتولې، هغه هم په داسې حال کې، کوم چې وړاندې مې يادونه کړې، ډاکتران زيارتونه، ملايان، يا بلې کومې خوا ته مو چې د سبب په پار سترګې اوښتې وې، ټول مو تر پښو ايستلي و، نور نو مستقيماً د الله ج له غيبي مرستې يا هم په خپلو لاړو له جوړېده پرته بله هيله نه وه راپاتې.

په همدې حساس وخت کې مې مور د دوستانو په يو واده کې له يوې ښځې سره ليدلي و، نوموړې ښځه هند ته د تداوۍ لپاره له تلو وروسته تازه راستنه شوې وه، د وزن د زياتوالي له کبله يې د يوې پښې د پورتني بند يا هم ګردي د هډوکو تر منځ سربېښ ناکه مايع وتلې وه، هډوکي يې يو په بل سولېدلي و، درد يې کاوه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

هند کې یې خپل تخریب شوی ګردی ترې یستلی و، په ځای یې د مصنوعي هډوکي ګردی ورته اچولی و، د ښځې درد او د حرکت په وخت ستونزې ورسره کمې شوې وې.

همدا و چې هند ته زما د لېږلو په پار مې یې مور هم زښته زیاته هڅولې وه، دا یې ټولې ورته کړې وې، چې د کابل هر ډاکټر ته د بار بار ورتلو په شمول له تاسو نه په زیاتو ملایانو، زیارتونو او حکمیانو.... ګرځېدلې یم، خو د روپۍ فایده مې نه ده ترې لیدلې، پاکستانیو ډاکترانو مې هم اعلاج ونشو کولای، هسې یې پیسې رانه وشکولې.

هند ته چې ځنګه ولاړم، ښنه مې یې عملیات کړه، خپل سولېدلی د ګردي هډوکی مې یې ویست، بل یې راواچاوه، دغه دي جوړه روغه شوم، نن چې ستاسره ناسته یم، د هندي ډاکترانو برکت دی، کني له ما نه دا وادونه پاتې و، بستره کې په اړخ نشوی اوښتی. پس تاسو هم که رښتیا غواړئ چې زوی مو جوړ شي، نور یې تر دې بېځایه تاوولو تېر شئ، له کوره وي، که له پوره، پیسې ورته پیدا کړی، هند کې مړي ژوندي کېدل، ستا د زوی خو فقط پښې پړسېدلې، درد کوي.

د ښځې له خبرو مې مور ډېره متاثره شوې وه، کور ته په راتلو سره مې یې پلار ته په واده کې د لیدلې ښځې د خولې ټوله کیسه وکړه، ګویا دلته په ډاکترانو، زیارتونو، ملایانو، جادوګرو ډېره ګرځېدلې وه، پاکستان کې یې هم اعلاج نه و شوی، هند ته چې ځنګ تللې وه، هندي ډاکترانو یې ښنه عملیات کړې وه، بل ګردی یې وراچولی و، اوس لکه پیغله داسې نیغه ګرځېده، شک به دې نه و پرې کړی چې دې به عملیات کړی وي، جوړه روغه شوې وه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ماته يې هم وېل چې که غواړئ زوی مو جوړ شي؟ نور يې له دې بېځايه ګرځولو او هسې پيسې پرې مصرفولو تېر شئ، فقط هند ته يې ولېږئ.

پلار مې ورته وېل: ناروغۍ فرق لري، منم هغه ښځه به جوړه شوې وي، مګر پاکستانيو ډاکترانو ماته ووېل چې تر دې دمه د دنيا په يو هېواد کې هم دوا جوړونکې (فارمسستان) په دې نه دي توانېدلي چې ستا د زوی د ناروغۍ دوا جوړه کړي، حتا ددې ناروغۍ لامل هم لا نه دی معلوم.

مور مې ورغبرګه کړه: دې ښځې ته يې هم پاکستان کې وېلي و چې ته نه جوړېږې، خو هند ته په تللو سره ورته معلومه شوې وه، چې پاکستانيانو دروغ ورته وېلي و، هندي ډاکترانو بسته ګردی او د ګردي د کاسې نور هډوکي ترې يستلي و، په ځای يې مصنوعي هډوکي وراچولي و، وېل يې پخوا خپله بستره کې په اړخ نشوی اوښتی، لورانو ته به مې غږ کاوه، اوس جوړه روغه وه، هېڅ مشکل يې نه لاره. نو خدای ج مهربانه دی، له زوی مو نه ده زياته راځه موږ هم د خوږ له غاړې پټی (ځمکه) ګرو کړو، دا وروستی ارمان به هم پرې وباسو.

د پلار مې د هند په طبابت هم باور نه و، بلخوا د ځمکې د ګروېدو خبره هم درنه پرې تمامه شوه، زړه يې نه پرې کېده. ملامت هم نه و، چون دده خو تنها زه اولاد نه وم، يوه ډله نوره خيلخانه پسې وه.

خو بالاخره مور مې د ډېر وخت پرله پسې ټينګار پرې کولو په پايله کې پرې ومنله، د خوږ له غاړې ځمکه يې ګرو کړه.

هغه وخت د پاسپورت رياست کې ستونزې زياتې وې، ټول ژمی مو پرې تېر شو، په ډېره سختۍ مو ايله تر پسرليه پاسپورت جوړ کړ، له وېزې پرې وهلو وروسته مې

(c) ketabton.com: The Digital Library

د هغه وخت فعال افغان کامير هوايي شرکت د طيارې ټيکټ واخيست، هند کې مو د دوستانو له جملې مسافر يو، دوه کسه شناخته و، تماس مې ورسره لاره، د هغوئ په لارښونه ور روان شوم، تقريباً تر دوه ساعت سفر پس مو طياره د نوي ډلي په ميداني هوايي کې ښکته شوه، دا چې زه يو پټ سترګی کليوال هلک وم، تر دې دمه مې د ښځو د مخ له داېرې او لاس، پښو تر پنجو پرته، نور بدن نه و ليدلی، د خپلې ناديدګۍ له مخې کله به چې کال، دوه کالونو کې يو ځل کابل ته راغلم، يوه نيمه پتلونداره يا چسپ او نازکو جامو واله ښځه به مې سترګې ولګېدې، د خوند ترې اخيستلو تر څنګ، خدای ج ته د ځان سپيناوي په پار به مې لعنتونه هم پرې ويل، زړه کې به مې د کافرې، فاحشې نامونه هم پرې ايښودل.

خو کله چې د ډهلي په ميداني هوايي کې له طيارې راښکته شوم، په لسګونه اتيا فيصده بربنډو ښځو مې سترګې ولګېدې، يو قسم ګرمې اوبه مې په بدن کې ښکته پورته شوې، د زړه زربان مې دومره لوړ شو، چې ټول وجود مې يې خوځاوه، لږ وړاندې چې راغلم، د وېزو د تائيدۍ د غرفې په قطار کې مې يوه نازک او ډېره ښکلې پېغله نجلۍ تر مخ ولاړه وه، ويښته يې لکه د هلکانو ګرد پرېښ کړي و، يو وړوکی بلوز او نيمه پتلون يې په تن و، د بلوز لمنې يې لنډې وې، ايله د نامه تر غوټۍ رسېدې، بلخوا يې د پتلون کمربند ډېر کوز تړلی و، تر منځ يې د نامه له غوټۍ ښکته د سپاخه د ساحې يوه برخه لوڅه پاتې وه، سپين پوست يې ښکارېده، له تاسو يې څه پټه، منحيث يو انسان سره له دې سختې ناروغۍ مې يې هم سم ګرم کړم، غرفې ته په رسېدو سره مې چې کتل، د پاسپورتونو چک کوونکې ماموره هم يوه ښکلې نجلۍ وه، نازکه خړرنګې رسمي چپنه يې په تن وه، د سينې د سر تنۍ (تکمې) يې خلاصې وې، د زېرپيرانۍ له آزادې غاړې يې يوه برخه تې او د تيو قات ښکارېده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

درحالي کې چې زه هغه وخت نسبت نن ته ډېر صوفي او پرهېزګاره وم، له ګناهونو مې زيات ځان ساته، دلته مې هم قصداً د ښځو په يخن کې سترګې نه وراچولې، نه يې له لباس نه په لوڅو د نامه غوټيو او ګېډو پسې ځير وم، بلکې کيسه عامه وه، هر خوا به مې چې سترګې واړولې، تصادپي به د يوې نه يوې ښځې د بدن په هغه لوڅو او نامحرم برخو ولګېدې، چې خورا زياتې شهوت انګېز به وې.

د دروازې خواته چې راغلم لا وضعيت خراب و، د خپلې کليوالي حيا او پاک لمنۍ له مخې مې په ټول توان هڅه کوله، چې خپل راپارېدلي جنسي جذبات ارام کړم، مګر څنګه مې چې وړاندې ووېل يو خوا زه د ښځو د بدن د نامحرم برخو په وړاندې مطلق ناديده وم، بلخوا واقعاً محيط ډېر خراب و، همدا و چې شيطان ذاته ظالم نفس مې نه راسره منله، پرله پسې مې يې د راپارېدلو خبيثو هواسو اور ته پوکی ورکاوه. نه مې يې د پېرسېدلو، دردمنو پښو خاطر کاوه، نه يې دا وېل چې مور او پلار بېچاره خيلو يې خپله هغه يوه ټوټه ځمکه هم ورته ګرو کړه، چې د يوې ګولې حلالې روزۍ د لاس ته راوړلو وسيله يې وه، دا خوارکی يې د تداوۍ لپاره هند ته پرې راولېږه.

نه، نه بې حيا هواسو مې له واکه په کامل بغاوت او له دې هر څه بې پروا د بدن رګ رګ کې مست موجونه وهل، يوه ثانيه يې بل خوا ته د پام اړولو اجازه نه راکوله.

له ميداني هوايي، چې راووتلم، د ډهلي ښار کې د ميشتو شناخته کسانو سره د تماس په نيوه ټکسي کې ورکېناستم، په لارو څه ښه شوم، خو لا مې هم ميدانې هوايي کې د تحريک شو جنسي جذباتو اثر په بدن و؛ عيني حال بار بار زړه کې راتېرېده: خدای ج دې ښښنه راته وکړي، څومره بېعقل او ناديده وم، يوازې د لوڅ مخ يا د يو پتلون له کبله به مې د کابل ملايکې کافرې، فاحشې بللې، کفر او فحشاء دې ته وايي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

خو په هر صورت د ډهلي ښار ته په ننوتلو سره مې له میداني هوایي نه وضعیت لا تر بدبتر ولید، مازیگر ناوخته د شناخته کسانو اطاق ته ورسېدم، له ډوډۍ خوړلو پس مې ډېره سخته تبه شو، دوی گولۍ (دوا) راکړه، د شپې ارام وم، خو سهار مخه مې بیا کرار کرار وجود درنېده، ان تر دې چې له چای څښلو پس مې بیا مسته تبه شوه، اطاق کې راسره ملگرو راته وېل: سټرې شوی یې، یا د هوا اثر دی.

مگر زه په خپل مشکل پوه وم، چې گواکي دا هر څه پرون ورځ د لوڅو ښځو د لیدو له کبله په بدن مې د راغلي فشار له وجې دي، خو دوی ته مې څه نه وېل.

دوې ورځې پس چې له تبو لږ ښه شوم، ژباړن مې ونیوه، د ډهلي د ښار یو لوی او مجهز شخصي روغتون (مکس) ته د تداوۍ لپاره ولاړو، د روغتون ډاکترانو مې د کابل او پاکستان معاینات د باور وړ ونه گڼل، یو ځل بیا یې له سره ټول معاینات راباندې شروع کړل، د معایناتو تر تکمیلېدو پورې به هره ورځ روغتون ته ورتلم او راتلم، درحالې کې چې د بربنډو ښځو په وړاندې جنسي جذبات مې لا هم په لوړ حد کې و، مزې سترگې به مې چې پرې ولگېدې فوراً به مې د زړه زربان لوړ شو، اطاق کې د راسره هلکانو په شمول، دې نورو نارینه او ځوانانو ته حیران وم، چې د دوی ولې ددې لوڅو ښځو په وړاندې غریزې نه راپارېږي؟ ارام یې تر څنگ گرځي راگرځي، خپل کارونه کوي؟ خو د څو ورځو په تېرېدو سره رامعلومه شوه، چې دوی هم ملایکې نه وې، نه نرښځي و، راز یې په دې کې و، چې دوی اصلاً زما په شان له خپل نفس سره مبارزه نه کوله، اکثریتو به ښځو ته د معمولي تمایل پیدا کېده سره سم فاحشاخانو ته ځان رساوه، خپلې تندې به یې ماتولې، زما شناخته کسانو چې اطاق پکې نیول و، لوی بلاک و، د لسگونه نورو مسافرو اطاقونه هم پکې و، تر څو شپو

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورځو ورسره تېرولو وروسته، له ډېرو نورو مسافرو سره هم بلد شوم، دغه و چې ځینې هلکانو به بیا ماته هم فحشاخانو ته د ورسره تلو بلنه راکوله.

خو تر څو ځان سپیناوی نشي، یوه رښتیا خبره به وکړم، هغه دا چې، له بده مرغه اوس هغه شان ښه سړی نه یم پاتې، خدای مکړه که د هغه وخت غوندې آزادانه بلنه راکړی شي او هر ډول یعني د هر رنګ او هر سن ښځو ته لاس رسی دومره اسانه وي، لکه هلته، ممکن پښه ونشم نیولی.

مګر ځنګه مې چې وړاندې هم یادونه وکړه، هغه وخت یا هم نوځوانۍ کې مې نسبت اوس ته خورا ښه تقوا لرله، پس درون کې مې که غیرې ارادي هر څو اور بل و، جنسي تقاضا اوج ته رسېدلې وه، مګر مقابل کې مې یې په خپل فزیکي وجود او اعمالو پوره واک لاره، تر ډېره مې د الله ج له وېرې له لویو ګناهونو ځان ساتلی شوی.

بلخوا خپله ناروغي او مظلومیت مې هم له پامه نشوی غورځولی، همدا و چې زه یې له بې لارۍ وژغورلم.

که څه هم له یادولو دې پاتې نه وي، یوه شپه یې د ډېسکو په نوم یو ځای ته ورسره روان کړم، نه ورسره تللم د پښو خوږ مې بهانه کړل، خو دوی په ټینګار سره وېل چې جګ شه کرار کرار ځو، نژدې دی.

حرکت مې ورسره وکړ، اصلاً ما فکر کاوه، چې ډېسکو به کوم پارک وي، ولې چې ورغلو، رښتیا پارک و، مګر داخل کې یې په بېلا بېل ډول د فحشا ځایونه هم لرل، لمړی یو سالون ته ننوتلو، موزیک پکې پلې و، ځوانو هلکانو او نجونو شراب خورګي پکې کوله، بیا به ګډ سره نځېدل، دوی خو هسې پکې ډوب و، د سیل بینو شهوت یې

(c) ketabton.com: The Digital Library

هم په چټکۍ سره راپاروه، سالون کې تر څه وخت تېرولو وروسته راووتلو، راسره ملګرو مخامخ سینما ته د تلو ووېل، زما يې چې د دروازې له پاسه په خورا ورانو تصویرونو سترګې ولګېدې، پوه شوم چې دننه کیسه سمه خرابه ده، عین حال کې د وطن د ملایانو هغه خبره هم یاد ته راغله چې ویل به یې: سینما کې که څوک مړ شي بې ایمانه له دنیا تېرېږي.

همدا و، سره له دې چې د جنسي تحریکاتو له کبله مې وینه هم د جوش په وروستۍ نقطه کې وه، اما الله ج شاهد دی، سنیما ته له ورسره تللو نه مې انکار وکړ، دوی ډېر راته ووېل چې ورسره لاړ شم، خو د چا خبره ما یوه موزه کې دواړه پښې تخته کړې، په خپل انکار مې کلک ودرېدم، په دې سره دوی د کلیوال ساده یا شادګلي نادیده هلک په صفت ډېرې ټوکې او خنداوې هم راپورې وکړې، بالاخره لارې مو سره جلا کړې، دوی مې پرېښودل، زه یوازې همغه شپه کې اطاق ته ترې راغلم.

هند کې مې لس پنځلس ورځې تېرې شوې، لا هم د ناروغۍ تشخیص نه و شوی، د معایناتو په کولو لګیا وم، دې جریان کې یوه جالبه دا وشوه چې یوه ورځ متخصص ډاکتر د تلوېزوني معاینې پارچه راکړه، کله چې د تلوېزوني معایناتو شبعه ته ورغلم، د ننه بل ناروغ و، دهلېزه کې ورته منتظر شوم، ترجمان مې لاړو، یو بل ناروغ یې هم لاره، ماته یې ویل: تر څو نوبت درځي، زه راځم.

دی لا نه و راغلی چې نوبت راورسېده، بې ترجمانه معاینه خانې ته ورننوتلم، دوې نازکې ښځینه ډاکترانې ناستې وې، یوې څه راته ووېل په خبره يې پوه نشوم، خو د سترګو او سر له حرکته يې پوه شوم چې وايي: په چپرکټ پرېوځه!

(c) ketabton.com: The Digital Library

ددې له حکم سره سم په چېرکټ اوږد ورته وغځېدم، زما تر څنګ کمپیوټر ته ناستې ډاکترې بیا څه ووېل، پوه نشوم، یوازې رڼه، رڼه مې ورته کتل، خپله خبره یې تکرار کړه، دا ځل هم چې خاموش یا پرته له عکسلعمل ښودلو غلی پاتې شوم، ډاکترانې پوه شوې، چې په ژبه مو نه پوهېږې، خپله یې لاس راوړاندې کړ، د مخې لمن مې یې لږ پورته راکش کړه، زه یې پوه کړم، چې ګویا ګېډه دې لوڅه کړه، زر مې لاس ورواچاوه، لمن مې ان تر غاړې راپورته کړه، ډاکترې معاینه شروع کړه، په ګېډه او سینه مې یې په ښویه سرښناکه ماده ککړه آله هاخوا دېخوا ښویوله، څو شېبې وروسته یې بیا څه ووېل، زه یې چې په خبره پوه نشوم، یوې او بلې ته یې وکتل، موسکۍ شوې، بالاخره مجبوره شوه، کمپیوتر ته ناستې ډاکترې یو ځل بیا لاس راوړه، د پرتوګاښ په غوټه (ګنډه) مې یې ګوته کېښوده وخوځوله، ددې مطلب دا و چې ګواکې د پرتوګاښ غوټه دې لږ سسته کړه، چې د نامه تر غوټۍ لاندې د پوستن یا سپاخه ساحه هم معاینه شي.

خو څنګه مې چې وړاندې هم ووېل، د ناروغۍ په لمړیو کې به تر ټولو سخته دا وه راته چې ډاکترانو به مې پرتوګ راباندې ښویاوه جنسي غړې به مې یې کتل، ان اکثریت وخت به مې ژړل، خو د ناروغۍ په اوږدېدو او وخت په تېرېدو سره یې داسې بلد کړم، چې ډاکتر به هسې راوکتل، ما به پرتوګ ورته ښویولی و، دلته مې هم چې ډاکترې د پرتوګاښ غوټه وخوځوله، ما فکر وکړ چې حتماً سامانونو کې یې کار دی، همدا و چې د غوټې خلاصولو سره سم مې پارتوګ ان تر ګونډو ورته تېر کړ، د دوی چغ او پوغ شو: هااا هاا!... نور هم څه کړتېدلې، په خبره یې نه پوهېدم، زر یوې لاس راتېر کړ، پرتوګ مې یې واپس پورته راکش کړ، شیان یې پټ کړل، یوازې د نامه تر غوټۍ لاندې دومره برخه یې لوڅه پرېښوده، چې آله پرې ځای شي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

په دې سره زښته ډېر ترې خجالت شوم، له شرمه مې تر اخيره سترګې پټې نيولې وې، د معاينې له خلاصېدو وروسته چې راووتلم، د روغتون په اوږده دهلېزه کې وړاندې مې ترجمان راروان و، د سترګو راباندې لګېدو سره سم يې کړل: هغه بل مريض راونه وتلو؟

ماوېل: کور دې لا له مريض سره وران شه، راځه معاينه وشوه! نوموړی چې اصلاً افغانی د هرات ولايت و، فعلاً فاميلي هند کې اوسېدل، که څه هم عمر يې له څورلس، پنځلسو کلونو زيات نه و، خو ډېر هوښيار او چالاکه هلک و، په يو وخت يې د څو ناروغانو ترجماني کوله، پيسې يې ترې اخيستې. له بېخونده ځواب او خبرې مې پوه شو چې سړي ګلان کړلي، زر زر يې په مندۍ خوله بهانې چونې شروع کړې: وبښه! يو سپينږيری افغانی ناروغ و، هېڅوک يې نه لرل، په ژبه هم نه پوهېده، له هغو سره لږ کمک شوم...

خلاصه شاوخوا شل ورځې مې هند کې پوره شوې، لا هم په معايناتو لګيا وم، ولې ښه و، ددې شلو ورځو په لړ کې څه ناڅه بلد شوی وم، بلخوا د لوڅو ښځو سره مې هم يوه اندازه عادت پيداکړی و، په ليدلو مې يې د لمړېو ورځو په شان ډېر جذبات نه راپارېدل، اګر چې نامحرم نارينه او ښځې د خپل فطرت له مخې هېڅ وخت نشي سره عادت کېدلی، دوی به تل يو بل ته قوي تمايل لري، خاصتاً هغه صورت کې چې د ښځو د بدن نامحرم غړي لوڅ وي، همدا ده چې اسلام مبارک دين خپلو پيروانو ته د نامحرمو ښځو او نارينو تر منځ د ستر کولو او حجاب حکم کړی.

خو په هر راز چې خبره بلخوا لاړه نشي، د څو نورو ورځو شپو په تېرېدو سره مې د اکثريت معايناتو نتايج راووتل، مګر لا هم تشخيص معلوم نشو، بالاخره د لمفديما

(c) ketabton.com: The Digital Library

((Lymphedemaپه نوم ناروغۍ معاینات یې راته ولیکل، کوم چې پاکستانیو ډاکترانو په توافق سره زما ناروغي لمفدیما ګڼلې وه او راته ویلي یې و، چې ددې ناروغۍ علاج نه کېږي، ناهیلی یې کور ته رالېږلی وم.

خو بیا هم د پاکستانیو ډاکترانو د تشخیص په دقت ځکه ډېر باوري نه وم، چې دا یوازې د ناروغۍ د علایمو له مخې د دوی مشکوک نظر و، د یادې ناروغۍ معاینات یې نه لرل، ترڅو سل سلنه مطمین تشخیص یې کړی وی.

مګر هندوان مجهز و، د هېڅ نوعه معایناتو په برخه کې یې کمی نه لاره، زما د همدې معایناتو په شمول اکثریت معاینات خپله په مکس روغتون کې کېدل، هسې د یو نیم لپاره به که کوم بل ځای ته ضرورت شو.

لنډه دا چې ترجمان مې تر مخ شو، د لمفدیما ناروغۍ د معاینې مربوطه شبعې ته ورغلو، هلته مسول ډاکتر په یوه لویه او اوږده دستګاه کې څملوم، د دواړو پښو د غټو ګوتو په سرونو یې یو قسم له سور رنګه مایع ډکې پیچکارۍ (سرنج) راکړې، د دغه سور رنګي مایع جریان د پښو په رګونو کې د دستګاه په پورتنۍ برخه کې د نصف شو کېمرو په وسیله تعقیبېده، نوموړې سره مایع چې تر ګونډو ورسېده، نور ودرېده، له دردېدو سره سم یې دستګاه اتومات عکسونه واخیستل، همدا عکسونه او لیکلی راپور مې یې متخصص ډاکتر ته راوړل، ډاکتر یې په لیدلو سره د خواشینۍ په پار سر وخوځاوه، د ژباړن په خوله یې راته کړل: دا یو نوعه ناروغي ده، چې په بدن کې د اوبو د تنظیم سیستم تخریبوي، خو متاسفانه اساسي درملنه یې نه کېږي، یوازې د وقایه په صفت یو قسم اوږدې کشي جرابلې لري او یو هم د پښو لپاره مخصوص د ماساژ ماشین دی، که غواړې؟ زه به یې درته ولیکم، د ماشین په ذریعه

(c) ketabton.com: The Digital Library

هر سهار يو ساعت مساج ممکن د ورځې په اوږدو کې د پښو د پړسوب او درد د کموالي په برخه کې څه مرسته درسره وکړي.

جرابلې او ماشين مې پرې وليکل، زړه ماتی يې له معاينه خانې راووتلم، د ښه ځان باوري کولو په موخه سبا يوه بل مخکښ روغتون ته ولاړم، ډاکتر ته مې همدا د مکس وروستي معاينات وښودل، دې هم همغه خبره راته وکړه، چې ګويا دا ناروغي تداوي نه لري.

پس طبعاً د خپل صحت په اړه داسې ناهيلې او روحيات وژونکې خبره په هر انسان له حده زياته درنه تماميږي. ماته يې هم چرس راوڅکول. که څه هم دا لمړی ځل نه و، عين خبره مې د پاکستان له ډاکترانو هم اورېدلې وه، خو هغه زمان يې ډېره اغېزه ځکه راباندې ونکړه، چې نسبتاً وړوکی وم، دومره قوي احساس مې نه لاره، ترڅو د نن په شان د خپل راتلونکې د تباهۍ ټول تصوير مې يې سترګو ته درولی وی.

ګنګس او زنګېدلی له روغتونه راووتم، نور کوم بل ډاکتر ماکتر پسې هم ونه ګرځېدم، هند ته راوړې ټولې هيلې او خوشبينۍ مې په کفن کړې، د ژباړونکي حساب مې خلاص کړ، د شپې مې خپل لباسونه راټول کړل، سهار مې ټيکټ واخيست، راروان شوم، څنګه مې چې وړې وې همغه شان دردمنې او پړسېدلې پښې مې واپس خپلې خاورينې جونګړې ته راوړې، والله علم چې د مور او پلار په زړونو به مې څه تېر شوي وي؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

د تور سپي پوست

له هند نه تر راتلو څه وخت وروسته مې د ماما خسر راغللی و، نوموړی مې د مور ناسکه کاکا هم کېده، واده یې د شمالي و، له دې کبله دده هم ډېر عمر په شمالي کې تېر شوی و، فعلاً یې هم کور هلته و، لکه نن کله، کله یا څو کالونه پس به په یوه ښه او بده کې وطن ته راتله، ډېر نیک او ارام سړی و، ښه ژبه یې لرله، له دې خاطره موږ ډېر درناوی ورته لاره، د حویلۍ په برنډه، د پیرکي (بولاني) خوړلو په مهال مې مور په خورا زیاتو ډاکترانو، ملایانو، زیارتونو... د درملنې په پار زما د ګرځولو کیسه ورته کوله.

د کیسې تر خلاصېدو وروسته، یې مېلمه کاکا د یوې اوږدې مقدمې په ښه د خپلې همدردۍ او خواشینۍ ورسره شریکولو او تسلیت په پار زیاته کړه: خیر، الله مهربان دی ښه به شي، خدای ج هره فیصله د بنده په خیر کوي، ملایان وایي: که حساب ته شي، په خپلو عملونو هېڅوک هم جنت ته نشي تللی، مګر کله چې د الله ج خپل کوم بندګان خوښ شي، د ښښلو او په اخیرت کې له ټولو نه د ښه مقام ورکولو اراده یې وکړي؛ په دنیا کې تر ټول غټ موصیبتونه هم پر همغه کسانو راولي، ترڅو د محشر په ورځ یې بیا د مصایبو د اجر په مقابل کې هغه ورته ټاکلی مقام ورکړي.

همدارنګه په حدیث شریف کې راځي: چا ته چې په دنیا کې اغزی هم ورچوخ شوی وي، په اخیرت به یې الله ج اجر ورکړي.

ها! نو چې د یوه اغزي اجر شته، پس ته فکر وکړه، د یو چا اولاد چې داسې سخت ناروغ وي، کالونه کالونه یې د دنیا په ډاکترانو، ملایانو، زیارتونو او حکیمانو وګرځوي، بیا هم روغ نشي، د هغو به څومره اجر وي؟ یقین وکړه، ستاسو ټوله

(c) ketabton.com: The Digital Library

کورنۍ خصوصاً ته چې د مور په صفت تر ټولو زياته پرې دردېدلې يې، ددغه ناروغ زوی د اجر په بدل کې به دې الله ج ټول ګناهونه درته وبښي، بې سواله ځوابه به دې جنت ته داخله کړي؛ دا دنيا دوې شپې ده، ډېر زر به تېره شي، هوش کوه چې بې صبري درنه ونه شي.

د تندي له غوړېدو يې ښکارېده، چې خبرې مې يې مور ته ښې ورولګېدې، د مننې په پار يې ورغبرګه کړه: خيريوسې ددکه! زړه مې د راتکيه کړ، رښتيا دردونه او خفګانونه خو مو زښته زيات وسره تېر کړل، اجر يې دې الله ج نه ضايعه کوي.

مجلس يو ځل بيا هم زما په ناروغۍ متمرکز شو، اخير کې ميلمه په نرمې موسکا سره کړل: شمالي کې هم ډېر تجربه کار او بلا خلک پيدا کيږي.

په همدې زمينه سازۍ يې د يوه نفر کيسه شروع کړه، چې ګويا ډېر سخت ناروغ و، کورنۍ يې لکه نعيم جان د ټولې دنيا په ډاکترانو، ملايانو فالبينانو... وګرځاوه، جوړ نه شو، بله ورځ يې تور سپی ورته وژلی و، په تازه ترې ايستلي پوست کې يې ناروغ پټ کړی و، څه وخت پس مې يې چې پوښتنه وکړه، وېل يې: د همغه تور سپي له پوست سره جوړ او روغ شو. مېلمه زياته کړه: دوی يوه اصطلاح لري (مرض بد دوايې بد) يعني کله چې مرض په بد واوړي، بيا دواوې او تعويذونه اثر نه پرې کوي، يوازې په همغه شان بد او مردار شي يې درملنه کيږي.

تقريبا عيني هغه د کشف د هګۍ واله ښځې خبره يې وکړه.

خو په هر راز، څنګه چې انسان ته فطرتاً د هغه چا ناسمې خبرې هم سمې ښکاري چې ښه يې ايسي، همدا و چې زما مور ته يې هم د ناسکه کاکا سره د مينې لرلو له مخې په خبره کې حکمت ښکاره شو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځواب کې يې ورته کړل: خدای ج دې دی ورسره جوړ کړي، چې دومره کارونه مو وکړل، يو د تور سپي پوست هم سخت نه دی.

زما زړه ته نه لوېده، فکر مې کاوه، چې مور مې په دې خبرو هسې له مېلمه سره مجلس روان ساتي، د سپي په پوست کې مې چېرې پټوي.؟

اما چې کټل مې د ميلمه له تلو وروسته يې هم خبره جدي نيولې وه، تر ډېره وخته يې خوله کې اړوه رااړوه، خو ښه و، تر څو چې همايون ته تور سپی په ګوتو ورتلو او مور مې يې د کاکا خبرو ته د عمل جامې وراغوستې، کډه مو کابل ته راغله، خوشبختانه د تور سپي د پوست معامله پاتې شوه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوکانداري

کابل ته مو د کډې په راتلو سره، څنګه چې تاسو پوهېږئ، ښار کې بې مصروفيته ژوند سخت وي، د کلي غونډې باغونه، مجلسي مسجدونه او پيتاوي نه لري، چې د بېکاره خلکو وخت پکې تېر شي، دغه و چې زه هم له خپله وسه سره سم، د يو مصروفيت په فکر کې شوم، که څه هم يوه معلمي يا کوم بل وړوکی ماموريت مې پيدا کولای شوی، خو له بده مرغه رسمي دندې او حاضرۍ ته د ځان رسول رارسول يې هم په هر حال، غم دا و چې د پښو د درد او پړسوب سربېره، د ناروغۍ يوه بدترينه ځانګړنه مې دا وه، چې تر نيم ايلا يو ساعت زيات په چوکۍ د کيناستو تاب مې هم نه لاره؛ چون په چوکۍ تر شل دقيقې زيات کېناستو سره به مې د پورتني بدن اوبه هم پښو ته ښکته شوې، په دې سره به د پښو پړسوب او سوخت يو په دوه شو، برعکس پاسنۍ تنه کې به مې د اوبو د کمښت له وجې د وينې فشار دومره زيات ټيټ شو، چې ان خوله کې به مې ژبه وچه کلکه او غوږونه به مې هم ډپ شول.

دغه و چې رسمي دنده يا هم د چا تر لاس لاندې د وخت پابند کار مې نشوی کولای، نو ښه مې دا وګڼله چې يوه سپکه دوکاندري شروع کړم، يو چپرکټ به پکې کېږدم، چې مشتري راتلو ورجګېږم به، نور به مې له خپل طبيعت سره سم، څنګه چې راحت وم، که کېناستم کېنم به، که پرېوتم پرېوځم به، حتا که کومه ورځ زيات ناروغ وم، هېڅ به نه ورځم، د چا غږ به نه وي راپسې.

خبره مې له پلار سره شريکه کړه، پلار ته مې هم منطقي ښکاره شوه، وطن کې مو د منو باغ تازه خرڅ شوی و، څه پيسې د منو وې، همايون دا وخت ښه دنده لرله، څه پيسې ده راوړې وې، د پلار په همکارۍ مې د کمپنۍ بازار کې يو کوچنی دوکان په

(c) ketabton.com: The Digital Library

کرايه ونيوه، هلته د يو شناخته دوکاندار په مشوره مې د ښځينه لباسونو، يخن، پيتې، چرمې، ګلان همداسې د ښځينه جامو د خياطۍ مربوطه هر نوعه شيان پکې واچول، که څه هم دوکان بد نه و، نسبتاً عايد يې لاره، خو متاسفانه څنګه چې ما فکر کړی و، د ښار دوکانداري دومره اسانه نه وه، يو فعال او چسپ دوکاندار يې غوښت، ترڅو له سهاره تر بېګاه په دوو پښو ولاړ وی، هره ورځ سهار وختي يې ځان ورسولی وی، څو چې خلک بازار ته راوتلی، ده يې دوکان منظم کړی وی، همداسې د شپې تر ډېره يې بايد دوکان خلاص وی، دغه راز د هرې يوې، يا دوو ورځو د پلورل شو مالونو په پيسو يې تازه مال راوړی وی.

اما بدبختانه سره له دې چې ما ټوله هڅه کوله، مګر بيا مې هم رسيدګي ونشوی کولای، هر څومره وختي به چې ورون شوم، تر اووه نيمو، آتو بجو مخکې دوکان ته نشوی رسېدلی، څو به مې لږ دمه جوړوه، بيا به مې دوکان منظمه و، نيمه ورځ به شوه، مازيګر هم مجبور وم، چې وختي يې بند کړم، چون تر ماخوستنه مې ايله کور ته ځان رسولی وی، همداسې د پلورل شويو مالونو په پيسو مې هم واپس په خپل وخت نور مالونه نشوی ورته رارسولی، که پلار يا کوم بل چا ته به مې پيسې ورکړې، هغوی نه پرې پوهېدل، د ورځني موډ سره سم مال يې نشوی راوړلای، د منډوي عمده فروشانو به ټول هغه تاريخ تيري مالونه پرې پلوري و، چې په دوی به تاوان و، همدا و چې د خپلې بې صحتۍ او نه رسيدګۍ له وجې ډېر سخت راباندې بوج شو.

بالاخره اوه، اته مياشتې وروسته مې په څه ناڅه تاوان سره مارکېټ کې په يو بل دوکاندار خرڅ کړ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

خو په هر ترتيب اصلاً د دوکانداری کيسه مې په ناروغی پورې تړلې د همغه مهال اړوند دوو جلا جلا (د باغ داود پيران) او (نداف ملا) خاطرو د مقدمې په پار رااخسيتې، راځئ تر بېل بېل عنوان لاندې به يې پرله پسې درسره شريکې کړم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

نداف ملا

یوه ورځ له وطن نه راغلی، یو شناخته کس دوکان ته راغی، مېرمن يې ناروغه وه، زموږ د مارکېټ شاته د یو نداف دوکان و، د ندافی تر څنګ يې د دم، دعا او تعویذونو کار هم کاوه، ما لیدلی نه و، صرف په اړه مې يې اورېدلي و، دوکان ته راغلي شناخته کس يې خپله میرمن یوه میاشت وړاندې ورته راوستلې وه، د نداف د توصیه سره سم اوس يې د دویم ځل لپاره بیا ورته راوستلې وه، سړي يې ډېرې غورې وکړې، چې ګویا پیریان لري، ډېر ښه حال وايي، پیسې هم خدای ج او وس چې هر څو دې ورکړې، ښځه مې په ډاکترانو ډېره وګرځوله، ښه نشوه، یوه میاشت مخکې چې دې ملا دم کړه، ځابنتونه يې ورته وکړل، ډېر فرق يې ورسره کړی، دا ځل به ان شاءالله بېخي ښه شي.

ما يې خبره هسې بابیزه وګڼله، څو ورځې پس مې چې کتل، له پکتیا نه ماته د مخامخ دوکاندار شناخته ناروغان ورته راغلي و، دوی يې هم ډېر صفتونه وکړل، ان وېل يې: څنګه چې په ناروغ ورچوف کړي، بدن يې سپک شي او د درد کموالی محسوس کړي.

همداسې نور وخت ناوخت به مې يې د یوه او بل له خولې غورې اورېدې او ورته راروان ناروغان به مې لیدل.

دغه و چې بله ورځ زړه کې راتېره شوه: سړیه! خلک له لرې، لرې ولایاتو منډې ورته راوهي، طبعاً څه کمال به وي پکې، یو قدم لار ده، ته راځه یو چکر ورشه، چې ستا په ناروغی کې څه وايي؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا و چې سبا ورغلم، نداف د دوکان په منځ کې پرده اچولې وه، له پردې هاخوا يې تعويذات، قلم او کاغذونه و، دم دعا يې کول، دېخوا پختې او د ندافۍ وسايل و، فعلاً يې هم يو ښځه له پردې هاخوا ننستلې وه، دم دعا يې ورته کول، زه خپل نوبت ته منتظر د مخامخ بلاک تر رفق لاندې کېناستم، يو بل ځوان هم موټر ودراوه؛ دی هم نداف ته د دم او دعا لپاره راغلی و، د ښځې له راوتلو وروسته دواړه جوړه ورننوتلو، نداف د اوسط عمر لرونکی له قده ټيټ نسبتاً چاغ سړی و، د پختې ګرد او دوړې پرې ناست و، يوه خړ رنګې زړه لونګۍ يې په سر وه، د سلام په وراچولو سره يې دواړه تر مخ کېناستو، لمړی نوبت مې دې بل ځوان ته ورکړ.

د نوموړي ځوان دا ځووم ځل و چې ورته راغلی و، دا پېره يې يوه د نقرې ګوتمۍ راوړې وه، نه پوهېږم چې غمی به يې څه و؟ اصلاً تېر ځل د همداسې يوې نقريې ګوتمۍ د راوړلو فرمايش نداف ورکړی و، ځوان ګوتمۍ ورويستله، نداف دمونه کوف او چوف پرې شروع کړل، وخت يې ونيوه، زښته زيات دمونه يې پرې ووېل، وروسته يې د ځوان ګوتې ته د وراچولو په مهال ورته کړل:

- کله چې مجلس کې کيناستلې لاس دې د ګونډې په سر يا غېږه کې په داسې ډول ابږده چې د ګوتمۍ غمی دې په مجلس کې ناستو خلکو ته مخامخ شي، په دې سره به په ناستو کسانو ستا ډېر لوی اثر پرېوځي، ته به نه يوازې دوی ته ډېر ښکلی ښکارې، بلکې په مجلس به دې ډېر هيبت هم خور وي، هېڅ څوک به دې نه د خبرې د رد جرئت ولري او نه به دې په وړاندې لوړ وغږېدلی شي... داسې ډېرې نورې اپلتې يې ورته وغږولې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د هلک موټر، لباس او ځوانۍ ته په کتو، ښه پیسداره او بیدار ځوان ښکارېده، خو د نداف په جال کې داسې کلک بندېده ته په نظر کولو سره یې، تر ما هم ډېر ساده و. له نداف نه د ډېرې مننې او درناوي په کولو سره یې جیب ته لاس کړ، نه پوهېږم چې یو زرګون و، که منځ کې به یې بل هم و، ژر له د کتابونو په سر تر قات شوي جاینماز یې ورته لاندې کړ.

د ځوان له وتلو وروسته، ما له خپلو پړسېدلو پښو پایڅې ورته پورته کړې، بیا مې یې د ناروغۍ د اوږدې مخینې او پرې کړو ډېرو ډول، ډول تداویو کیسه ورته وکړه.

نداف لمړی پوښتنې وکړې:

- د کوم ځای یې؟

- د وردګو!

- واده دې کړی؟

- نه!

- ولې؟

- له داسې ناروغۍ سره کله سړی دومره لوی مسولیت په غاړه اخیستی شي!

ملا د خواخوږۍ په پار د نځه، نځه په کولو سره، په مغرورانه ډول راغبرګه کړه: لویه سهوه خو دې دا ده، چې د ناروغۍ دې دومره کالونه وتلي، تر هند او پاکستان تېر شوی یې، مګر ماته ایله نن راغلې؛ خو ځه ښه شوه چې پته درته لګېدلې، لکه ځنګه چې ګرځېدلی یې، که بار بار نور هم د دنیا په ډاکترانو، ملایانو، زیارتونو....

(c) ketabton.com: The Digital Library

وګرځې، بيا به يې هم نتيجه صفر وي، ولې چې اصلاً ستا د ناروغۍ علاج د انس مخلوق له عقل ورسېدو او پوهې ډېره اوچته خبره ده، صرف په جنياتو کې يوازې يو نوعه ډېر ماهر جنيات دی، چې ستا او ستا ناروغۍ ته ورته نورو هغه ناروغيو علاج کولی شي، چې انس يې په علاج کولو کې اجر دی. پس ته چورت مه وهه، هغه جنيات زما خبره نشي ردولی، زه به په يو کاغذ کلمات درته وليکم، د موبايل شماره مې هم درسره واخله، بېګا ته چې خپلې بسترې ته ولاړې، په کاغذ ليکلي کلمات دې له سر سره کېږده، ماته زنګ وکړه، زه جنيات درلېږم، دوی به ستا وجود ته داخل شي، رګ په رګ به دې چک کړي، هر ځای دې چې مشکل وي، حل به يې کړي، په داسې حال کې چې ته به يې هېڅ درد احساس نکړې، يوازنۍ نښه چې ته يې محسوسولی شې، هغه به دا وي، کله چې سهار راجګ شې، د خولې خوند به دې ډېر خراب وي، دا په دې معنا چې عمليات شوی. پس کرار کرار د ځو ورځو شپو په تېرېدو سره به دې د پښو درد، پړسوب او د ناروغۍ نور ټول منفي اثرات له منځه لاړ شي. د ټوکې په پار يې پسې زياته کړه: بيا به نو د يوې ښې غوړې پيغلې سره واده وکړې، هره شپه چې توده بړستن کې ورننوځې ماته به دعاګانې کوې.

موسکی شوم، کاغذ مې ترې راواخيست.

کيسه له سره د لوګري ملا او پيريانو په وسيله د عمليات په شان خرافاتي راته ښکاره شوه، يقين مې ورته ونشو، ځو روپۍ شکرانه مې ورکړه، له (تاويذاتُ الندافخانې) راووتم، چې کتل مې د دوکان تر مخ يې دوې نورې ښځې هم خپل نوبت ته معطل وې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ماركيټ ته چې راغلم، يو دوكاندار حاجي ته مې كيسه وكړه، حاجي ښه سړی و، په موړ به يې ناز چلېده، يوه نيمه ټوکه به يې كوله، د نداف د كيسې په اورېدو سره يې خندا كې كړل: اوس خو دې دا بد كړي، ورغلی يې، نو څه يې چې درته ويلي، عملي يې كړه، خلک خو زښته ډېر ورته راځي، كېدی شي ستا هم همدا سبب شي.

د عملي كولو قصد مې يې نه لاره، خو د حاجي خبره مې ومنله، بېگاه ته چې بستره کې ننوتلم، د كلماتو كاغذ مې تر سر پورې كېښود، ملا نداف ته مې زنگ وكړ، له سلام او ځان ورمعرفي كولو وروسته مې په بستره كې د پرېوتلو او كاغذ له سر سره اېښودو، ورته ووېل. نداف كړل:

سمده بېغمه ويده شه، ملگري مې فعلاً د يو بل عاجل ناروغ درملنې ته لېږلي، چې له هغه نه راوزگار شول، ستا نوبت دی.

زه هم بېغه ويده شوم، چون ما ددې ټگانو زياتې تجربې لرلې، باور مې نه پرې كېده، چې رښتيا دې راشي، همغه كيسه شوه، سهار چې راجگ شوم، كاغذ مې تر سر پورې په خپل ځای پروت و، هېڅ كومه نوې خبره نه وه، يوازې د خولې په بد خوندۍ مې لږ شكي شوم، چون نداف راته ويلي و چې سهار به دې د خولې خوند ډېر خراب وي، ولې بيا مې چې نورې ورځې پام ورته وكړ، هر سهار به مې د خولې خوند خراب و، مگر تر دې مخكې زه نه وم ورته متوجه شوی. يعني په ټول كې دا هم د خلكو د دوكه كولو په پار د نداف يو هنر و.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د باغ داود پيرخانه

دغه راز د دوکانداری په مهال يو لغمانی همسايه دوکاندار مې له ډېره وخته راپسې و، وېل يې: باغ داود کې يو ملا دی، ته ورشه ډېر نيک سړی دی، زيات ناروغان يې له دم او دعا سره ښه شوي.

نه ورتلم، ولې چې ماته به د هر ملا او زيارت له دې ډېر صفتونه شوي و، خو چې وربه غلم، فقط په يو نوعه نه، يو نوعه به يې کم او زياتې پيسې رانه وشکولې، نور به يې نه په دعا کې اثر و، نه په تعويذ کې.

بله ورځ همدې دوکاندار په موترسکيل ورپسې سپور کړم، سيده يې باغ داود ته بوتلم، يوه لويه حويلي وه، چې ورننوتلو، په لسګونه سپين پګړيو ملايانو مې سترکې ولګېدې، اصلاً دا پيرخانه وه، پير او لسکونه مريدان پکې و، که څه هم زه تر دې دمه نه وم پرې پوه، خو خپله همدا زما همسايه دوکاندر يې هم مريد و، اصلي لوی پير يې په ذکر اخته و، يو بل دويمه درجه مخکښ ملا ته يې وروستلم، دې ته هم د مريدانو لخوا ډېر درناوی کېده، لاسونه يې مچو کول، راسره تللي دوکاندر زما پښې ورته وښودې، د اوږدې ناروغۍ او دواګانو د کار نه ورکولو په اړه يې هم ورته ووېل.

ملا مې تر مخ شو، يو وړوکي ګوښي اطاق ته يې ننيستلم، لمړی يې اوږده دمونه په پښو ورچوف کړل، بيا يې قلم او کتابچه راوخيستل، په يو کاغذ يې د خوګ شکل ته ورته چاغ چاغ په يو ډول د اوؤ (۷) حيواناتو څېرې رسم کړې، سرونه يې د انسان ورکړل، سترګې، خوله، پوزه هر څه يې پکې منظم کړل، لوړې لوړې خولۍ يې ورپه سر کړې، بيا يې د هرې رسم شوې څېرې کاغذ جلا جلا قات کړ، په فارسي يې راته وېل: هر سهار به له دې کاغذونو يو، يو د سپيلني له دانو سره يو ځای

(c) ketabton.com: The Digital Library

دودوي، له پاسه به دې لمن پرې نيسي، تر څو دود يې کميس کې درننوځي او له يخن نه دې ووځي.

فکر کړم پنځوس روپۍ شکرانه مې ورکړه، خوله يې بده ونيوه، لږ وې خوند يې ورنکړ، خو ښه و، نورې يې هم ونه غوښتې، له راجګېدو سره يې يو چاپ شوی تبليغاتي کارت هم راته ونيوه، نوم، ادرس او تر سرطان پورې د لسګونه ګوناګون سختو او ناعلاج ناروغيو نومونه يې پرې ليکلي و، چې ګواکي ددې ټولو علاج کولی شم، د کارت سربېره په خوله يې هم راپه غوږ کړه، چې دلته د څو شپو لپاره ميلمه راغلی يم، کارت کې آدرس شته، کور مې مزار کې دی، هر ډول ناروغ مو چې لاره، هلته يې راولئ، زه مو خدمت کې يم.

واپس چې مارکېټ ته راغلو، دوکاندار ملګري ته مې کړل: غرق نشې لا ددې ملا سره، په ځای ددې چې تعويذ او ځانښتونو کې يې د قرانکريم کوم سورت شريف يا څو اياتونه راته ليکلي وی، ده د خوګانو څېرې راته رسم کړې.

نوموړی يې چې مريد و، تر اندازه زياته عقيده او درناوی يې ورته لاره، په اړه يې يوه تېزه خبره نشوی تحملولی، په تونده يې راغبرګه کړه: پير صاحب ته توهين مه کوه، الله ج به دې حال تر دې بتره کړي. له همدې خبرې سره يې ځنګ راکړ، خپل دوکان ته ننوتلو.

په خبرو او څېره کې مې يې د غوسې تر ځنګ خفګان درک کړ، په خپله خبره پښېمانه شوم، چون ملا که هر ځنګه و، يا يې هر څه راته رسم کړي و، مګر ده چې دوکان پرېښود، وخت يې ضايعه کړ، په موټرسکل يې تېل مصرف کړل، ټول زما د

(c) ketabton.com: The Digital Library

صحت لپاره، همدا و چې پسې ورغلم، واپس مې خوشحاله کړ، چې ګويا زه خو له تاسره ټوکې کوم.

وېل يې: څه چې پير صاحب درته ووېل، حتماً دا کار وکړه، کومې رسامۍ يې چې تاته کړې، د خوګانو رسامۍ نه دي، دا د شيطان لعين د اووه نسله وړاندې تر ننه د لوی نيکه او مشرانو څېرې دي، کله يې چې يو ناروغ تر خپله لمن لاندې دود کړي، په بدن کې يې هغه خبيثه وينه وچېږي، کوم چې د انسان په وجود کې د بېلا بېلو مرضونو لامل کيږي، همداسې د سحر، نظر او جنياتو د اثر له کبله هم که کومه ناروغي راپيدا شوې وي، له منځه يې وړي.

خبرې يې له تعجب ډکې او نوې وې، وعده مې ورسره وکړه چې تا راسره ايستلې زحمت به بابيز نکړم، څنګه چې پير صاحب ووېل، همغه شان به يې له سپيلني سره دود کړم.

کور ته چې راغلم، مور ته مې د کيسې په کولو سره کاغذونه ورکړل، سره ددې چې په کاغذونو کې د ترسيم شو حيواناتو څېرو ته دې هم ښه وخندل، خو بيا هم هر سهار له لمر ختلو مخکې به يې چې اور او د سپيلني دانې تيار کړل، غږ به يې راوکړ. څنګه چې پير صاحب وېلي و، ټولې کاغذي پلتې مو په همغه ترتيب ودودولې، خو له بده مرغه خبيثه وينه يې پکې وچه نشوی کړی، پښې په همغه خپل خره سپرې پاتې وې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د نیازبیک کوچۍ

کابل ته د راکډه کېدو دويم کال مو و، څنګه چې يو خوا زما پښې له ځايه پښې نه وې، بلخوا کور مو د علي اباد روغتون شاته، پاس په غره کې و؛ چې راکوز به شوم، بيا ورختل راته شين غضب و. همدا و چې هفته کې هم يو ځل له کوره نشوی راوتلی، زړه مې ډېر زيات تنګ و، ددې حالت په اوږدېدو سره مې کرار کرار رواني وضعيت هم تغير وکړ، له ټولنې خو هسې لرې وم، په خپل کور کې يې هم يو نوعه د ګوشه نشينۍ لور ته سوق کړم، ډېری وخت به د کورنۍ له غړو جلا په بل اطاق کې اوسېدم، زيات وخت مې په خوب تېرېده، که ويښ به هم وم، په موبايل يا تلوېزون به مې ځان مصروف کړی و، ان د سيمکارت په بدلولو سره مې د ملګرو دوستانو ټولو شناخته کسانو سره هم تماس پرې کړ، همدې حساس وخت کې مو د دوستانو له جملې يوه ميلمنه راکره راغله، نوموړې ميلمنه که څه هم سکه خاله مې نه وه، خو په ما ډېره ګرانه ده، خاله ورته وايم، د غږ په اورېدو يې خوشحاله شوم، ويښته او جامې مې منظم کړل، اطاق ته يې ورغلم؛ تر سلام کلام وروسته مې يې د ناروغۍ او پښو د درد په اړه رانه وپوښتل، بيا يې نيازبيک کې د کوچۍ په نوم يوې ښځې د فال کتلو او هر ډول ناروغانو په درملنه کې د موفقتيا ډېرې غورې وکړې. خپله د دوی په دوستانو کې يې داسې کوم ناروغ وروستلی و، چې ډېر زيات ډاکتران يې په علاج کولو کې پړ شوي و، ددې په خبره د کوچۍ له درملنې سره جوړ او روغ شوی و، اوس يې د کابل کندهار په لين باربري موټر چلاوه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

سره ددې چې مور ته به دایم هر کوډګر او سحرګر په ډېرو صفتونو اولیاء راپېژندل شوی و، اما چې وربه غلو، هر څه به دروغ و، فقط او فقط په یو نوعه به یې له خلکو نه د پیسو شکولو لپاره چل او ټګماري روانه کړې وه.

خو بیا هم د خاله له خولې په مزه مزه د کیسې په اورېدو سره مې د صحت په مړو هیلو کې څه ساه محسوسه کړه، آدرس ترې اخیستلو ته یې وادار کړم، د کوچۍ کار هم څنګه مو چې د کتاب په مخکینیو صفحو کې ولوستل، هغه نورو ښځینه فعل کتونکو ته ورته و، چون میلمنې وېل: نارینه باید د خپلې کورنۍ د ښځینه غړو په لاس خپل یو لباس ورولېږي، مستقیماً د نارینو کار نه کوي.

ددې خبرې په کولو سره یې، د هغه نورو تعویذګرو ښځو ناکامې تجربې ته په پام مې، تر ډېره مې طمعه ترې پرې شوه؛ کیسه مې یې له میلمنې سره هم شریکه کړه، چې ګواکې داسې ښځو ته زه مخکې هم څو ځل تللی یم.

په ځواب کې یې راغبرګه کړه: هغه دې ځان وخوري، ښې یې پېژنم، د پنځو روپیو په خاطر خلک غولوي، خو کوچۍ د دروغو ښځه نه ده، داسې حال وایي چې حیران به پاتې شې. ددې سړي خولۍ یې هم چې څنګه لاس کې وخیسته، په ټول مشکل یې پوه شوه، هغه دی چې له تعویذ سره یې جوړ او روغ شو.

څنګه چې د نوموړې میلمنې خاله کور تیار د نیازبیک په سیمه کې و، د تلو په وخت مې خپله مور هم ورسره ملګرې کړه، یو کمیس مې یې وروړه.

په ښښنې سره ترڅو مې مور راځي له کوچۍ نه راوړې غورې یې درسره شریکوم، په لنډو کې به یوه یادونه وکړم، هغه دا چې طبعاً د لوستونکو په صفت ستاسو زړونو کې به ګرځي چې که دوی ټګماران و، یا یې له ناروغانونه د پیسو شکولو په پار ډول

(c) ketabton.com: The Digital Library

ډول مکارۍ او چلونه کول، خو تاسو هم ښېخي بې شعور ياست چې سره له مخکنيو ډېرو تجربو بيا يې هم په تکري ډول بار بار ښکار شوي يی.

منم ستاسو خبره په ځای ده، مګر خدای ج مه کړه، زموږ په ځای که تاسو يا بل هر څوک وی، همدغه به يې برخليک و، ولې چې يو خوا درد او د مرګ له وېرې وارخطايي شي، بل خوا په داسې يوه خرافات منونکې ټولنه کې ژوند کوې، چې يو درته وايي، ما په خپلو سترګو وليده پلانکې زيارت کې شل جګ شو، بل وايي شنډه ښځه پکې حامله شوه، څوک وايي د دنيا ډاکتران يې په رنځ پوه نشول، پلانکي ملا چې پرې ورچوف کړل، رک روغ شو، ان تر دې چې وايي به: ما ورته کتل د پلانکي پير په دم مړي کې ساه وچلېده. پس طبعاً ناروغ يا يې کورنۍ هم د وخت په تېرېدو تر اثر لاندې راځي، همدې خرافاتو ته يې د صحت يابۍ يا د نورو هيلو د پوره کېدو طمعه پيدا کيږي، بيا نو ځنګه مې چې وړاندې ووېل لکه سيلاب اخيستی کس بار بار د اوبو بې ګټې ځک ته لاس اچول ورسره تړلي. که څه هم چا ته چې نه وي پېښه، پوهېږم دومره اسانه به يې قناعت ونشي.

خو په هر حال راځم د کيسې پاتې برخې ته، مور مې له کوچۍ سره تر ليدو وروسته شپه له خاله سره کړې وه، سهار چې راغله، کوچۍ يو څابښت ورته ليکلی و، دوه يې زاړه زاړه په خاورو ککړ تعويذونه ورکړي و، چې ګواکې په زوی دې چا تعويذونه، مانا ګوډې کړې.

مور مې کړل: چې کميس مې ورکړ، ښځه لکه ګوزڼ چې پرې وشي، کړه وړه شوه، په بله ژبه يې ګډې وډې خبرې شروع کړې، بيا يې دواړه لاسونه جګ کړل، په هوا کې يې چکه ووهله، د لاسونو تر منځ يې يو تعويذ راپيدا شو، زما لمنې ته يې

(c) ketabton.com: The Digital Library

راواچاوه، واپس يې لاسونه جګ کړل، په هوا کې د چکې په وهلو سره يې دويم تعويذ راونيوه، دا يې هم ما ته راوغورځاوه، يو يې ښاښت راکړ، وېل يې په پاکو اوبو کې يې حل کړی، دری ورځې به هر سهار او ماښام يو، يو ګلاس اوبه ترې څښې او تعويذونه به وسپخوې، منځ کې کاغذ يې له ابو په ډکه کاسه کې ښه اوبه کړئ، هغه اوبه يې بيا پاک ځای تشې کړئ.

د کوچۍ له ښونې سره سم، تعويذونه مو چې وسپخول، خورا پخواني وراسته کاغذونه يې منځ کې و، توره د توش قلم ليکنه پکې شوې وه، ډېره هڅه مې وکړه چې ولولم، خو د لوستلو نه و، چون يوخوا کاغذ ډېر زوړ و، هر قات به مو يې چې راخلاصاوه له نور کاغذ نه رابېدلېده، بلخوا ډېر ګډ وډ ليکل پرې شوی و، حتا دا نه پکې صحيح کېدل چې ليکنه عربي ده، که اردو يا هم کومه بله ژبه ده؟

څنګه يې چې ويلي و، د کاسې اوبو کې مو ښه ذره ذره حل کړل، کابل کې مو پاکه ځمکه له څه نه کړې وی؟ اوبه مو يې بام ته وشيندلې، همدارنګه ښاښت مې يې هم په ټول ترتيب اوداسه، کليمه او مخ په قبله دری ورځې ګيلاس ګيلاس وڅښلو، خو ناځوانه پښې بيا هم په خپل قسم ودرېدې، چې د ايستلو کوډو سره سره دې هم منه که جوړې ليدلې و.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ګردېز زيارت او ملا

ژمی و، د پښو درد، پړسوب او شخوالی حد ته رسېدلي و، په غبرګو ټککونو صرف د ضرورت په وخت له اطاق نه تر تشنابه په ډېر مشکل تلم، نور بهر ته د وتلو نه وم، همدې وخت کې يوه ښځينه ګاونډۍ مو چې د سرطان د ناروغۍ له کبله د کوما په حال کې پرته وه، د کورنۍ د غړو په شمول يې، تر موږ پورې ټولو ګاونډيانو يې د مرګ غږ ته شيبې شمېرلې، مګر د تصور خلاف ناڅاپه يې د مرګ په ځای د صحت آوازه خپره شوه. ان تر دې چې ويل کېدل: له بسترې راجګه شوې اخلی پخلی ځای او جارو يې شروع کړي، چې پوښتنه مو يې وکړه، خبره رښتيا وه، زر مو يې د کورنۍ له غړو د روغېدو لامل وپوښت.

خاوند يې په ګرديز کې د يو ملا ادرس راکړ، سره ددې چې زموږ نور له دې تعويذونو، فالبينانو ملايانو په نوم ټګمارانو نه بېخي نفرت شوی و، چون مخکې مې هم يادونه کړې، تر دې دمه لسګونو ملايانو ته تللی وم، هر يوه يې په يو ډول نه، يو ډول يوازې خپل مکر او منافقت راباندې خرڅ کړی و، پيسې يې رانه شکولې وې، نور مو يې ذره فايده له يوه هم نه وه ليدلې، نه مو بل څوک وليدل چې ورسره ښه شوي وي، لمړی ځل و چې په خپلو سترګو مرګ حال پرته ښځه مو د ملا له دم دعا سره جوړه ليده.

پس طبعاً زما په شان ناروغ که د هر چا کور کې وی، په ډېره بېړه به يې د ورسولو تابيا نيولې وه.

دغه و چې سبا زما مور او پلار هم دواړه راسره شول، ټول ورغلو، د ګرديز په يوه خيرن او ساړه هوټل کې د سهار له چای څښلو وروسته مو بازار کې د ملا د سيمې

(c) ketabton.com: The Digital Library

پوښتنه وکړه، یو ټیکسي واله بلد و، په کرایه ورسره جوړ شو، ډېره لار وه، بلخوا سرک خامه و، کابو نیم ساعت وروسته د ملا کور ته ورسېدو، د دروازې تر مخ ماشومانو ته مې یې پلار ووېل: ملا صاحب ته غږ وکړئ، مریض مو راوستلی.

څو لحظې پس ملا راووت، د سپینوالي په غالبیت سره شنه ګیره یې وه، نسبتاً ډنګر له قده جګ تور مخی بې نوره سړی و، زما د پښو د لیدلو تر څنګ، پلار مې لنډو کې د اوږد مهاله ناروغۍ او پرې کړو سلګونه بېلا بېل ډول بې ګټې درملنو ورته ووېل.

د ملا لمړۍ خبره دا وه چې سر مو راوړی، کنه؟

له سر نه یې مطلب پسه یا وزګوړی و، پلار مې په حیرانتیا سره ورته کړل:

- نه مولانا صیب! موږ خبر نه و، چې تاسو به حتماً سر غواړئ.

ملا ورغبرګه کړه: زه بېله سره د هېچا کار نه کوم، لاړ شئ سر راوړئ، بیا مو مریض راولی.

پلار مې ورته کړل:

مولانا صاحب! له ډېر لرې ځای نه راغلي یو، خدای ج دې زما زوی ښه کړي، سر مانا نه لري، هرو مرو به یې درته راوړم، کاشکې خبر وای، همدا اوس به مو له ځان سره راوړی و.

ملا نه منله، اخیر مې پلار ورته ووېل: دوه زره افغانۍ شکرانه به اوس درکړم، که زوی مې مزې لږ هم ښه شو، باور وکړه ښه لوی پسه سرباری درته راولم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ملا وېل: زه د هر ناروغ علاج په دريو پړاونو کې کوم، په لمړي ځل حتماً سر اخلم، يوه مياشت پس په دويم ځل يې چې راوغواړم، درې زره او په درېيم ځل دوه زره افغانۍ شکرانه ترې اخلم. خو تاسو چې له لرې ځای نه راغلي يی، همداسې به مو نه ځوابه وم، دا ځل د دويم پړاو درې زره افغانۍ راکړئ، بل ځل به هرو مرو پسه راولئ، کنه ناروغ به مو له بدبتره شي.

پلار مې له ورته ويلو دوو زرو افغانيو سره يو پنځه سوی بل هم ملګری کړ، ټول ټال د دوه نيم زره افغانيو په ورته نيوه سره يې کړل:

فعلاً دا دوه نيم زره افغانۍ واخله، نورې نشته راسره، يقين وکړه، فقط د کرايې روپۍ راسره پاتې شوې، چې ايله واپس تر کوره پرې ورسېږو، بل ځل چې راغلم ان شاءالله نازوم دې.

ملا نه منله، اخير مې يې پلار مجبور کړ، ور درې زره يې کړې، د دروازې تر څنګ د حجرې ور يې خلاص کړ، ورننوتلو، که څه هم لويې کلا او سترې فلزي دروازې ته په کتو يې، پيسدار ښکارېده، خو د ننه فرش او ظرف يې ډېر خوار و، ملا وړاندې بوغبند (بسترې) ته کېناست، د څنګ له کړکۍ يې قرانکريم ته ورته په پخواني مبارک دسمال کې پېچلې څه راښکته کړل، تر مخ يې په غولي د دسمال پيڅکې ترې واړولې، لاندې د لرګي تخته وه، له پاسه پلنه لنده ختېه پرې ايښې وه، څنګ کې يې يو لوی چاقو هم ايښی و، ملا بيا لاس ور اوږد کړ، له کړکۍ يې ګرد د کانې غونډاری هم راواخيست، د تختې له پاسه کلکه ختېه يې ورو ورو پرې وهله، ان تر دې چې د لرګينې تختې له پاسه يې ښه سمه هواره کړه، بيا يې چاقو راپورته کړ، ماته يې وېل: پښې راوغځوه!

(c) ketabton.com: The Digital Library

پښې مې وروغځولې، دمونه يې پرې شروع کړل، ښه اوږد دم به يې چې وويلو، په پښو به مې يې راچوف کړ، بيا به مې يې يو ځل په يوه پښه، بيا په بله ان له زنګنونو تر غټې ګوتې چاقو راکش کړ، وروسته به يې خټه لکه کيک په مستقيم خط غوڅه کړه، دا کار يې بار بار تکرار کړ، تر دې چې د لرګينې تختې په سر له پلنې کلکې خټې د قند په اندازه لسګونه وړې وړې چار کونجه ټوټې جوړې شوې. نور يې دم هم خلاص شو، هر څه يې واپس دسمال کې ټول کړل؛ پلار ته مې مخاطب شو، وېل يې: له همدې شپې نه تر يوې مياشتې له هر څه نه پرهېز دی، يوازې بې مالګې چکله (ناخميره) ډوډۍ او جوش اوبه به څښې؛ پام مو وي چې د غوړو، سره کړې پياز، مانا هېڅ نوعه کتغ بوی پرې ونه لګېږي، ترڅو يې چې پرهېز شته بايد له آشپزخانې لرې، په يو ځانګړي اطاق کې و اوسي، مياشت چې پوره شوه، د دېرشمې ورځې په ماښام به د مېښې په غوښه پرهېز ماتوي. پسې زياته يې کړه: سبا بېګاه ته تاثير کوي، پښې به يې ښې شي.

د مننې او مخه ښې په کولو سره مو رحضت ترې راواخيست. په لارو د ټکسي ډرېور د سيدکرم د زيارت ډېر زيات صفتونه وکړل، اخيره يې دا شوه چې اوس خو تيار پکتيا ته راغلي يئ، راځئ دا زيارت هم وکړئ.

زموږ دوه زړيتوب ته په کتو، ډرېور بيا کړل: آته کاله کېږي چې زه ګردېز ښار کې ټکسيواني کوم، هفته کې دوه، درې ځله دې زيارت ته رادربس کېږم، خلک له ډېر لرې، لرې ځايونو ناروغان ورته راوړي، يقين وکړئ زياتره مريضان مې په خپلو سترګو وليدل چې زيارت ته يې په شاه ورننيستل، له هغه خوا په خپلو پښو راووتل.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ددې خبرې په اورېدو، مور خپلو کې يو بل ته وکتل، چې ګواکې دا سړی به رښتيا وايي، که دروغ؟ درحالې کې چې زيارت هم لرې نه و، يعني دا فکر هم نه کېده، چې ډرېور به د خپلې کرايه د زياتېدو په خاطر دا خبرې کوي.

ترڅو مور هو! يا نه! ورته وېل، بيا يې کړل: ددې ځوان په ځوانۍ مې زړه ودردېده، که خدای ج يې ورسره ښه کړي، نور مو زه څه کوم.

لنډه دا چې ورسره موافق شو، زيارت له سرک هاخوا د غره لمن کې و، لويه خاورينه ګنبده پرې ولاړه وه، رښتيا هم له لرې، لرې سيمو خلکو په بېلا بېلو ناروغيو مبتلا ناروغان ورته راوستلي و، ليکن ډېری برخه يې ګوزڼ وهلي ناروغان و.

ممکن اوس ابادۍ شوي وي، هغه وخت زيارت ته نژدې کورونه نه و، خاص د زيارت د مراجعينو لپاره د زيارت مخکې تر سماوات پورې دوکانونه ودان شوي و، له موټر نه راښکته شوم، ټکک مې لګول، زينو کې مې پلار کمک راسره وکړ، پاس د زيارت په وره کې ناست بوټ ساتونکي منجاور ته مو بوټونه تسليم کړل، ورننوتلو، د زيارت داخل د يو لوی زاړه مسجد په شان و، فرشونه پکې هوار و، منځ کې يې لوړ قبر و، پنجره ترې تاو وه، په کټاره يې لسګونه رنګا رنګ دسمالونه، مصنوعي ګلان، د رنګه زرورکو لاړونه خلکو غوټه (ګنډه) کړي و، د کټارې داخل کې د قبر په سر هم، مالګې، شمعونه، زرورک پراته و. ښې ډېرې دعاګانې مو پکې وکړې، نور ترې راووتلو، د زيارت داخل کې ناست د لوی منجاور په حواله، دې زيارت هم په مجموع کې د ټولو خپلو مراجعينو ناروغانو لپاره يو شان پرهېز لاره، خو خوشبختانه ماته د زيارت له مخه د ملا له راکړې پرهېز سره يې خاص توپير نه و، دواړو له نورو ټولو خواړو منع کړم، يوازې د بې مالګې چکله ډوډۍ د خوړلو يې

(c) ketabton.com: The Digital Library

راته ووېل، فرق یې صرف دا و، چې ملا د چکله ډوډۍ تر څنګ فقط د جوش ابو د څښکلو اجازه راکړه، د زیارت په پرهېز کې د شین چای څښلو اجازه هم وه، کور ته چې راغلو، د نور فامیل د اوسېدو له اطاقونو هاخوا، جلا یو زوړ کوچنی اطاق و، تر څو د غوړو یا هم کتغ بوی راباندې ونه لګېږي، زما بستره یې هلته یوړه، لکه اختطاف شوی، شپه او ورځ تکي تنها پکې اوسېدم، فقط د ډوډۍ په وخت به یوه کوچنۍ د پراتې په اندازه مطلق بې مالګې او چکله ډوډۍ چا راوړه، وره کې به یې راکېښوده، واپس به زر تلل، ترڅو په جامو کې یې د کتغ بوی نه وي ورسره راغلی، زما اطاق کې خپور نه شي.

پرهېز سخت و، د لمړۍ ورځې ماښام زړه کې راتېره شوه: فکر نکړم دا وړۍ مې شړۍ کړې وې، له هغه نه چې پس له لس، پنځلسو ورځو یې ماته وم، ښه دا ده چې له سره ځان پرې خراب نکړم.

مګر بیا مې چې خپل او د مور، پلار تکلیف، دغه راز مصرف کړو پیسو ته وکتل، لاحول والله قوة... مې ووېل له پرېکړې مې واپس تېر شوم، پرهېز ته مې دوام ورکړ، خو څنګه چې ملا وېلي و، د دوېمې شپې په یولسو بجو مې ناچاپه خالي ادرار زیات شول، په هر نیم ساعت کې یې تشناب ته د تللو ضرورت راته پیدا کاوه، عیني حال کې له پښونه د جمع شو اوبو په راوتلو سره مې داسې احساسوله لکه په پښو مې چې خورا زیات کوچني حشرات ګرځي، دې کړنې دوام لاره، تر سهاره مې پښې پوره پوره نرمې او کوچنۍ شوې، پنځوس فیصده پړسوب یې کېناست، همداسې ګرموالی، سوزش او درد یې هم تر ډېره ارام شول، څنګه چې ګهیځ وختي د غوړیو او کتغونو بوی نه وي، له همدې موقع نه په استعفاده، ورغلم تر کړکۍ مې د کورنۍ په غړو د پښو د ښه کېدو زېرۍ وکړ، دوی چې راووتل، پایڅې مې راپورته کړې، تر ډېره حده

(c) ketabton.com: The Digital Library

د پښو په ښه کېدو زښته زيات خوشحاله شول، خو لا هم پوره نه وې ښې، د ادرارو زيات والي دوام لاره، خو نسبت تېرې شپې ته څه کم شول، ولې بيا هم د عادي حالت په پرتله زيات و، د ورځې په اوږدو کې هر يونيم ساعت وروسته د مثاني د تخليې اړتيا راته پيدا کېده، بالاخره د هفتې په تېرېدو سره پښې جوړې روغې شوې، وزن مې له (۶۲) کېلو څخه (۵۴) کيلو ګرامه ته راښکته شو، سره ددې چې پرهېز مې ډېر سخت و، په غوږو، مالګه او بېلا بېلو کتغونو پسې مې سترګې رالوېدې، خو چې روغو پښو ته به مې وکتل، بيا به مې د پرهېز په وړاندې مورال لوړ شو.

ما اورېدلي په سترګو پردې يا له ناڅاپي ډېرې خوشحالۍ راځي، يا هم د ناڅاپي سخت خفګان له وجې، په همدې وخت کې زما په سترګو هم پردې راغلې، کوم چې د جبران په پار يې تر ننه عينکې په سترګو کوم.

نور نو والله علم چې زما د سترګو پردې هم د کالونه اوږد مهالي او سختې ناروغۍ نه د ښه کېدو له نهايي خوشحالۍ راپيدا شوې، که د سخت پرهېز له وجې مې په بدن کې ځينې ويټامينونه او مدني مواد کم شول، په پايله کې يې سترګې خرابې کړې؟ خو په هر حال پس له پنځلسو ورځو مې کرار کرار عمومي وضعيت خراب شو، ان تر دې چې ۲۳ ورځې وروسته له جګېدو ولوېدم، بدن مې ضعيفه شو، په سترګو مې تيارې راتللې، غوږونه مې دف شول، فشار مې نهايي ټيټ و، يوخوا مرګ حال وم، بلخوا مې پرهېز نشوی ماتولی، چون زښته ډېره خواري مې کړې وه، اوس نو صرف د ګوتو په شمار ورځ پاتې وې، خو دې وخت کې نادره دا وه، چې هغه په سرطان ناروغۍ اخته ګاونډۍ مو وفات شوه، کوم چې د نومړي ملا له دم سره ښه شوې وه او موږ يې هم ورلېږلي و. کله مو يې چې د مرګ په اړه پوښتنه وکړه، د ملا له دم او پرهېز سره لمړی ډېره ښه شوې وه، ان تر دې څنګه مې چې مخکې ووېل، د کور

(c) ketabton.com: The Digital Library

په کارونو يې لاس پورې کړی و، خو له پنځلس ورځې پرهېز کولو وروسته بيا د بدن له ضعيفۍ ځای په ځای شوې وه، مګر لا يې هم پرهېز تر اخيره رسولی و، اما بدبختانه په دېرشم ماښام د پرهېز له ماتولو سره يې ناروغي د پخوا په پرتله ډېره په زور کې پرې راګرځېدلې وه. سره ددې چې د دويم ځل لپاره يې ملا ته بيا هم وروستلې و، پسه او پيسې يې تحويل کړې و، مګر دا ځل يې کومه نتيجه نه وه ورکړې، پس له پرهېز ماتولو پنځمه ورځ يې ختمه کړه، په ګور يې دې نور وي.

زه صرف له پرهېز ماتولو وروسته پنځمه ورځ مړ نشوم، نور عيني کيسه له ما سره هم وشوه، د پرهېز په دېرشم ماښام مې لمړی د ملا له توصيې سره سم د مېښې په غوښه پرهېز مات کړ، ميلمانه مو لرل، بيا مې له دوی سره وريژې او ګُرمه وخوړل، د ډوډۍ تر خوړلو لږ ځنډ وروسته، ناڅاپه ډېرې سختې تندې واخيستلم، پرله پسې مې د ګيلاس، ګيلاس اوبو غريزه راپارېده، پوه شوم چې کار مې خراب شو، ولې بيا هم احتياط مې کاوه، زياتې اوبه مې نه څښلې، اما بدبختانه هنوز هم شېبه په شېبه مې بدن درنېده، ساعت لا نه و تېر چې په پښو کې واپس پړسوب راښکاره شو، لنډه دا چې تر سبا ماښامه خپل پخواني حال ته ورسېدې، په دې سره زه او د کورنۍ غړي مې ټول ډېر سخت خفه شو، چون واړه زحمتونه، تاوانونه او راټوکېدلې نوې هيلې، خوشحالۍ مو يو ځل بيا په سيند لاهو شوې.

که څه هم زه بايد د پرهېز ماتولو په سبا بيا ملا ته ورغلی وی، ځکه چې ورغوښتی يې وم، خو د وفات شوې ګاونډۍ حال ته مو په کتو، چې له مور زيات زحمتونه پرې تېر شول، دوه ځلې ورغله، نسبت مور ته ډېر مالي تاوان يې هم وشو، مګر هېڅ فايده يې ورته ونه کړه، همدا و چې نور مور هم درنه تېره پرې راواړوه، دويم ځل ورنغلم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

يادونه:

همدا کيسه مې يوه ورځ د علي آباد روغتون يو داخله متخصص ډاکتر ته وکړه. ډاکتر د افسوس په پار موسکی شو، پسې زياته يې کړه: کوم چې ستا او ستاسو د ګاونډۍ ښځې ناروغي لمړی ورسره ښه شوې، دا د ملا د دم، دعا او زيارت نه، بلکې ټول اثر د پرهېز دی، ولې کله چې انسان نور له هر نوعه خواړو پرهېز شي، يوازې بې مالګې چکله ډوډۍ او د جوش اوبو څکلو ته کيني، په ډېره چټکۍ سره يې وجود کې د ويټامينونو او مدني موادو په کمېدو سره وينه نرۍ او بډوډو کې يې جريان زياتېږي، نتيجه کې يې د ادرارو د حجم ډېرېدو باعث کېږي.

پس بدن کې د وينې جريان او ادرارو زياتېده خپله ځينې ناروغانوته د صحت د ښه کېدو احساس ببښي، خاصتاً ستا په شان هغه ناروغانو ته چې بدن کې يې پړسوب وي. بلخوا څنګه چې د ويټامينو او مدني موادو په کمېدو سره بدن د بې سېکۍ او ضعيفۍ خوا ته ځي، همداسې په بدن کې شته ناروغي هم ضعيفه کيږي، ولې چې هره ناروغي په بدن کې د شته مدني موادو او ويټامينونو له يوې نوعې نه په تغذيه کولو سره پايي او ځان قوي کوي، د بېلګې په بڼه لکه د شکرې ناروغي چې د بدن په قندي موادو پايي، يا هم لکه د فشار ناروغي چې د وينې په غوړو او مالګه مسته وي، همداسې هره ناروغي د بدن په غذايي موادو کې خپله غذا لري، پس کله چې انسان خواړه پرېږدي، د بدن د عمومي ضعيفۍ ترڅنګ ناروغي يې هم د غذا پرې قطعه کېدو له کبله ضعيفه کيږي، ناروغ يې منفي اثر ډېر نه احساسوي، فکر کوي چې ښه شوم، درحالې کې چې ښه نه وي، د ناروغۍ ويروس موقت له فعاليته لاس اخيستی وي، له لوږې خپله ګېډه موښي، تر څنګ يې د دويم ځلي حملې لپاره هم ښه پوخ کمين نيولی وي، کله چې پرهېز مات شي، ناروغي ډېر زر خپله انرژي پوره کوي، مګر انسان

(c) ketabton.com: The Digital Library

خپله ضعيفي تر ډېره وخته نشي جبران کولای، همدا ده چې ناروغی ته دا ځل ناروغ له پخوا ډېر کمزوی په لاس ورځي، له موقع نه په استفاده سم يې سابه ور په مالګه کوي، چې زياتره وخت د ناروغ د مرګ سبب کېږي.

دې ظالم ملا به ستا او ستاسو د ګاونډۍ ښځې په شان له څومره نورو ناروغانو په دې دوکه پيسې شکولې وي، په څومره نورو خورانو به يې يوه مياشت نوه نيولې وي؟ والله علم څومره به يې وژلي وي؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

داغ لګول

يوه ورځ له کوره راووتم، د تفريح په پار د څو دقيقو په مخه کارته سخي بازار ته مخامخ د غره لمن کې پاسنيو کورونو ته ختلو سيمټي زينو کې کېناستم، ټکک مې ترڅنګ کېښودل، څو شېبې وروسته يو پوخته ساله سړی له ښکيه راغی، سلام يې راواچاوه، د دمې جوړولو په پار مې له څنګه کېناست، د خبرو لهجې ته په کتو يې، دی هم وردګ و، د ټککو او پښو د پړسوب په ليدو سره مې يې د ناروغۍ په اړه رانه وپوښتل، په لنډو کې مې د مريضۍ د اوږدې مخينې او د ډېرو دواو پرې کولو سره سره د نه جوړېدو ورته ووېل، سړي کړل: چې دومره زيات وخت يې وتلی او هېڅ دوا نه ده پرې لګېدلې، بيا نو راځه توکل په الله ج يوه زما هم ومنه!

- څه؟

- زموږ د يو کليوال پښې عين ستا په شان پړسېدلې وې، درد يې کاوه، ته خو ښه يې که په ټککو هم وي، تر دې ځايه راتللی شې، هغه ځای په ځای کور پروت و، ستا په شان د دنيا دواوې يې وکړې، پرې ونه لګېدې، بله ورځ يو هزاره چا ورښودلی و، کله چې ورغلی، په پښو يې داغونه ورته وهلي و، همغه يې شوه سړی جوړ او روغ شو اوس هم سعودي کې دی.

د داغونو لګولو په ذريعه د درملنې خبره مې نوې واورېده، د طريقې په اړه مې يې ترې وپوښتل، سړي ويل: چې هر څوک يې نشي وهلی، دا کار ډېر کم او خاص ماهرين لري، دوی پوهېږي چې دا ناروغي څه ده او بايد د بدن په کومه برخه کې وداغل شي؟ که ضرورت وي څو داغونه پرې لګوي، لمړی د داغ لګولو مخصوص سيخ اور ته نيسي، ښه يې ګرموي، ان تر دې چې سر يې سره سکروټه شي، بيا يې

(c) ketabton.com: The Digital Library

د څه خاصو كلماتو په ويلو سره د بدن په هغه مشخصه نقطه ايږدي؛ همغه ساعت يې ناروغ په فايده پوهيږي، د څو ورځو په تېرېدو سره ښځي جوړ روغ كيږي.

بالاخره همدې كارته سخي كې د وزارت زراعت شاته د يو هزاره وطندار د داغ لګولو د خورا مهارت په ستايلو سره يې د كور آدرس هم راكړ.

څو ورځې وروسته مې له دويم ورور عبيدالله سره په موټرسكيل ورغلم، هزاره كاكا ډېر سپين‌ږيری او ضعيفه و، يو زاړه تياره اطاق ته يې ننه يستلو، ويل يې: كميس دې وباسه پړمخې څمله، دده د حكم سره سم بې كميسه پړې مخې په وچ غولي پرېوتلم، اول مې يې شاه ښه رامالش كړه، بيا مې يې د ملا مهرې هره يوه جلا جلا په غټه ګوته تخته كوله، ويل يې: هرې مهرې چې درد وكړ، ماته ووايه، له پاسه څلورمه مهره يې چې تخته كړه، لږ درد پكې تېر شو، غږ مې پرې وكړ: دغه مهره يو څه درد كوي!

هزار كاكا په فارسي كړل: خو، خو، اينه شارګ مرض تان پيدا شد.

عبيدالله ته يې ويل: هر دو پاهايې شان محكم بګير كه شور نخوره!

عبيدالله مې پښې ښې كلكې ونيولې، خپله هزاره كاكا مې په وليو ګونډې راووهلې، ښه صحيح يې مُحكم كړم، خو لكه څنګه چې د ګرم سيخ په وسيله د داغ لګولو كيسه راته شوې وه، دې سړي سيخ نه ګرماوه، په يو بل ډول، له سيخ نه په سخته طريقه يې د ناروغ بدن داغه؛ د شمعي موم موادو ته ورته، يو قسم غليظه او سرښناكه ماده مې يې په خوږمنه مهره كيښوده، بيا يې اور ورواچاوه، څنګه چې تاسو پوهيږئ، هېڅ بشر د اور د سوځېدو تاب نه لري، زما حال هم يو خداى ج ليده، خو دا چې يوخوا عبيدالله او هزاره كاكا ډېر كلك نيولی وم، بلخوا ما هم كه هر څو زګيروي او

(c) ketabton.com: The Digital Library

فريادنونه وکړل، مګر ډېر زورونه مې نه وهل، ترڅو اور له خپلې شاه وغورځوم، چون زه له خپلې ناروغۍ ډېر تکليف وم، د درملنې په نوم هره سخته به مې په ځان زغمله، ترڅو موثره تمامه شي.

شاوخوا يوه دقيقه يې اور زما په شاه پرېښود، د مهرو له پاسه د يوې اوسپنيزه سيکې په اندازه پوست مې يې ډېر ژور راوسوځاوه، ان چې راجګ شوم کميس مې واغوست هم درد او سوخت يې له زغمه لوړ و، ترې راروانيدو سره هزاره کاکا بيا عبيدالله ته مخاطب شو، ويل يې: بازار کې پيدا کيږي، يوه ټوټه د وينده (ناخسي) پسه لم واخلئ، د يوې هفتې لپاره هر سهار يې په داغ شوي، ټپي ځای لږ، لږ ورموښئ، يعني پرې غوړه وئ يې، په همدې سره مو يې شکرانه ورکړه، له دروازې يې راووتلو، خپل کور ته چې راغلم، لا يې هم مست سوخت او درد کاوه، مازيګر مو له قصابۍ يوه ټوټه د وينده پسه لم هم راوړه، د هزاره کاکا له توصيې سره سم دوه سهاره مې د داغ په زخم وموښلو.

ما فکر کاوه چې ممکن دا د لم پرې وهل به يې زر جوړه وي، ولې حقيقت کې خبره برعکس وه، د وينده پسه لم لا زخم بلولو، فکر کوم د داغ لګونکو په اند د زخم له بلولو نه يې هدف دا وي، ګويا ځومره چې د داغ ټپ د اوږدې مودې لپاره پاتې شي، په هغه اندازه زيات جراثم او د بدن زهري مواد ترې وځي، چې په پايله کې يې ناروغ کس ښه کيږي.

پس همدا و، سره ددې چې ما له دوه ځلو زيات پرې ونه واهه، خو بيا يې هم داغ په زخمي ناسور بدل کړ، سربېره له دې چې په پخوانۍ ناروغۍ يا د پښو په درد او پړسوب مې يې هېڅ فرق ونکړ، د داغ له زخم سره لا په لوی جنجال واوښتم، دوې

(c) ketabton.com: The Digital Library

نيمې، درې مياشتې يې دوام وکړ، په هېڅ نوعه دوا نه ښنکېده، اکثريت وخت مې اودس په اوداسه کاوه، چون اوبه يې وهلې د اودس ماتولو سره سره کالي يې هم رابلمازه کول، زېرپيراني به پرې سرېښنېده، ښخي زيات ورسره تکليف وم، بالاخره ښه و اخير له يوې يوناني دوا سره وچ شو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د شکر درې ملا

مور ته مې يوې سالنگۍ ښځې د کابل په شکر دره ولسوالۍ کې د يو نوي راپيدا شوي ملا ډېرې غورې کړې وې، چې ګواکې ډېر سخت ناروغان ورسره ښه شول، پيسې نه غواړي، خدای او وس هر څو شکرانه مو چې ورکړه...

خلاصه د مور مې يې ډېره هيله ورته پيدا کړې وه، کور ته چې راغله، د ملا په اړه د ښځې له خولې اورېدلي ټول صفتونه يې وکړل، پسې زياته يې کړه: چې دومره وګرځېدو، شکردره خو لنډه ده، حتماً بايد دې ته هم يو ځل ورشو، درحالې کې چې زه په دې وخت کې ډېر زيات ناروغ وم، ان له ټککو هم خبره وتلې وه، ښېخې جګېدی نشوی، چپرکت کې ځای په ځای پروت وم، حتا په پروتو مې هم بدن ډېر زيات درد کاوه، له دې کبله مې د شکر درې ملا ته له تلو انکار کاوه، بلخوا کور مو د غره بغل کې و، موټر دروازې ته نشوی راتللی، لاندې کوڅه کې به درېده، تر لاندې کوڅې ورتله ډېر راته سخت و، دريیم ورور مې هارون چې نوی، نوی يې د ځوانۍ په درشل قدم اينښی و، وېل يې: تر موټره دې زه په شاه کوم، يو خوا خو مې په هارون باور نه و، چې سم به مې ورسوي، بلخوا بدن مې ډېر سخت نازک شوی و، مَزې معمولي به چې د چا لاس راباندې ولګېده درد به يې کاوه، په شاه کولو کې خو طبعاً ډېر فشار پرې راتله، نو له دې درده مې هم ويره لاره.

بالاخره مور راباندې زور شوه، هارون ته يې ورپه شاه کړم، موټر روان شو، ډرېور د هارون ملګری او دده په سن يو نوځوان هلک و، کوز د کوڅې اخير کې يې يو بل ملګری هم راپورته کړ، دوی درې واړه د مخې سيټ کې ناست وو، لږ چې لاړو، ښه مسته سندره يې په لوړ غږ پلې کړه، زه او مور مې شاه سيټ کې غلي ناست و،

(c) ketabton.com: The Digital Library

سندره د بچه بازۍ او ښایسته هلکانو په ستاینه راڅرخېده، مست ساز او شپيلک يې ورسره وهل، هارون او ملګرو يې خوند ترې اخيست، یوې نيمې ټپۍ يا سروکي به لا زيات خوند ورکړ، موسکي به شول، غلي به يې يو بل په څنګل سره ووهل.

که څه هم له يادولو دې پاتې نه وي، هارون څه وخت وروسته بيا بغلان کې د امريکايي اشغالګرو په خلاف، له يو جهادي ګروپ سره يو ځای شو، په دې سره يې د ځېرې د تغير سربېره، فکر هم ډېر بدل شو، صوفيتوب او تقواء يې غوره کړل، له سندرو سره خو تر ننه پورې مخالفت ښيي.

ولې هغه وخت يا ملا ته زما د بېولو په مهال دده او ملګرو يي د نو ځوانۍ ليونۍ دوره وه، هېڅ فکر کې نه ورګرځېدل، چې ګويا مور يو سخت ناروغ د علاج لپاره ملا ته بار کړی، که کوم واده کې په ورا روان يو؟ نه يې هم دا زړه کې ورتېرېده چې اخير خو مور راسره ده، شرم دی.

په همدې مستو سازونو او سندرو کې د ملا تر کوره ورسېدو، له موټره د راکښته کېدو په مهال هارون بيا غوښتل چې په شاه مې کړي، خو زما پوښتۍ خوږېدې، ور په شاه نشوم، يو لاس مې د هارون او بل مې يې د ملګري وحيدالله په غاړه ورواچاوه، کرار کرار د ملا کور ته ورننوتلو، ناروغان زيات و، تر څو چې نوبت رارسېدو، په انتظار خانه کې منتظر شو، ډېر وخت وروسته نوبت راورسېده، ملا مې د ناروغۍ په اړه ځينې اوليه پوښتنې رانه وکړې، بيا يې يو تعويذ، څو څاښتونه راته وليکل، شيږ دانې يې تياري په کاغذ ليکل شوې پلتې راکړې، هر سهار له بدراو سره يو ځای دود کېدې، فکر کړم لږ يوناني دوا او د پښو د مالش لپاره تېل يې هم راکړل، څلويښتمه ورځ يې بيا وروغوښتم، نور مو د ملا له کوره حرکت راوکړ، له هغې خوا هم د ښو

(c) ketabton.com: The Digital Library

مستو سندرو او سازونو په بدرګه راغلو، ملا راکړی تعویذ، ځابښتونه، دواوې مې د دده له توصیې سره سمې وکارولې، خو کومه فایده یې ونکړه، څلویښتمه ورځ هم بیا ورنه غلم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د لنګر نجلۍ

د سهار چای څښنلو په مهال مو د دوستانو له جملې يوې ښځې له کمپنۍ نه زنګ راوکړ، تر سلام کلام وروسته يې وېل: داسې خبره شومه چې لنګر کې (لنګر د وردګو چک ولسوالۍ کې د يوې سيمې نوم دی) د يوې نجلۍ په ټول بدن غيبي د الله ج نومونه ليکل شوي، دغه نجلۍ چې اوس هر ډول ناروغ دم کړي، ورسره ښه کېږي، ومې خندل ورغبرګه مې کړه: دا به هسې آوازه وي؟

خو دا جدي وه، وېل يې دروغ نه ده، د مقدمې په بڼه يې پسې زياته کړه: داسې وېل کېږي نوموړې ان له ماشومتوبه ډېره ديندراه او خدای دوسته نجلۍ وه، تل به په اوداسه ګرځېده، ټول وخت يې په تلاوت، نفلونو او الله ج په ذکر تېره وو.

يوه شپه چې د جمعې شپه وه، تر دوو بجو يې تلاوت او نفلونه کړي، پس له دوو بجو په اوداسه ويده شوې، سهار چې راپاڅېدلې، له لمانځه کولو وروسته د رڼا په خپرېدو سره يې خپلو لاسونو باندې د الله ج ليکلي نومونه ليدلي، په وارخطايۍ يې مور او د کورنۍ نورو غړو ته غږ کړی، چې ګويا په لاسونو مې خپله د الله ج ليکلي نومونه راپيدا شوي، د کورنۍ غړو يې چې ورته کتلي، په مخ يې هم د الله ج نومونه ليکل شوي، چې نوره يې پلټلې وه، په ګېډه او د بدن په ځينې نورو اندامو يې هم موجود و، زر يې د جومات ملا امام ته وروستلې، ملا ورته ويلي: دا د وارخطايۍ او تشويش خبره نه ده، مبارک دې وي، تاسو ډېر بختور يئ، چې دغه شان د نيک صالح او الله ج ته ګران اولاد په تحفه يې نازولي يئ؛ دا بي بي د الله ج له ډېرو نژدې او خاصو بنده ګانو له جملې ده، ځکه چې الله ج تل په خپلو نيکو او هغه بندګانو کې چې ده ته

(c) ketabton.com: The Digital Library

محبوب وي، داسې نښې او علايم راڅرګندوي. دا بي بي چې له دې وروسته هر ډول سخت ناروغ دم کړي، ان شاءالله د الله ج په حکم سره به جوړ او روغ کېږي...

نور مو د دوستې ښځې خبرې جړې وړې شوې، بالاخره تماس يې راقطعه شو. خو زه يې په مطلب تر پايه ورسېدم، ددې بېچاره سره اصلاً زما غم و، چې ګواکي ته هم زر ځان ور ورسوه، مګر تر څو يې دا خبره کوله، تماس يې ياري ورسره ونکړه، نه پوهېږم څه ستونزه وه؟ له دېخوا زما زنګ هم نه ورتلو.

ولې په ټول کې د لنګرۍ نجلۍ په بدن غيبي د الله ج د نومونو راپيدا کېدل او بيا د نجلۍ له دم سره د هر ډول ناروغانو جوړېده، هسې خندونکي شعايات او د خلکو دروغ آوازې راته ښکاره شوې، سر مې پسې ونه خوړاوه، خو د څو ورځو په تېرېدو سره دا خبره بېخي عامه شوه، د څو نورو کسانو له خولې مې هم واورېدل، چې پوښتنه مې يې وکړه، د نجلۍ په بدن رښتيا د الله ج نامونه راپيدا شوي و او ناروغان يې دمول.

مور ته مې کړل: راځه ورشو که دم يې کار وکړ، کنه؛ پسرلی دی حداقل د وطن يو سپک چکر خو به مو شي.

بله ورځ يې زه تر مخ شوم، مور مې راپسې کړه، چون ډېرى وخت به چې کوم ملا، زيارت يا ډاکتر ته تلم، سره له دې چې د کورنۍ کوم بل غړى به مې راسره و، حتا تنها به هم تللی شوی، مور ته به مې هېڅ اړتيا نه وه، خو ما به بيا هم کوشش کاوه چې راسره بويې ځم، بس هسې به مې زړه پرې تکيه و، پس په دې ورځ مې هم د مور تر مخ د پاخه سرک له پاسه ټکټکو لکه د آس د پښو نالونو ټک، ټګ آواز کاوه، د موټرو تم ځای ته راغلو، يوه کرولا کې کېناستو، له څه باندې يو ساعت مزل

(c) ketabton.com: The Digital Library

وروسته، یې د لنګر په سیمه کې ښکته کړو، د سرک تر څنګ دوکان مخکې ناست سړي نه مې د شفابخشۍ نجلۍ د کور پوښتنه وکړه، سړي یې کور راوښود، وړاندې په ډاګ کې لویه کلا یې وه، دروازه مو ورټک ټک کړه، یو ځوان راوواته، له سلام او ستړي مشي وروسته مې ورته کړل: ناروغ یم دا پښې مې وینې چې ډېرې زیاتې پړسېدلې، درد هم کوي، له دې ټکګو پرته نشم ګرځېدلی، ستاسو کور کې چې د کومې خورکۍ په بدن د الله ج نومونه پیدا شوي او له دم سره یې ناروغان ښه کېږي، زه او مور مې هم ورته راغلي یو، ترڅو دم مې کړي، که الله ج مې یو سبب ورسره وکړي!

ځوان مو تر مخ شو، وېل یې: راځئ! کلا ته چې ننوتلو، زموږ په یو ډېر نیک کلیوال مو سترګې ولګېدې، دده چې راپام شو، لوی، لوی قدمونه یې راوخیستل، ډېره دوستانه او له محبت ډکه ستړي مشي یې وکړه، موږ مخکې نه و خبر چې دا زموږ کلیوال ددې کورنۍ زوم دی، دده سره د شناخت له مخې کورواله و، موږ ته د ناروغانو نه، بلکې میلمنو په سترګه وکتل، یو ځانګړي اطاق ته یې ننیستلو، کنه شور ماشور یې راتلو، فکر کړم هاخوا خپل نوبت ته له منتظر ناروغانو هم کوم اطاق ډک و.

څو دقیقې وروسته یو ماشوم چلمچي او کوزه راوړل، د مور مخې ته مې یې چلمچي کېښود، مور مې ډېر ورته ووېل: ډوډۍ نخورو ماړه یو، چې راتلو کمپنۍ کې مو چای وخواړه، مګر د کور واله ډېر قدردانه او میلمه پال خلک و، زیات ټینګ شول، ډوډۍ یې راباندې وخوړه، کچالو یې پخ کړي و، یخې تروې (شړومبې) یې ورسره راواخیستلې، سره له دې چې موږ ربښتیا ماړه و، خو د وطني شړومبو برکت و او کچالو یې هم ښه پاخه کړي و، واقعاً سم خوند یې وکړ، د دسترخوان له ټولېده وروسته یې چای هم راباندې وڅښلو، بیا یې هغه دم کوونکې نجلۍ ته غږ وکړ، د څو شېبو په تېرېدو سره نجلۍ د سلام په اچولو اطاق ته راننوتله، تقریباً د لس، دولسو کالونو تر

(c) ketabton.com: The Digital Library

منځ وه، په مخ او لاسونو يې لکه په خامو يا کم رنګه نکريزو زېړ ته مايله سره ډېل، ډېل ليکونه شوي و، ښه به چې ورته متوجه نه شوې، د الله ج نوم دې نشوی پکې صحيح کولای، دا چې نجلۍ وه، زه يې مخ ته ډېر ځير نشوم، په لاسونو يې سورولي او کرښو الله، الله ته ورته ښه لرله، يعنې شفاف يا واضح (الله ج) نه و ليکل شوي، صرف د الله ج د لفظ ليکلې بڼې ته يې يو څه تمايل لاره.

خو په هر صورت پوشتۍ ته مې تکيه کړې وه، پښې مې له توشکې ښکته د غولي منځ ته وروغځولې، نجلۍ درې ځله لنډ، لنډ دمونه پرې ورچوپ کړل، څو دقيقې پس د خداپيامانۍ په کولو سره ترې راروان شو، ماښام کابل ته راوسېدو، که څه هم تر سبا بلې ورځې مې لږ طمعه وه، مګر پښو بيا هم ويل: چې نه قربان! ولا کې دې ښې کړې و، د لويو لويو پيرانو دې زور راته ونه رسېده، په نجونو خو مو منه که يو وينېته هم وخوځوې.

البته چې نمک حرامي هم نشي، او ددې په خاطر هم توجيهات نه ورته لټوم، چې ګويا موږ ته يې ډوډۍ راکړه او قدر مو يې وکړ، نه! بلکې عموم کې مې چې وليدل، دغه کورنۍ واله شډل پډل ساده پښتانه او په زړونو پاک کليوال خلک و. يعنې زه فکر کړم، داسې نه وه، چې دا دوئ له خلکونه د پيسو شکولو په پار کومه ټګماري جوړه کړې وه.

کيدی شي دا کتاب مې يونيم د جلدي ناروغيو متخصص ډاکتران هم ولولي، دوی پوهېږي، خدايزده خبره به مې په ځای که بې ځايه وي؟ زما په اند دا ممکن کومه جلدي ناروغي وي، د نګريزو خام رنګ ته په ورته رنګ او د الله ج د نوم لفظ (الله) ته په تمايله ډېلو کرښو به د انسان په بدن راڅرګندېږي، چون له هغې نه پس ما بيا

(c) ketabton.com: The Digital Library

هم واورېدل، د کوم بل چا په وجود هم عيني د الله ج ليکلې بڼې ته ورته زېړرنګه پيرړې کربڼې راپورته شوې وې، نور نو والله علم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ملا ګونګي ته دویم ځل ورتګ

عبیدالله له ډېره وخت بېکارۍ خورا خسته شوی و، بله ورځ د دندې پیداکېدو د تعویذ په پار یو ملګري یې میدان ښار ته نژدې نرخ ولسوالۍ کې یو ملا ته وروستلی و، په ملا باندې د تعویذ کولو په دویمه ورځ تصادفي زموږ د دوستانو له جملې یو شناخته کس زنګ ورته کړی و، نوموړي په یوه دولتي شرکت کې کار کاوه، عبیدالله یې هم وروغوښت، همدې شرکت کې یې له ځان سره په دنده وګماره، علاوه ددې چې معاشات یې لوړ و، څه نورې د اضافه کارۍ او بخششتۍ پیسې هم لاس ته ورتلې، ډېر پکې خوشحاله و، یوه ورځ په رخصتۍ کور ته راغی، غالباً د مني موسم و، زه ډېر سخت ناروغ وم، پښو مې هېڅ زور نه اخیست، ان له اطاق نه تشناب ته هم خپله نشوی تللی، نه د بل چا له مرستې پرته جګېدلی شوی، ددې وضعیت په لیدو مې راته مخاطب شو:

- لالا! میدان ښار کې د ملا ګونګي په نوم یو ډېر ښه ملا دی، زښته ډېر ناروغان ورځي، ورسره ښه کېږي، پرته د ناروغانو له علاج د چا چې څه ورک وي، غل ورته ښايي، څوک چې بې کاره وي کار نه ورته پیداکېږي، تعویذ ورته کوي، سم له لاسه پکار کېږي، همداسې په چا چې پېریان ناست وي ترې جګوي یې...

که خوښه دې وي؟ سبا به زه او ته هم ورشو، خدای ج مهربانه دی که یو ځل ته هم ورسره ښه شې.

د ملا ګونګي د نوم په یادولو سره یې ماته د شینوارو د زیارت شپه رایاد کړه، په سخته ناروغۍ او خفګان کې یې خندا راوسته، بیا مې په لنډو کې کیسه ورته وکړه، چې ګواکي ملا ګونګي ته زه ډېر مخکې ورغلی یم، هغه وخت ته وړوکی وې،

(c) ketabton.com: The Digital Library

شينوارو ته يې د شپولي بابا په نوم زيارت کې د شپې کولو لپاره ولېږو؛ دغه راز شينوارو ته د تللو، زيارت کې د وېرېدو او په نيمه شپه ترې راتښتېدو ټول جريان مې ورته بيان کړ.

ده هم وخندل، خو لا يې هم تينګار کاوه، چې سبا يوځل بيا ورځو، هغه وخت ځکه نه يې ورسره ښه شوی، چې زيارت کې دې شپه نه ده کړې ترې تبنی يې، کنه اوس به ښه وې.

سبا يې يو ډرېور ملګری سره له موټره راوغوښت، نرخ ته روان شو، د ډاکتر اشرف غني د واکمنۍ لمړۍ دوره وه، ډرېور ملګری يې سالنګی و، په لارو يې د خپلې باتورۍ او تورزنۍ غورې کولې، خو د ميدان ښار له چوک نه چې د نرخ په سرک وروګرځېدو، د سيوچ بولټ په سر يې وړوکی دری رنګی ملي بيراغ درولی و، لاس يې ورتېر کړ، بيراغ يې راواخيست، د چوکيو په قات کې يې تخته کړ، وېل يې: هاخوا طالبان دي، که يې وليد، ولاکه مو د مړي او ژوندي پته ولګيږي.

له کابل نه تر ميدان ښاره، دده د باتورۍ غورو او دلته له طالبانونه دومره وېرې ته په کتو يې، موږ وخندل، ورور مې لږ ټوکې هم پرې وکړې.

نرخ ته چې ورسېدو، د ملا په دروازه او د کلا تر مخ پټيو کې يې همغه شان ګڼه ګوڼه وه، کوم چې لس دولس کاله مخکې ما ليدلې وه، ډېر زيات، ناروغان خلکو ورته راوستلي و، په دوی کې ډېری داسې ناروغان و چې په شاه يې راوړي و، ځينې ليونيان يا عصبي ناروغان و، يو خو داسې چور ليونی پکې و، چې په دريو پايوازانو يې هم نشوی تکيه کولای، دغه راز پېرياني ناروغان هم زيات ورته راوستل شوي و، دروازې ته مخامخ پټيو کې چا څادر، چا کمپلې او فرشونه هوار کړي و، دری او

(c) ketabton.com: The Digital Library

څلور ښځې، نارينه له خپلو ناروغانو ګرد چاپېره ناست و، د نوبتونو ورسېدو ته يې شېبې شمېرلې، مور هم د ناروغانو په ليست کې خپل نوم وليکه؛ شاوخوا پنځوس ناروغان رانه مخکې و، فکر مې نه کاوه، چې نن به نوبت راورسېږي، ځکه چې تر دې دمه يې ايله پروني پاتې ناروغان کتلي و، ننني پنځوس خو ټول ځای په ځای پاتې و.

بيا ښه و ورور مې کومه لاره جوړ کړه، زه يې په عاجلو ناروغانو کې ورتېر کړم، ملا ته چې ورغلو، وېرېدم، څو هسې نه اوس بيا د شينوارو زيارت ته د تلو راته ووايي، يا که پېريان يې رښتيا تابع وي، له زيارت نه د هغه بل ځل تېښتې مې يې نه وي خبر کړی، بې آبه به مې کړي.

خو کله چې ورغلم، ويې نه پېژندم، له ده او پيريانو يې هغه پخوانۍ کيسې پاکې هېرې وې، نه ما ورته ووېل چې يو ځل پخوا هم راغلی وم.

مړوند مې يې په لاس کې ونيوه، بل لاس يې زما په سر او مخ څو ځل راکش کړ، بيا يې دواړه لاسونه له سينې لرې او يو بل نه د ډېرې فاصېلې په لرلو سره د دعا په بڼه نيولي و، د څو شېبو لپاره يې له ځان سره په نيمه نيمه ژبه څه وويل، شاوخوا دوې دقيقې په همدې حالت کې پاتې شو، وروسته يې لاس راټول کړل، له جيب نه يې دوه نوي قات کړي کاغذونه راويستل، ورور ته مې مخاطب شو، څه يې ويل، خو مور يې په خبره سم نه پوهېدو؛ همدا و چې يو بل کس راوړاندې شو، ورور ته مې يې کړل: ملا صاحب وايي ستا په ورور ظالمانو ډېرې سختې کوډې کړې، اوس مې يې اثر له منځه يوړه، نور تاثير نه پرې لري، دا تعويذ او ځانښت هم واخله چې بيا يې پرې تازه نکړي، تعويذ ته دری سپين، يو د چرم پوښ وکړئ، په غاړه کې يې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورواچوئ، ځابنت په پاکو اوبو کې حل کړئ، اوه ورځې هر سهار پس له لمانځه یو، یو ګیلاس وروڅښئ.

عبیدالله تعویذ او ځابنت ترې راواخیستل، جیب ته یې لاس کړ، هغه وخت یو خوا نوی ځوان و، بلخوا یې دنده ښه وه، ډېر د پیسو کیسه کې نه و، نه پوهېږم زر وې، که دوه زره روپۍ یې د ملا د واسکټ په څنګ جیب کې ورکېښودې، فکر کړم د آغا صیب لقب یې ورته وکاره و، د مننې ترې کولو سره غلی په موسکۍ او عذرانه ژبه یې د هغه جادو کوونکي د ورښودو غوښتنه ترې وکړه.

ملا وخندل ویل یې: کوډې مې یې درته خنثا کړې، بیا یې نشي کولای، نور په کس پسې مه ګرځه، عبیدالله لا هم ټینګار کاوه، چې ګویا څه ورته وایم نه، صرف چې ویې پېژنم.

ولې ملا بیا هم ورونښود، کور ته چې راغلو مور مې تعویذ راته وګانډه، ځابنت یې پاکو اوبو کې جوړ کړ، که څه هم زما ډېر یقین نه ورته کېده، خاصه د شفاء هیله مې نه ترې لاره، مګر د کورنۍ د ځینو غړو مو په توکل د خدای ج سره، څه سترګې وې ورته، خاصتاً عبیدالله ډېر خوشبین و.

دغه راز لکه پخوا مې هم چې څو ځل کوډې یستلې وې او بیا زما په شمول د کورنۍ غړي مو د شناخته خلکو او دوستانو له جملې په بعضې کسانو بدګومانه و، چې ګواکې دا کوډې هرومرو پلانکي کړې، بل به ویل چې نه له پلانکۍ پرته، د بل چا کار نه دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

همداسې خداى ج دې ښښنه وکړي، دا ځل مو هم په ډېرو خورانو ټاپې ووهلې، تورونه مو پرې پورې کړل، خو شپې، ورځې، هفتې او مياشتې تېرې شوې، مگر په ناوروغۍ کې د خنثا شو گوډو، هېڅ کوم د ښه والي اثر رامعلوم نشو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د مرګ غوښتنه

سره ددې چې د داخل او خارج ډاکترانو ځواب راکړی و، په سلګونه ملایانو، زیارتونو حکیمانو.... مې هم درملنه ونشوه، ولې بیا هم تر هغو چې کابل ته نه و راکډه شوي، زړه مې نه و مات، ناروغي مې د څه وخت موقته میلمنه بله، خپله راتلونکې مې ښکلې پیشبیني کاوه، خوا او خاطر کې نه راتېرېده، چې د تل لپاره به همداسې ناروغ پاتې شم، حتا د وخت په تېرېدو سره به لا له بدبتر او د یو معیوب انسان په صفت به د کورنۍ او ټولنې د اوږو بار یم، پرله پسې او یو تر بل سختو جسمي او رواني سکنجو سره به مخ کېږم.

اما کابل ته په راتلو سر څنګه چې محیط هم بې اغیزې نه وي، د یو کس په کړو وړو او فکر کې تغیر راولي، بلخوا د طبیعي پروسې له مخې د عمر په زیاتېدو سره د انسان عقل او افکار پخېږي، د خیالي رنګینې نړۍ او هوسونو په ځای حقایق درک کوي.

همدا و چې زما هم کرار کرار فکر بدلېده، د خپلې راتلونکې په اړه مې اندیښنه زیاتېده، د پخوا برخلاف ډېره خرابه مې تصوروله، چې په پایله کې یې نه یوازې د لنډ وخت په تېرېدو سره د بدن غوښې رااوبه کړې، بلکې خوی خصلت مې یې هم کاملاً راتغیر کړ، چون مخکې ډېر اجتماعي وم، میلمه مې خوښېده، له ملګرو سره د ناستې پاستې زیات علاقه مند وم، د کلي کور دوستانو په ښه او بده کې ګډون او همکارۍ خوند راکاوه، مګر تر دې وروسته له ژونده د یو لاس مینځلي ناروغ په شان زړه کې هېڅ زور نه نشو راپاتې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

وړاندې د نيازبيک د کوچۍ په کيسه کې مې يادونه کړې، يو قسم انزوايي حالت ته ولاړم، ان د خپل فاميل د غړو مجلس او خبرې به هم راباندې بوج کېدې، څو به چا مجبور نه کړم، د کور په مشورو او پرېکړو کې مې هم ځان نه د خيلاوه، دې وضعيت دوه درې کاله دوام وکړ، نور مې کورنۍ هم له همدې حال سره عادت شوه، چا کار نه رالاره، نه يې کومه اضافي خبره راسره کوله، دوی ټول په يوه دسترخوان سره راټولېدل، زما ډوډۍ مې يې اطاق ته رالېږه، په همدې اصطرابي او انزوايي حالت کې مې يوه ورځ مور راته وېل:

- زويه! په تا پسې ورونه دې نور ښه د واده کولو سن ته رسېدلي، خو لمړی ستا حق دی، د يو غريب سړي د نوم په اخيستلو سره يې زياته کړه: ښه لور يې ده، باور لرم چې ترې ويې غواړو، په نيمه خوله يې راکوي!

- نه مورې! زه واده نه کوم، زما لخوا اجازه ده، هر څوک او هر چېرته يې چې ورته کوې، نورو زامنو ته دې وادونه وکړه!

دې فکر وکړ چې ګواکې د ياد سړي لور ته يې ددوی د ډېر غربت او خوار ژوند له کبله خوښه ونه شوه، ورغبرګه مې کړه:

- نه مورې! دغه خبره نه ده، غربت عيب نه دی، موږ هم خانان نه يو، اصلاً زه چې تر څو ښه نشم، که د وخت د پاچا (ډاکتر اشرف غني) لور کورته راپسې راشي، هم نه يې کوم!

(c) ketabton.com: The Digital Library

- احتياجېږې زويه! ترڅو به دې زه او پلار درته ژوندي و، ته به له مور سره اوسې؟ واده وکړه، يو دوه اولاونه به خدای ج درکړي، څو چې مور شته يو، په همدې ګډ کور کې به رالوی شي، بله ورځ به دې د ورونو محتاج نه يې!

- ستا له مهربانۍ او له ما سره نهايي همدردۍ قربان مورې! مګر واده ډېر لوی مسوليت دی، تر هغو چې د يو ښه خاوند او پلار په صفت د ښځې او اولاد ټولو مسوليتونو او حقوقو ته د رسيدګی باور مې په ځان نه وي پيدا کړی، داسې واده نه کوم لکه...... (مثال کې مې زمور شناخته يو معيوب کس ورته ياد کړ) چې د ښځې او بچيانو يې ټول عمر د نورو خلکو په خيراتي زاړو لباسونو کې تېر شو، د کلي کور په عشرونو او زکاتونو پايي!

- نه زويه! چيټي چورتونه مه وهه، تر هغو چې مور ژوندي يو، هېڅ کله به ان شاءالله ستا ښځه اولادونه له چا کم نه شي، نه به د چا زاړه واغوندي، نه به هم وږي شي!

- ستانه بيا هم مننه مورې! مګر تينګار مه کوه، تنها زه بس يم، چې ستاسو يا کورنۍ د اوږو بار يم، هېڅکله به نه د کورنۍ پېټی نور دروند کړم او نه به هم ماته په تقدير کې ليکلي عذاب کې يوه بې ګنا ښځه او ماشومان کالونه په دې نيت راسره وکړوم، ترڅو راتلونکي کې زما خدمت وکړي، چې چاته احتياج نشم. نه! توکل په الله هر څه چې راکيږي، کيږي به، بل څوک په دې اور کې نه راسره ډاډه کوم!

- بې عقل کيږه مه زويه! ګوره يو وخت به مې ددې خبرو آرمان وکړې!

(c) ketabton.com: The Digital Library

- که همداسې ناروغ وم مورې! خو هېڅکله به يې ارمان ونه کړم او که چېرې الله ج ښه کړم، بيا به وګورې، ان شاءالله داسې ښځه به وکړم، د چا خبره چې جوړه يې نه وي او که نه ښه کېږم بيا نو د ناروغۍ زياتېدو او پرمختګ ته په کتو مې، لمړی فکر نه کړم، چې نور ډېر د ژوند کولو چانس راکړي، ولې بيا که ژوندی هم وم، هر حال مې چې و، يوازې خپل غم به مې وي، په ښځه او بچيانو خو به مې سترګې نه سوځي!

مور مې پوه شوه، چې په خپله خبره کلک دی، له يوې شېبې چوف پاتې کېده وروسته، په نمجنو سترګو جګه شوه.

څه وخت پس يې بيا هم همدا خبره راته وکړه، مګر زما لخوا دا ځل هم ځواب منفي و.

بالاخره پوره يقيني شوه، چې نه قانع کېږي، دغه و چې نور مې په ما پسې ورور همايون ته لاس په کار شوه، پايله کې يې څه وخت وروسته د کوزدې ګل ورته راوړه، په دې سره اعلاوه ددې چې ما خپله واده کول نه غوښتل، مور ته مې بار بار ځواب ورکړی و، لا هم پښيمانه نه وم، ولې بيا هم واقعاً ډېر بد اثر يې راباندې وکړ، ورور مې ښه هلک دی، په کوزده او خوشحالۍ يې نه وم خفه او نه مې نيت پرې بد و، زما مې يوازې په خپل مظلوميت زړه ودردېده، تر بل هر وخت مې د خپلې ظالمې ناروغۍ زياته بې رحمي احساس کړه.

اما بيا هم ظاهراً مې په ټول توان هڅه کوله، ترڅو د راتلو دوستانو، ميلمنو په وړاندې ځان نورمال وښايم، مګر زړه مې سينه کې غېږې ارادي غلې غلې اوښکې څڅولې، دوامدار يې ژړل، هسې له خپل نصيب نه زياته ګيله راته ولاړه وه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

خو په هر حال د انساني فطرت له مخې د وخت په تېرېدو کرار کرار ورسره عادي او واپس خپل حالت ته راوګرځېدم، درې کاله وروسته مې دويم ورور عبيدالله کوزده شو، دا هم بې اثر نه و، خو د همايون د کوزدې په اندازه نه. دغه راز خويندې هم واده شوې، همايون او عبيدالله جدا شول، په کور کې لوی تحول رامنځ ته شو، زما د غږ اورېده او له ما سره په ناروغۍ کې همکار ډېره برخه د کور غړي مې له سترګو پنا شول، ددې وضعيت د بدې اغېزې راباندې پرېوتو نتيجه کې مې د کم وخت په تېرېدو سره ناروغي يو په درې شوه، د پښو سربېره پرسوب ګېډه هم لاندې کړه، دواړه سږي مې له اوبو ډک شول، نفس مې په ډېر فشار اخيست، د اوږدې مودې لپاره يې بستره کې ځای په ځای وغورځوم، ان په يو اړخ او بل اړخ به مې هم مور او راپاتې دوو کوچنيو خويندو اړوم، رااړوم؛ د سختې ځان دردۍ له وجې روغ ليونی وم، کوم اندام به مې چې ناپامه لږ هم وخوځېده، ته وا د تبر ګوزار پرې وشو، غېرې شعوري به مې په ډېر لوړ غږ چيغه تر خوله ووتله، د شپې لخوا مې مور اطاق کې راسره پرېوتله، د نورو شپو په شان يوه شپه مې د سخت درد په مهال ناڅاپه جګه چيغه له خولې ووته، مور مې ويده وه، له وېرې يې پورته ټوپ کړل، راويښه شوه، له ټولې مورنۍ مينې او مهربانۍ سره سره، په وېرېدلي او وارخطا غږ يې راغبرګه کړه: آ مرګ زړه مې دې له پردې ويست، خدای ج دې نور رانه واخله!

ملامته نه و، چې هره مور وی دا خبره به يې کوله، چون مور که هر څو د مهربانۍ او شفقت لوی غر وي، بيا هم انسان دی طبعاً يو نيم وخت به بې حوصلې کيږي، د شپه او ورځ ځار، قربان تر ځنکه يوه نيمه ترخه به هم کوي.

بلخوا سربېره ددې چې زه په خوږو کې نسبتاً تکړه يم، ډېر زګيروي او فرياد مې عادت نه دی، حتا پرې شرمېږم، يو قسم بې غيرتي مې يې محسوسه وم، خو دغه

(c) ketabton.com: The Digital Library

چيغې مې کاملاً له اختياره وتلې وې او داسې چيټې چيغې هم نه وې، ان د څلور طرفه ګاونډيانو په کورونو کې به يې ازانګې جوړې کړې، راسره ناارامه کړي مې و، باوري يم که ښکنځل يې نه وي کړي، نو دا خو به يې حتماً لحظه په لحظه وېلي وي چې: نور دې خدای ج پخير په مخ رڼا کړه، چې دا غوږونه مو درنه آرام شي.

د سختې ناروغۍ علاوه، ډېر وخت، يعنې څه باندې يو کال بستره کې د ځای په ځای پرېوتلو له وجې مې د شاه پوست له توشکې سره سولېدلی و، ځو لوی لوی زخمونه پکې جوړ شوي و، که څه هم مور مې له جنډونه يو ډول ګردې ګردې منجولې ورته جوړې کړې وې، په داسې شکل به مې يې د شاه تر تخته رالاندې کولې چې زخمي برخې به له ځمکې په لړ راجګېدو سره ډېرې په توشکې نه لګېدې، ولې بيا هم خورا زيات سوخت به يې کاوه، څنګه چې دې حالت ته په کليواله ژبه د ناروغ لګېدل وايي او دا اصلاً د ناروغ ۹۹ درجې خطرناک حد ته د رسېدو زنګ دی.

پس کورنۍ مې زما لپاره هم د کفن او زامو د راتړلو تر لتې پورې د مرګ تياری نيولي و، ما هم له دې يوه شپېه نه تحملېدونکي وضعيت نه د وتلو په پار، د هر زګېروي او هرې چيغې سره ګډ د کايناتو له ستر واکمن نه زر تر زره د مرګ او ارامۍ غوښتنه کوله، مګر الله ج وېل چې نه، ته راځه دا فلم اوږد دی، دومره زر به خلاص نه شي، لکه ته يې چې غوښتنه کوې، يا يې د کورنۍ او دوستان د پای ته رسېدو شپېې شمېري.

همدا و چې پس له څه کم او زيات دوو کالونو يې د فلم اوږد والي او د صحنې بدلېدو ته په داسې عجيب او غريب ډول زمينه مساعده کړه:

(c) ketabton.com: The Digital Library

یوه خور او اوښی مې تازه امریکا ته تللي و، اصلاً دوی چې تلل، زه په همدې سخت اصطراري حالت کې وم، اوښی مې سر خلاصی سړی دی، ده زما حالت درک کړی و، له رسېدو سره سم یې یو قسم انرژي زا او د اصطراب یا استرس ضد ګولۍ (تابلیت) راته راولېږل، د دوا په پیلولو سره مې په ډېره چټکۍ د اندامونو درد او ذهني فشار مخ په کمېدو شو، پنځمه ورځ چېرکټ کې راکېناستم، بله ورځ مې پښې راوځړولې، همداسې په لسم سهار ودرېدم، بالاخره د میاشتې تر اخیره مې د جوړه ټککونو په مرسته قدمونه واخیستل، همداسې ورځ تر بلې مې د قدم وهلو ساحه زیاتېده، تر دې چې د کارته سخي بازار ته راښکته شوم، یو نیم مازیګری به ژبې یا کوم پارک ته وتلوېدم. د جمعې په ورځ به مې هڅه کوله چې د افغان ادبي بهیر په غونډو کې ګډون وکړم، همداسې کابل ښار کې میشت دوستانو کره مې تله راتله پیل کړل، البته دا درمل داسې نه و چې زما د اوږد مهاله ناروغۍ اساسي درملنه یې کړې وی، د پښو پړسوب او ګېډې پړسوب مې یې کېنولی وی، یا مې یې له سږو اوبه تخلیه کړې وی، نه بلکې صرف ورځنۍ انرژي یې پوره کوله او عصبي فشار یې کماوه، چې په نتیجه کې یې انسان ته د څو ساعتونو ایلا یوې ورځې لپاره د عضلاتو قوت او رواني ارامتیا ښښله، معنا یوې ګولۍ ټول ټال تر بېګا کار کاوه، سهار به مې بله خوړله، ښه و بوتل یې لوی و ۳۰۰ ګولۍ یې لرلې څه کم د یو کال دوا وه، سربېره له دې چې د نوي ژوند د رابښلو سبب مې شوې، لږ وخت کې یې له هغه سخت اصطرابي او کوما حالت نه راویستلم، مګر بیا هم بې ټککو نشوی کرځېدلی، چون څنګه چې دوا یوازې تسکیني وه، کوم چې وړاندې مې ووېل، فقط ورځنۍ انرژي یې عیاروله، د ناروغۍ بنستیزه درملنه کې مې یې کوم رول نه لاره، پس د پښو او ګېډې پړسوب په خپل ځای و، د زیاتو اوبو پکې جمع کېده له وجې مې بدن دروند و، بلخوا زیات وخت بستره کې د پرې وتلو له کبله مې د پښو او ملا عضلات هم لنډ شوي و،

(c) ketabton.com: The Digital Library

همدا و چې شاوخوا دوه کاله په ټککو وګرځېدم، ایله مې د بدن پلې (وژې) لږ رانرمې شوې، اګر چې ملا مې تر اوسه پورې شخوالی لري، پوره نیغ نشم درېدلای، ولې بیا هم الحمدالله وروسته له یونیم، دوه کالونو مې ټکک هم کېښودل، البته لا هم زیات نشوی ګرځېدلی، یوازې کور او چارچاپېر نژدې محیط کې به ارام ارام تاوېدم، نفس تنګي مې ډېره زیات وه، علي اباد روغتون ته ولاړم، ډاکترانو راته ووېل: ابن سینا صدري روغتون ته ولاړ شه، دلته له سږو نه اوبه نه یستل کېږي، صدري روغتون کې هم ډاکتر هسې له ځان راتېر کړم، یو دوه قسمه دوا یې راته ولیکه وېل یې: سږو کې دې اوبه کمې دي، په پایپ یستلو ته یې اړتیا نشته، له دوا سره ښه کېږې، که څه هم په خبره یې خوشحاله شوم، خو داسې نه وه، دوې درې ورځې مې یې دوا وخوړه، کار یې نه ورکاوه، مجبور شوم کوټه سنګي کې د یوریولوژۍ د څانګې د یو متخصص ډاکتر شخصي کلینک ته ورغلم، نوم مې یې هېر دی تخلص یې امرخیل و، د سیلو طرف ته د کوټسنګي د پله اخیر کې ښي لاس ته یې کلینک و، نه پوهېږم دوه سوه که دونیم سوه یې فیس شو، څه کم او زیات پنځه سوه افغانۍ یې د اکسرې شوې، د تلویزوني معاینې یې خدایزده څو رانه واخیستې، د معایناتو تر تکمیلېدو وروسته یې خط راته ولیکه وېل یې: ورشه دا علي اباد روغتون کې نکریوال ډاکتر ته وښیه چې بستر دې کړي سبا به دې له سږو اوبه وباسي.

ورغبرګه مې کړه:

- ډاکتر صاحب! زه درې ورځې وړاندې ورغلی وم، علي اباد روغتون کې د سږو اوبه نه ایستل کېږي.

راغبرګه یې کړه:

(c) ketabton.com: The Digital Library

- يو ستا ورتلل دي، يو زما ورلېږل، ته ورشه که څه مشکل و بيا ماته زنګ وکړه.

د ډاکټر خط مې چې علي اباد روغتون کې راپه ګوته شوي ډاکټر ته وښود، زر زر يې دوسيه راته جوړه کړه بستر يې کړم، په سبا مې يې سږو کې د جمع شو اوبو د تخليې په پار د شاه له طرفه د پوښتيو تر قات د يوې غټې اوږدې ستنې په وسيله يو پايپ سږو ته تېر کړ، شاوخوا دوه ليتره اوبه يې ترې راويستې، په دې سره يوه اندازه د بدن د سپکوالي تر څنګ، نفس تنګي مې هم څه ښه شوه، خو متاسفانه د سږو همدا لار شوه، نور که په بستره کې هم نه وم پروت، هرو شپږو، اوو مياشتو کې به يو ځل له اوبو راډکېدل، نفس به يې راقيد کړ، پس مجبور وم چې بيا، بيا روغتون ته ولاړ شم او تخليه يې کړم، خو په ټول کې ددې واړه مشکلاتو سره سره دا حال مې پاچاهي ګاڼه، چون هر څو که پښې او ګېډه لا هم زيات پړسېدلي و، سږو کې اوبه جمع کېدې، مګر د هغه دوزخي حالت نه راوتلی وم، چې له درده مې ساه نشوی اخيستی، شپه او ورځ به مې چيغې وهلې، ننني وضعيت مې د الله ج ډېره لويه لورينه او د نوي ژوند موندلو په ښه غنمت ګاڼه.

ممکن د امريکايي درملو اغېز به هم و، خو تر ډېره مې د نوي موندلي ژوند د خوشحالی په پايله کې هغه له دې سختې ناروغۍ وړاندې راته پيدا شوې د منزوي کېدو مفکره يا رواني ستونزه هم له منځه ولاړه، يو ځل بيا مې په درون کې له دوستانو، ملګرو سره د ليدنې، ناستې ولاړې او مجلس کولو وچې چينې رالندې شوې، همداسې پس له اوږدې مودې وقفې مې د مطالعې له کتابونو ګردونه ټکوهل، يو نيم شعر به مې ليکه، د نيمګړې رانه پاتې ناول او نورو ادبي ليکنو په بشپړولو مې قلم راواخيست. ددې علاوه له شعر او شاعرۍ، ليکوالۍ سره د پخې مينې له مخې اکثريت وخت به د ځينې اديبانو ملګرو کار ځای ته ورتللم، دوی به مې کور ته راغوښتل،

(c) ketabton.com: The Digital Library

تفريحي سيمو کې به کېناستو، د ادب په اړه هر اړخيز نظريات او شعرونه به مو سره شريکول، موقعت ته په پام، کله به ځينو ښکلې حنجره لرونکو ملګرو په ګډ غږ کې کومه سندره پرې واخيسته، نوې او جالبې ټپې به يې پکې اچولې، سم خوند به يې وکړ، زياتره وخت به مو مجلس د کوم ليکوال په نثر، ناول يا لنډه کيسه متمرکز و، د ځان پوهاوي يا درس ترې اخيستو په پار به مو يې په خلاص لاس خوبۍ او نيمګړتياوې بيانولې.

البته نه يوازې هغه وخت اوس مې هم د ناستې پاستې د ملګرو ډېره برخه ادبپال ځوانان دي، له دوی سره مينه او ملګرتيا مې نه يوازې د ادبي همفکرۍ له مخې خوښه ده، بلکې په تېر شاوخوا درې نيمې لسيزې ټولنيز ژوند کې مې د هر مسلک او بېلا بېل فکر لرونکو خلکو سره د وخت تېرولو په اساس، ډاډه ويلی شم، چې نسبت نورو عامو وګړو ته، ادب پال يا ليکوالان او شاعران حتا کوم ځوک که خپله شاعري او ليکوالي هم نه کوي، يوازې ادب ذوقه يا د ادب، ليک لوست، مينوال هم اوسي، اکثريت يې ډېر نرم او له مينې ډک زړونه لري، دوی تر ډېره مثبت فکره وي، مقابل کس اسانه درک کولای شي، خبرې، کړه وړه يې په اخلاص او صداقت ولاړ وي، د نورو په درناوي سره خپل درناوی ساتي.

بناءً بې صحتۍ ته مې په کتو، نوموړو ادب پالو ملګرو به مې زما هم خورا زيات خاطر ساته، دا و چې زړه مې ورسره تړلی و او تر ننه مينه ورسره لرم.

خو ځنګه چې وېل کېږي: شاعري او ليکوالي يوه ذوقي مسله ده، د مالي ضرورتونو د پوره کولو او ژوند مخ ته وړلو لپاره د نورو انسانانو په شان هر شاعر او ليکوال هم اړ دی، چې د ادب پالنې سره خوا کې يو بل کار او بار وکړي، دغه و چې له ما

(c) ketabton.com: The Digital Library

سره هم د یو سپک عاید پیدا کولو غم پیدا شو، هغه عاید نه چې د کورنۍ اړتیاوې مو پرې پوره شوې وی، چون زما صحت لا هم د دومره درانه بار د پورته کېدو نه و، الحمدالله ورونه او پلار مې و، د کور غم د دوی په غاړه و، له ماسره یوازې د خپل جیب خرڅ غم و، یا هم د هغه اندازه پیسو پیداکولو په هڅه کې وم، کوم چې رحمان بابا وایي:

هسې نه چې په دنیا پسې زهیر یم

د دلبرو صـــدقې لره یې غواړم

خو دا چې یوخوا مې لا هم د وخت مقیده او چا تر لاس لاندې دندې اخیستلو او رسیدګي ورته کولو توانایي په ځان کې نه لیده، بلخوا زما غوندې کسانو لپاره تر ټولو اسانه کار دوکاندرۍ کې مې هم له ننه څو کاله وړاندې ماتې خوړلې وه، کوم چې د اوس په پرتله هغه وخت مې صحت هم څه ښه و، دغه و چې بیا مې زړه نشوی ورته نیولی او نه مې دا وخت پیسې لرلې، چې په دوکان یا کوم بل کار مې بندې کړې وی.

بالاخره ورور مې عبیدالله په کوټسنګي کې د مبایلونو ترمیمګاه یا ورکشاف لاره، له ده نه مې د یاد کسب د راښودلو غوښتنه وکړه، عبیدالله مې غوښتنه په ورین تندي ومنله، حتا تشویق یې هم کړم، زما صحت ته په پام وېل یې: تر څو دې چې په چوکۍ د کېناستو تاب لاره، کېنه کار زده کوه، چې خسته کېدې یا دې په پښو فشار راتلو، بالښت شته، د مېز شاته آرام څمله، هر کله دې چې وضعیت ښه کېده، بیا راجګېږه،

(c) ketabton.com: The Digital Library

همداسې پسې زياته يې کړه: ته که جسماً هر څو ناروغ او بې انرژۍ يې، خو ذهن دې ماشاءالله ښه دی، ان شاءالله ډېر زر به يې زده کړې، بيا د کارته سخي بازار کې يو وړوکی دوکان ونيسه، يو ساعت کار کوه، بل ساعت ارام پرېوځه، دمه دې جوړوه، ټوله ورځ کې چې يوازې دوه ساعته هم کار وکړې، دومره پيسې پيدا کولای شې، چې ستا اړتياوې او جيب خرچ پوره کړي، په خبره يې خوشحاله شوم، همغه و چې هر سهار به ورتللم، څنګه چې ده راته ويلي و، تر هغو چې چوکۍ کې د کېناستو انرژي به مې لرله، ناست به وم، کار مې زده کاوه، چې د پښو پړسوب او سوخت به زيات شو، يا به مې ژبه وچه شوه، پوه به شوم چې د باندينې بدن اوبه ښکته ولاړې فشار ټيټ شو، زر به له چوکۍ راښکته شوم، لاندې په فرش به پرېوتلم، پښې به مې هم په کوم شي لوړې ورواچوې.

هر کله به مې چې وضعيت ښه شو، بيا به ورجګ شوم، په همدې ډول مې تقريباً يوه نيمه مياشت ورسره تېره کړه، د عبيدالله سربېره د دوکان شريک يې وحيدالله هم ښه هلک و، د کار اړوند ډېرې پوښتنې به مې ترې کولې، دغه و چې ددې يوې نيمې مياشتې په لړ کې مې دومره کار زده کړ، چې نور مې کرار کرار د خپل دوکان جوړولو ته وزر سوځېدل.

خو بدبختانه په همدې حساس وخت کې يوه شپه دولس بجې د خوب په مهال مې پرته له کوم دليله ناګهانه ډېره سخته ساه بنده شوه، تقريباً ان د کوما حالت ته يې ورسولم، د کورنۍ غړو مې بيا هم موږ ته نژدې علي اباد روغتون ته يوړم، ډاکترانو اکسجن راته بند کړل، په دې سره مې څه ناڅه دمه جوړه شوه، سبا يې ډېر معاينات راباندې وکړل، خو کوم خاص تشخيص يې پيدا نکړ، روغتون کې له پنځه ورځې بستر وروسته، د ډاکترانو پرېکړه دا شوه، چې کوم نوی مشکل نه دی، نفس تنګي يې د

(c) ketabton.com: The Digital Library

سابقه ناروغۍ له وجې ده، په سږو کې د اوبو جمع کېدو له کبله يې د سږو نسجونه تخريب شوي، اکسجن نشي جذبولی، ناروغ بايد د رګونو متخصص ډاکتر ته واستول شي، تر څو د هغه بندو رګونو درملنه يې وکړي چې د اوبو د ويش سيستم يې مختل کړی، په دې سره به بيا سږو ته اوبه نه داخلېږي، خپل فعاليت ته به راوګرځي.

دغه و چې علي اباد روغتون ته څېرمه د کابل پوهنتون د طب د پوهنځۍ مربوط، د زړه او سينې د ناروغيو انستيتيوت ته يې ورولېږم، د ياد انستيتيوت سر طبيب يو ځوان ډاکتر و، د زړه د جراحي په برخه کې يې تخصص کړی و، نوموړي مې چې معاينات وکتل، يوه ډېره عجيبه او نوې خبره يې وکړه، ويل يې: ته اصلاً هېڅ د رګونو مشکل نه لرې، له زړه چاپېره پرده دې کلکه او ډبله شوې، د زړه فعاليت يې محدود کړی، دا د پښو، ګېډې پړسوبونه او ساه بندي دې ټول له دې کبله دي، د درملنې لپاره يې يوې لويې جراحي ته اړتيا ده، چې د سينې هډوکي يا قفس په بشپړ ډول پکې خلاصېږي او زړه بهر رايستل کېږي، د کلکې شوې پردې ترې لرې کولو وروسته زړه واپس په خپل ځای اينبودل کېږي، هډوکي او عضلات پسې ګنډل کېږي، ډاکتر خپلو خبرو ته دوام ورکړ ويل يې: که څه هم د زړه په جراحيو کې تر ټولو خطرناکه او پېچلې جراحي ده، ولې که کامیابه شوه، ان شاءالله د پښو او ګېډې پړسوبونه، ساه بندي همداسې نورې ټولې ستونزې به دې ورسره حل شي.

ددې خبرې په اورېدو مې له بدن نه سور تاو پورته شو، پرته له څه ويلو مې څو لحظې ډاکتر ته حيران بريان وکتل، وروسته مې ورته وويل: ډاکتر صاحب! زما دا ناروغي خو له ډېرو کالونو پخوانۍ ده، د کابل د ډاکترانو له ځواب راکولو، وروسته پاکستان او هند ته هم تللی يم، مګر تر اوسه يوه ډاکتر نه و راته ويلي چې ګويا ستا مشکل د زړه دي، دا پړسوبونه او ټولې ستونزې دې له همدې وجې دي. بلکې دوی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ويل چې دا د لمفديما په نوم يو نوعه د رګونو ناروغي ده، په بدن کې د اوبو د ويش سيستم تخريبه وي، چې په پايله کې يې اوبه د ناسم مديريت له وجې د وجود په ځينو برخو کې جمع کيږي، پړسوب رامنځ ته کوي او له بده مرغه د نړۍ په سطحه طبابت يې تر اوسه په درملنه کې پړ دی، يعني يوه ناعلاجه ناروغي ده.

ډاکتر مې دې خبرو ته هېڅ ارزښت ورنکړ، د هندي او پاکستاني ډاکترانو خبره يې غيرې مستقيم نقد کړه، مانا په خوله يې څه ونه ويل خو له څهرې او انداز نه يې داسې ښکارېده، چې هندوان او پاکستاني يې زما د ناروغۍ په سم تشخيص کې ناتوانه يا غلط شوي وګڼل، په خپله خبره يې تاکيد وکړ.

يو خوا د خوشحالۍ خبره وه چې په تېر ځلور ويشت کاله درمليز دور کې مې د لمړي ځل لپاره يو ډاکتر پيدا شو چې زما د اوږد مهاله او سختې ناروغۍ د بشپړې درملنې خوشبيني يې راکړه؛ بلخوا زما دوې نيمې لسيزې رنځ ځپلي خورا ضعيفه بدن او دومره لوی او خطرناک عمليات ته په کتو، له سلو رګونو مې په يو رګ کې هم نه تېرېده، چې ژوندی دې ترې ووځم، عمليات دې کامياب شي، عيني حال کې بل لوی شک او تشويش مې دا هم و، چې ايا رښتيا مخکني ټول ډاکتران به زما په تشخيص کې غلط شوي وي؟ که دا ډاکتر په بله ولاړو؟ هسې نه اوس مې ناکي سينه راچاک کړي، زړه راوباسي، بيا نه پرده کلکه وي، نه يې د زړه فعاليت محدود کړی وي؟

همدا و چې له ډاکتر نه مې يوه ورځ وخت وغوښت، مازيګر مې د مشورې په پار د واتساف له طريقه د ډاکتر صاحب احسان الله درمل سره اړيکه وکړه، د ځينې معايناتو عکسونه مې ورته ولېږل، درمل صاحب په لنډو کې ځواب راکړ ويل يې: زه د زړه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د داخله امراضو متخصيص يم، د جراحي په برخه کې د همغه جراح خبره معتبره ده.

دا چې د مرگ او ژوند موضوع وه، د درمل صاحب تر مختصر ځواب وروسته، فوراً له يو بل ملګري او کليوال ډاکټر سره مو تماس کې شوم، که څه هم نوموړي په کومه ځانګړې طبي رشته کې تخصص نه دی کړی، يوازې عمومي طبابت يې ويلی، کيسه مې ورته وکړه، په ډېر جديت او خوشبينتيا سره يې راغبرګه کړه: داسې ښکاري چې د ناروغی نښه دې پوره شوې؛ هوش کوه چانس له لاسه ورنکړې، روغتون ته حتماً ورشه، تر هغو چې يو ډاکټر سل فيصده د يوې ناروغی د تشخيص په اړه ځان مطمين نکړي، هيڅ کله دومره لوی اقدام نشي کولای، چون طبابت د الله ج په وړاندې ډېر ستر مسوليت دی، جراحان خو بيا ښېخي زيات مکلف دي، ترڅو دقت وکړي، ولې چې ډېره کمه اشتباه يې د يو انسان د مرگ سبب کيږي، پس ډاډه اوسه هره وېره او تشويش دې له زړه وباسه، مه د ډاکټر په تشخيص شک کوه، چې ګويا پاکستانيو، هندوانو يا نورو ډاکترانو ولې دا تشخيص ونشو کولای، چې يوازې دا يو ډاکټر وايي؟ درحالې کې چې افغاني ډاکتران نسبت هندي او پاکستاني ډاکترانو ته دومره پوهيږي هم نه.

ډاکتر د خپلو خبرو په ځواب کې زياته کړه: نه داسې نه ده، اصلاً دا زموږ او ستاسو منفيګرايي ده، چې په خپلو ډاکترانو باور نه لرو، کني واقعيت کې موږ او تاسو الحمدالله ډېر تکړه ډاکتران لرو، دا چې ځينې ناروغان نورو هېوادونو ته اړ کيږي، د ډاکترانو نه، بلکې د ځينې طبي تجهيزاتو او معايناتو کمی دی، خو کوم تشخيصونه چې کيږي، په هغو کې هيڅ شک او شبهه نشته، بلخوا ته له نن نه شاوخوا ديرلس، څلورلس کاله وړاندې هند او پاکستان ته تللی يې، هغه وخت هند او پاکستان کې هم

(c) ketabton.com: The Digital Library

د نن په سویه د زړه د وضعیت چک کولو دقیقه ایکوګرافي، سی تي سکن او نور معاینات نه کېدل؛ دویم دا چې هغه وخت ستا یوازې پښې پړسېدلې وې، ګېډې دې پړسوب نه لاره، سږو کې دې اوبه نه جمع کېدې، نفس دې نه تنګېده، مانا د نن په شان دې ناروغي اوج ته نه وه رسېدلې، پس څومره چې د ناروغۍ علایم کم وي، تشخیص یې هم سخت وي، څومره چې ناروغي پرمختګ کوي، تشخیص یې اسانه کېږي، لهذا اوس چې دې ډاکتر پس له څه باندې شلو کالونو کوم تشخیص کړی، یو قوي دلیل یې ستا د ناروغۍ شدت هم کېدی شي، په تکراري بڼه یې کړل: سبا حتما روغتون ته ورشه، انشاءالله روغ او جوړ به شې، هېڅ تشویش ونکړې، څومره چې خطرناک تصوریږي داسې نه ده، اوس طبابت مخکې تللی، د سینې خلاص عملیاتونه ډېر اسانه شوي، خو پام دې وي هر ډاکتر یې هم نشي کولای، کابل کې یې د ګوتو په شمېر کوم ډاکتران چې کولای شي، هغه یې په خپلو شخصي روغتونونو کې کوي، له ناروغ نه څلور تر شپږ لکه افغانۍ اخلي، ستا خوشبختي دا هم ده، چې له ډېر سیله رحمه ډاکتر سره مخ شوی یې، زه فکر کوم ستاسو اقتصادي وضعیت، شل کلن درد او ځور مو یې درک کړی، له مخې یې په دولتي روغتون کې د عملیاتولو درته ویلي، پس یوه ذره غفلت ونکړې.

د کلیوال ډاکتر ملګري مشوره که څه هم علمي نه، بلکې دده نظر و، خو تر ډېره تسکیني او قناعت بخش وه.

بېګاه مې د کورنۍ پرېکړه هم دا شوه، چې ګواکي سړی خو هسې هم مړ دی، توکل په خدای ج، عملیات به یې وکړو، څنګه چې ډاکتر وایي، الله ج مهربانه دی چې ربنتیا یې همداسې د کامله صحت سبب شي، دغه و چې سبا له چای څښلو وروسته روغتون ته ولاړو، د جراحۍ د ګروپ له مشر ډاکتر سره مې د عملیات د موفقیت خبره شریکه

(c) ketabton.com: The Digital Library

کړه، ډاکټر مې پلار ګوښه کړ، د عمليات په لوړ خطر يې سر ورخلاص کړی و، چې ګويا دا ډېره ستره جراحي ده، د سينې قفس په بشپړ ډول پکې خلاصېږي، زړه بهر رايستل کېږي، څو ساعته وخت اخلي، ان ورته ويلي و چې ستا د زوی اوږد مهاله رنځ ځپلي او ضعيفه بدن ته په کتو، د عمليات په جريان کې يې تر اتيا فيصده د مرګ احتمال شته، پلار مې د موافقيت په پار ګوته ورته ايښې وه، دوسيه يې راته واچوه بستر يې کړم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د سينې چاق کول

څنګه چې د زړه د ناروغۍ د تشخيص او د ډاکټر په خبره يوې ډېرې سترې جراحۍ ته د اړتيا مقدمه مې وړاندې وکړه، دلته يې د جراحۍ جريان او پايله درسره شريکوم.

د بستر اطاقونه کوچني و، هر اطاق ټول ټال د دوو ناروغانو ځای لاره، زه يې چې کوم اطاق کې بستر کړم، دويم ناروغ يې هم نه لاره، يوازې وم، د روغتون اصول داسې و، له عمليات مخکې کوم ناروغ به چې زما په شان خپله تر تشنابه تللی او راتللی شوی، پايواز يې نه ورسره پرېښود.

پس څنګه چې تنهايی کې په انسان د شيطان غلبه زياته وي، زما به هم څلور ويشت ساعته تمرکز په خپل عمليات و، د ډاکتر د خبرې اړوند زما ضعيفه بدن، د عمليات ستروالي او اتيا فيصده د مرګ خطر ته په کتو، خوا خاطر کې مې نه تېرېده، چې بيا دې دنيا ته سترګې ترې راوغړه وم، موبايل کې مې يوه نيمه سندره چې لرله، يا مې کوم شعر ديکلومه کړی و، ځينې نور زما د ذوق شيان چې له څو کلونو مې پکې جمعه کړې و، ټول مې حزب کړل، د کورنۍ لپاره مې د وصيت په پار يوه نوې ويديو پکې وکړه، له ما سره د دوې لسيزې ناروغۍ په مهال د ايستلو زحمتونو او همکاريو د منني ترې کولو تر څنګ مې، له الله ج د زيات اجرونه ورکولو دعا ورته وکړه، دغه راز څنګه چې په ژوند کې هېڅ انسان بې خطا او بې ګناه نه دی، د کورنۍ په شمول مې له ټولو دوستانو د خپلو هغه خطاييو بښنه وغوښتله، چې د دوی د آزار او اذيت سبب شوي وي، يعني په ټوله معنا مې د مرګ تياري ونيوه، په دنيا پاتې ژوند مې يوه اونۍ يا هم د عمليات د نوبت راسېدو تر ورځې همدا شېږ، اوه شپې ګاڼه، که څه هم په تېرو څلورويشتو کالونو کې مې د همدې ناروغۍ له کبله مخکې

(c) ketabton.com: The Digital Library

هم دوه ځله بېلا بېل عملياتونه کړي و، سختې مې ليدلې وې، بار بار له مرګ سره مخ شوی وم، خو دومره بې جرئته يا د چا خبره بې غيرته شوی نه وم، فکر کړم دلته يو خوا مخکې له مخکې د ډاکتر خبرې ډېرې وېرونکې وې، بلخوا اطاق کې تنها وم، هېڅوک نه و راسره چې حد اقل څه نا څه تسليت يې راکړی وای، يا له يوې بلې خوا غږېدلی وای، د څو دقيقو لپاره مې يې فکر په خپل مرګ له فوکس نه بل خوا ګرځولی وی.

دغه و چې د عمليات د ورځې تر راسېدو پورې دا شپې، اوه شپې ډېرې سختې راباندې تېرې شوې، د چا خبره نژدې يې له عمليات مخکې وژلی وم، د هرې ورځې په تېرېدو سره به زړه کې راتېرېده: پنځه ورځې مې په دنيا پاتې شوې، څلور پاتې شوې...

بالاخره د عمليات ورځ راورسېده، سهار ۹ بجې مې د جراحۍ په لباس، خولۍ او دستکشو ملبس دوه غبرګ ترېنر ډاکتران پېنو ته ودرېدل، وېل يې: راځه!

ورجګ شوم طبعاً هر انسان په ژوند کې ډېر ارمانونه لري، په داسې ورځ يا د مرګ د بلا ستوني ته د رسېده په وخت يې هر يو جلا جلا په زړه رااوري، دردوي يې. زما هم د نورو ارمانونو تر څنګ يو لوی ارمان دا و چې همدا کتاب مې اويا فيصده ليکلی و، په پاتې دېرش فيصده رانه پاتې کېدو يې ډېر خفه وم، ولې بيا هم څنګه چې په هر ليکوال، شاعر خپلې ليکنې او شعرونه ډېر ګران وي، لوی ارزښت ورته لري، پس که هر څو نيمګړی و، ومې نه لورېده، چې هغه اويا فيصده ليکلی متن مې دې هم زما له مرګ سره له منځه ولاړ شي.

دا و چې په همدې حساس وخت يعنې عمليات خانې ته د قدمونو اخستلو په جريان کې مې زر زر د موبايل فولډر خلاص کړل، ډاکترانو نارې وهلې: زر راځه! ما مې د

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورور عبيدالله مخ ته د موبايل سکرين ور نيغ نيغ کاوه، ورته کړل مې: دا مې د خپلې ځلورويشت کلنې ناروغۍ په اړه ځينې خاطرات ليکلي، که څه هم وخت ياري ونکړه، بشپړ مې نشوی کړلای، ولې بيا هم کم او زيات اويا فيصده مې راټول کړي، که چېرې ما له ننني عمليات نه بيا دنيا ته سترګې راونغړولې، همدې روغتون کې د ننني مرګ کيسه مې هم پسې ورو‌ليکه، هر کله دې چې وس وشو، بيا دې که د يو کتاب بڼه ورکړه، ډېر به دې مننووی يم.

طبعاً په ده به مې هم خبرې بد اغيز کړی وي، ليکنې ته يې وکتل، له څه وېلو پرته په پټه خوله يې موبايل رانه واخيست، جيب ته يې واچاوه، د خداپيامانۍ په کولو سره، زه عمليات خانې ته ترې ننوتلم، دی وربنکته شو، د روغتون د انګړ په چمن کې مو د کورنۍ غړو فرش هوار کړی و، ځينې نژدې دوستان مو هم راغلي و، څنګه چې ما ځان مړ ګڼلی و، دوی هم زما بې انرژۍ وجود، د عمليات لوی والي او د ډاکتر وېرونکو خبرو ته په کتو، نوي سلنه د مرګ د سپيره غږ او لس فيصده د عمليات د کاميابۍ د زيري په هيله دعاګانې په خوله منتظر ناست و.

عملياتخانه کې په چپرکټ له پرېوتلو سره سم مې ډاکترانو لاسونه د چپرکټ دواړو څنګونو ته د وزرونو په شان وتلو برخو کې کلک راوتړل، زړه کې مې زر، زر د الله ج اسماء او کليمې وېلې، چون له ملايانو مې اورېدلي و: کله چې يو څوک د کليمې په ويلو سره ويده شي، بيا د کوم لامل له وجې د همغه خوب په حالت کې مړ شي، الله ج به يې مستقماً جنت ته ولېږي، پس څنګه چې بې هوشي هم خوب ته ورته وضعيت دی، زما هم هيله وه، چې که په کې مړ شم الله ج به مې ددې اذکارو د ويلو په وجه وبښي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

خو تر څو مې ايات کرسي يا ځينې نورې کليمې بشپړه ولې، د انستزي سپرې انتقالونکی ماسک يې په خوله او پوزه راکېښود، نور په ځان نه يم پوه شوی، د ډاکترانو په خبره د بې هوشۍ راکولو سره اذکار هم غېرې ارادي له خفيه حالت نه رانه په جهر شوي و، زما د کلماتو له بشپړېدو وروسته مې ډاکترانو د سينې په چاقولو شروع کړې وه.

يو زمان و چې غوږونو کې مې شراررر شو، د څه نور وخت په تېرېدو سره مې د ډاکترانو خبرې واورېدې او د يو ډېر سخت درد احساس مې وکړ، غوښتل مې چيغه وکړم، خو خولې کې مې د اکسجن دوه غبرګ نسبتاً ډبل پايپونه سږو ته تېر شوي و، غږ نه ترې وتلو، يو ډاکتر بل ته وېل: ته وګوره ناروغ ژوندی دی؟ په مخ پرته لته مې يې پورته کړه، ما سترګې وغړولې، تر څو پوه شي چې بې هوشي مې تللې، سخت درد احساسوم، خو ډاکتر مې د سترګو په غړولو هېڅ باک رانه وړه، لته يې واپس په مخ راوچوه، ملګري ډاکتر ته يې وېل: ژوندی دی.

ان دا مې احساس کړه، چې عمليات خلاص شوی، اخيري مراحل يې دي؛ نه پوهېږم برمه به و، که څه و؟ د ګنډلو يا کوک ترې يستلو لپاره يې د پوښتيو هډوکي پرې سوري کول، ډېر بد آواز او له حده زيات درد يې کاوه، څنګه چې خوله، ستونی بند و، فرياد او ناليښت خو مې نشوی کولای، ممکن بدن به مې خوځولی وي، د مشر ډاکتر غږ مې واورېده، وېل يې: زر زر کړئ، ناروغ په هوش راغی، زړه کې مې ويل چې: کور دې ګډ مشه، اوس نه، نيم ساعت مخکې په هوش راغلی يم، ودې وژلم.

ولې بيا هم تر هغو چې سينه يې راګنډله او پس له عملياته د زخم وينه او چرک پکې راتلو لپاره يې چې پايپونه په ګېډه کې د پوست د سوري کولو له لارې زخم ته

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورتېرول او بيا يې ترڅو نوموړي پاپيونه له پوست سره ګنډل چې ونه خېژي، ډېر وخت يې ونيوه، سم قيامت يې راباندې تېر کړ، ددې هر څه له کېده پس يې تړلي لاسونه راخلاص کړل، په ټولو سره يې د عمليات له چپرکټ نه راواخيستلم، نقليه تذکره کې يې عاجل بسترخونې ته راوړم، له خولې مې يې پايپونه ويستل، د اکسجن، نبض، او وينې فشار معلوملو له دستګاګانو سره مې يې بدن وصل کړ، په يو لاس د وينې، بل کې يې د سيرومو له ستنو (کنولونو) راته لګولو وروسته، جراح ډاکتر نوکريوال ترېنر ته ووېل: په ده به دې ډېر پام وي، که څه مشکل پېښ شو، بيا زنګ ووهه، دوې نيمې بجې دي، ناوخته ده زه چېرې کار لرم.

د دوو نيمو بجو له يادولو يې پوه شوم، چې ورځ تېره شوې، ماسښين دی، لاندې انګړ کې کورنۍ او منتظر دوستان مو هم خبر شول چې عمليات يې پخير تېر شوی، سړی ژوندی دی، له عمليات خانې يې عاجل بسترخونې ته راوړی، هڅه يې کړې وه، چې راشي خو ډاکترانو اجازه نه وه ورکړې، يوازې عبيدالله راغی، په څېره يې خوشحالي خوره وه، وېل يې څنګه يې؟ د سترګو په اشاره مې پوه کړ، چې ښه يم، دوې شپې عاجل خونه کې وم، دربيمه يې د عمومي بستر لمړني اطاق او چپرکټ ته مې يې راواستوم، د بېلا بېلو دواګانو تر څنګ، دری وخته يې د درد پيچکاری راته لګولې، نور ښه وم، يوازې اکسجن مې کمېدل، پنځه دقيقې مې هم د اکسجنو ماسک له خولې او پوزې نشوی لرې کولای، مګر بيا هم په ټول کې خوشحاله وم، د بدن پړسوبونه ورځ تر بلې کمېدل، ډاکتران هم خوښ و، ډېره لويه او خطرناکه جراحي يې کاميابه شوې وه، خو له بده مرغه پس له لسو شپو په داسې حال کې چې بدن مې لا هم ۷۰ فيصده پړسوب لاره، په تپه ودرېده، له دې نور نه کمېده، ډاکترانو يو ځل بيا د زړه د فعاليت معلوملو ايکوګرافي معاينه راته وليکه، د ايکو راپور کې راغلي و، چې د

(c) ketabton.com: The Digital Library

زړه فعاليت نسبت له جراحۍ وړاندې حالت ته ښه شوی، خو لا هم ضعيفي لري، ناپاکه وينه پوره نشي راټولولی، پس ډاکترانو په دې ډول د قناعت راکولو هڅه وکړه، چې ستا زړه ډېر کالونه د کلکې شوې پردې تر فشار لاندې پاتې شوی و، اوس چې آزاد هم شو، کاپي فعاليت ځکه نشي کولی، چې د ډېر عمر لپاره د بشپړ ډکېدو او خالي کېدو د ممانعت له وجې، خپله د زړه عضلات هم لنډ او ضعيفه شوي، صبر او وخت غواړي، تر راتلونکو شپږو مياشتو به يې ان شاءالله کرار کرار دا ستونزه هم خپله حل شي، نورمال فعاليت به پيل کړي.

که څه هم د ډاکترانو خبره تر ډېره هسې تسکيني راته ښکاره شوه، باور مې نه کېده، ګوګل کې مې چې د خپلې ناروغۍ په اړه پلټنې وکړې، د داکترانو خبره رښتيا وه (چټ جي پي ټي) هم راته ووېل چې د زړه د کلکې شوې پردې جراحي يو دم نه، بلکې کرار کرار يعني اکثريت پس له دريو تر شپږو مياشتو يې بشپړه مثبت اغېزه راڅرګنديږي، په دې سره مې بيا هيله پيدا شوه.

ګېډه کې مې د بسته شو دوو پايپونو سره ډېر په عذاب وم، نه هسک کېدی شوی، نه ټيټ، نه هم د شپې لخوا په اړخ اوښتی شوی، کوم چې يو کې د ښي سږي جمع شوې اوبه بهر خلتې ته راوتلې، بل کې د زخم پس مانده وينه راتله، ښه و د ويني واله پايپ څو ورځې وروسته وچ شو، مګر دې بل د سږو پايپ ډېر وخت دوام وکړ، ان په ۳۶ مه ورځ يې چې له روغتون نه رارخصت کړم، کور ته مې هم راسره راوړه، د قدم وهلو يا ګرځېده په مهال به مې بې خلته لاس کې راسره نيولې وه، هرو پنځو شپږو ورځو کې مو يو ځال تخليه کوله، تکليف يې زيات و، بله ورځ مې حمام کاوه، د ګېډې په پوست کې يې چې په کومو کوکونو کلک کړی و، هغه وشکېدل، پايپ له سږي نه يو څه راوښوېده، خو لا هم اوبه پکې راتلې، پوره نه و خطا شوی، تر سبا

(c) ketabton.com: The Digital Library

مې ګزاره ورسره وکړه، سبا سهار بيا روغتون ته ورغلم، ما فکر کاوه چې ممکن واپس يې راوګنډي، چون د سبړي اوبه لا نه وې وچې، هره ورځ تر ۱۰۰ سي سي پورې اوبه پکې راتللې، مګر ډاکتر چې وليده، خدايزده مخکې له مخکې په کوم بل څه غوسه و؟ که ماته غوسه شو چې ګواکې ولې دې احتياط نه دی ورسره کړی؟ ځکه چې پرته له کومې پوښتنې يا څه ويلو همدې دهلېزه کې مې يې په ولاړو له ګېډې پايپ کش کړ، ويې ايستلو، د پخواني پانسمان خيرن بنداژونه او پلستر مې يې له ګېډې راپټ کړل، سره غونډ يې کړل، د پيپ د ځای په زخم يې کېښودل، ماته يې وېل: لاس پرې کېږده، کلک يې ونيسه، چې اوبه ترې رانشي، هغه مخامخ اطاق کې په يو چپرکټ پرېوځه.

دده د وېلو سره سم بنداجونه مې په زخم کلک ونيول، راپه ګوته شوي اطاق کې د مخې په چپرکټ پرېوتلم، زما هيله وه چې نومووړی ډاکتر به ستن، تار او د پانسمان وسايل راپسې راوړي، لوی زخم دی، لمړی به يې يو، دوه کوکه وګنډي، بيا به مکروب ضد دوا پرې ووهي، په نوي او پاکو بنداژونو، پلسترو به يې راته پانسمان کړي.

اما داسې ونشول، هغه ډاکتر خدايزده په کومه ولاړو، يو نرس يې راولېږه، پرته له ګنډلو او مکروب ضد دوا پرې وهلو يې نوي بنداژونه په خيرن زخم کېښودل، پلستر يې پرې کش کړ، وېل يې: څه صحيح شو.

سامانونه يې ټول کړل لاړو، زه له اخيره پسې راجګ شوم، چې کتل مې زخم سم نه و بند شوی، له ساه اخيستلو سره يې خوړ، خوړ آواز کاوه، هوا ترې وتله ننوتله،

(c) ketabton.com: The Digital Library

واپس د نرسانو اطاق ته ورغلم، دا ځل يې ښه ډېر بنداجونه او پلستر پرې ولګول، ان تر ملا مې يې هم راتاو کړل، هواکشي يې بنده کړه.

نور راساً کور ته راغلم، دوا مې خوړله، د ډاکترانو د راکړې هيلې اړوند تر شپږو مياشتو د ناروغۍ د تدريجي ښه کېدو په طمعه شپې، ورځې تېرېدې.

د همدې کتاب ددې وروستۍ برخې ليکنه مې هم د شپږو مياشتو لپاره، يعني د عمليات د وروستۍ پايلې تر رامعلومېدو ځنډولې وه، بالاخره هغه شپږ مياشتې هم پوره شوې.

اما له بدمرغه صحت کې مې د ډاکترانو د خبرې اړوند کوم تدريجي ښه والی رانغی، ان هغه د عمليات په اولو شپو ورځو کې چې تر کومه ښه شوی وم، په هغه حال هم پاتې نشوم، واپس مې د پښو پړسوب څه زيات شو، روغتون ته ورغلم، ډاکتر مې چې له شپږو مياشتو وروسته د پښو پړسوب تقريباً په خپل پخواني حالت وليده، د زړه د وضعيت حال چکولو په پار يې د ايکوګرافي د معاينې پارچه راته وليکه، د معاينې راپور مې چې ورته راوړه، وېل يې: فعلاً ستا زړه کې خاص مشکل، نشته، نورمال فعاليت کوي.

ورغبرګه مې کړه: چې زړه کې مشکل نشته، بيا دا د بدن پړسوب ولې په خپل حال دی؟ تا خو ويل چې د زړه پرده دې کلکه شوې، د زړه کار يې محدود کړی، نفس تنګي او د بدن پړسوبونه دې ټول له دې وجې دي، که تر جراحۍ ژوندی ووتلې، په بشپېره بڼه به صحت ياب شې؟

کړل يې: معايناتو کې دې همداسې راغلي و، چې ګويا د زړه پرده کلکه شوې، خپله دنده په درست ډول نشي اجرا کولای، خو دا چې وروسته له جراحۍ او پردې لرې

(c) ketabton.com: The Digital Library

کولو هم ستونزه حل نشوه، نه يوازې ستاسو ځور، تکليف او مصارفو ځای ونه نيوه، بلکې ستا د صحت او لاس نيوي لپاره زمونږ هڅې او زحمتونه هم بې نتيجې شول.

د ډاکتر خبره ډېره دردونکې وه، خو څه مې ويلي وی؟ زړه ماتی يې له معاينه خانې راووتم، د عمليات ناکامي او د ناروغۍ په خپل ځای پاتې کېدل مې د تل په څېر يو ځل بيا دا هر څه خپل نصيب او د الله ج يو بل ستر ازميښت وګڼه، د اجر د شتون په اميد مې يې خپل خفګان کابو کړ.

اګر چې ناشکري نشي، د بدن د پړسوب په کموالي او سينه بندۍ کې مې د عمليات يوه اندازه فايده همدا اوس هم محسوسه وم، اما نسبت د عمليات لويوالي، تکليف او خطر ته دا ډېره جوزي فايده ده.

خو په هر صورت د کتاب د وروستيو صفحو په بنه خپلې خبرې به په دې واقعيت راټولې کړم، چې که هر څو شاوخوا دونيمې لسيزې يا تقريباً ټول عمر په يوه سخته ناروغۍ مبتلا وم، ددې وروستي عمليات په شمول ډېر دردونه، تکليفونه مې وګالل، بار بار يې تر مرګ پورې راورې کړم، ولې بيا هم له الله ج خوښ او راضي په دې يم، چې مقابل کې يې د خورا صبر او حوصيلې راکولو سره سره، په ډېره مهربانه او صيله رحمه کورنۍ هم نازولی وم، دوئ تر اخيره زه خپلې ناروغۍ ته يوازې پرې نه ښودم، د مور او پلار سربېره فرد، فرد خويندو ورونو مې نهايي عزت او خدمت وکړو، خورا زحمتونه يې راسره ويستل، ان د خپلې خولې د ډوډۍ، لباس او اوليه ضرورتونو پيسې يې زما په درملنه ولګولې.

لمړی خو دې الله ج ماته صحت او وس راکړي، چې عوض کې يې د مشر زوی، مشر ورور يا لالا په صفت واپس د دوی په خدمت، ناز، مينه او خوښي ورکولو، د

(c) ketabton.com: The Digital Library

خپل زړه تناکه وچووم، دويم قدم کې يې له ماسره د کړو نيکيو او ايستلو زحمتونو په بدل کې، د کايناتو له ستر مالک نه په دواړو جهانونو سر لوړي، خوښ او آرام غواړم.

خو ددې هر څه سره سره څنګه چې وېل کېږي: روغ صحت نيمه پاچاهي ده، اصلاً ماته دا خبره هم د خندا وړ ده، چون زما له ديدګاه د صحت په مقابل کې نيمه پاچاهي بېخي ناچيز شی ده، د يو ناروغ په صفت، زه وايم نيمه څه، حتا له ډېرو پاچاهيو هم زيات څه دي.

باور وکړئ، ماته که همدا شيبه الله ج ووايي، چې ايا ددې ټولې دنيا پاچاهي درکړم، که صحت؟ يقيناً زه به پرته له فکر کولو، په ډېر جديت او لوړ غږ د صحت ناره وکړم، باوري يم چې د بل هر سخت او اوږده مهاله ناروغ انتخاب به هم صحت وي.

منم په دنيا کې هېڅ څوک جوړ او ناجوړ بې ستونزو، کړاونو نه دي، مګر څه چې په دايمي سختو ناروغانو يا معلولو کسانو تېرېږي، روغ خلک يې تصور هم نشي کولای.

زه رحمان د خدای ج بنده يم دا مې حال دی

چې بنده د بل بنده شي څه به بې حال وي؟

ناروغان او معلول کسان تل احتياج او د نورو ترحم ته ناست وي، پس ولوکه هر څو زما په شان مهربانه کورنۍ، دوستان او ملګري ولري، بيا به هم له حده زيات درد او

(c) ketabton.com: The Digital Library

ستونزې پرې تېرېږي، ولې کله چې يو انسان د ناروغۍ يا کوم بل عذر له وجې ونشي کولای، خپلې اوليه ستونزې خپله حل او ضرورتونه پوره کړي، هرو مرو به د خوارۍ خوا ته ځي، نور انسانان په هېڅ صورت نشي کولای، چې خپلو اړتيا و ته د رسيدګۍ تر څنګ د اوږد مهال لپاره، د يو بل اړ کس اړتياوې هم ورسره پوره کړي، ولوکه هر څو خواخوږي يې وي او نه انساني فکر دا ايجابوي چې د اوږدې مودې لپاره يې دې يو چاته پام وي او د مهربانۍ نظر دې پرې ولري، انسان د طبعيت له مخې هر څه سره عادت کېږي، معنا لمړی که يو څه ډېر مهم او جدي هم ګڼي، خو د وخت په تېرېدو کرار کرار ورسره بې پروا کېږي، بالاخره له پامه يې لوېږي، ان هغه يې که د کورنۍ يو ناروغ يا معلول کس هم وي، ممکن ليدلي مو وي ځينې کورنۍ ډېرې شتمې وي، روغ کسان يې ښه په عيش او نيش کې ژوند کوي خو يو معذور کس پکې خوار وي.

پس زه هم له نورو ناروغانو او معذورو کسانو استثناء نه يم، د خپلې کورنۍ د ډېرو صيله رحمه، مهربانو غړو، دوستانو او خواخوږو د خواخوږۍ سره سره، ډېرې ګرمې او سردې مې هم وليدې او وينم يې، له کورني او فردي ژوند هاخوا په ټولنيز ژوند کې زياتره وخت د ځينو کسانو د ډېرو بدو برخوردونو او ناانساني چلندونو هم په زړه ذرې ذرې يم، کوم چې مخکې مې يې د يوې بلګې په ښه د پوهنتون د معاون د چلند کيسه درسره شريکه کړه.

د ناروغۍ له وجې مې بار بار د ټوکو، مسخرو او خنداګانو کربه شوی يم.

له دويمې خبرې سره اول دا پيغور خو د ډېرو تر خوله راوتلی چې خدای ج پېژندلی يې چې داسې يې کړی يې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دغه راز له دومداره ناروغۍ يا معلوليت سره طبعاً پوره پوره مالي احتياج او بې خرڅي هم تړلې وي.

مطلب يو معلول يا زما په شان اوږد مهاله ناروغ چې نه مري، نه ژوند کولای شي، دوی نه يوازې له خپلو بدني دردونو او تکليفونو کړېږي، بلکې له روحي اړخه هم په کورني او ټولنيز ژوند کې له ډېرو چلينجونو سره مخ وي، ډول ډول رواني شکنجې ورکول کېږي، خاصتاً زموږ او تاسو په جګړه ځپلي، وروسته پاتې هېواد او ټولنه کې.

بلخوا ناروغي د نورو ستونزو په شان همغه يوه ستونزه پورې محدوده نه پاتې کېږي، هره ورځ د ژوند نورې برخې تخريبوي، نوې نوې ستونزې زېږوي.

ځواني له سړي يوسي تور وېښته له سړي يوسي

کرار کرار اخته وي وخت هر څه له سړي يوسي

که څه هم درويش دوراني صاحب په پورتني بيت کې د وخت له جبر نه شکايت کړی، خو زه وايم: وخت قربان شم، نسبت ناروغۍ ته څه ترحم او صيله رحمي لري، حداقل يو درې څلور، لسيزې مهلت سړي ته ورکوي، ناروغي ښخي ظالمه ده، په ډېره چټکۍ سره، ځواني، انساني وقار، هيلې اميدونه او هر څه له سړي لوټه وي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

بناءً ناروغۍ ته د لسګونه نورو ستونزو د زېږون د ځانګړتيا له مخې يې د ستونزو مور هم ويلی شو.

پس وروستۍ خبره دا چې، که صحت مو جوړ وي؟ بدن او ژوند کې مو د ستونزو مور نه وي لنګه؟ له شک پرته، تاسو د صحت په نوم د يوې نهايي سترې هستۍ مالکان ياست، له الله ج ډېر ډېر شکر ګزاره اوسئ او تر ځنګ يې کلي، کوڼ، ړولنه کې له ناروغانو او معلولو کسانو سره تر خپله وسه همدردي مه هېره وئ، يوازې يوه خوږه خبره او په ورين تندي سلام مو هم د دوی لپاره ډېر څه دي.

وما علينا الا البلاغ مبين

(c) ketabton.com: The Digital Library

هیله ده چې سوء تفاهم نشي، د کتاب د لیکوال په حیث د خپلې اسلامي عقیدې او اخلاقو له مخې ټولو واقعي او نیکو علماؤ، ملا امامانو ته د ټولنې د سترګو او حضرت پیغمبر (صلی الله علیه وسلم) د وارثینو په صفت، پوره پوره درناوی او احترام لرم. نوموړي کتاب کې چې د ملایانو په اړه کوم حکایات راغلي، هدف هغه ملایان دي چې د ملایانو له نوم نه په استفادې سره یې زموږ د ټولنې غریب او ناپوه وګړي په بېلا بېلو ډولونو لوټول/لوټوي. چون هېڅ کوډګر او ټګمار نه وایي چې زه کوډګر یا ټګمار یم، بلکې دوی ټولو د ملایانو او بزرګانو په نوم فعالیت کاوه/کوي.

ممکن کتاب کې به مو لوستي وي، یا به یې ولولی، په دې لړ کې د بعضې نېکو او واقعي مولوي صاحبانو، ملا امامانو په اړه هم یو نیم نقل قول راغلی، کوم چې په شرعي طریقه دم او دعا یې کول/کوي. دا چې بیا زه یا نور ناروغان ورسره شفایاب کېدل، یا نه کېدل، هغه بېل بحث دی. دلته یې ما له کمې، زیاتې پرته، د دم او دعا عیني طریقې یوازې د خپلو خاطراتو په پار را اخیستې دي.

دغه راز د کومو زیارتونو په اړه چې یکې راځي، زه یادو زیارتونو کې د دفن شویو شخصیتونو اړوند معلومات نه لرم، نه مې یې خدای جل جلاله مه کړه، کوم تحقیر کړی، نه یې د ځان حق ګڼم، نوموړی کتاب صرف زیارتونو کې د دفن شو مړو نه، زموږ د ځینو ژوندیو په بېلا بېلو، روا او ناروا طریقو د صحت یابی او نورو قسما قسم هیلو د پوره کېدو په تقاضا او غوښتنو راټول دی.

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library